

***Sprawozdanie
z działalności Miejskiego Centrum
Pomocy Rodzinie w Zamościu
za rok 2025
oraz zamierzenia na rok 2026***

Akceptuję:

Marta Pfeifer
Zastępca Prezydenta Miasta
Marta Pfeifer

Zamość, marzec 2026 roku

WSTĘP

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje i koordynuje na terenie miasta realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. Głównym celem pomocy społecznej jako instytucji polityki społecznej państwa, jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zgodnie ze statutem, Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania gminy i powiatu, własne i zlecone z zakresu administracji rządowej określone w ustawie o pomocy społecznej. Ponadto Centrum realizuje zadania wymienione w innych ustawach tj.: m.in. w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o przeciwdziałaniu przemocy domowej, o dodatkach mieszkaniowych, określone uchwałami Rady Miasta Zamość, wynikające z porozumień i umów zawartych przez Miasto Zamość z innymi podmiotami, wyznaczone przez Prezydenta Miasta Zamość i Radę Miasta Zamość oraz zadania realizowane na podstawie posiadanych upoważnień i pełnomocnictw.

W wykonywaniu zadań Miejskie Centrum współpracuje z instytucjami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi.

Podkreślić należy, iż w strukturze Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. MCPR sprawuje także nadzór nad działalnością:

- Środowiskowego Domu Samopomocy,
- Pogotowia Opiekuńczego,
- Domu Dziecka,
- Organizatora Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny,
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Ponadto w ramach zawartych umów Centrum sprawuje kontrole realizacji umów w zakresie prowadzenia placówek wsparcia dziennego, Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn, Domu Pomocy Społecznej oraz Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego, a także zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa MCPR udziela pomocy w postaci:

- świadczeń finansowych:
 - zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalny zasiłek celowy,
 - pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
 - opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.
 - przyznawanie dodatków mieszkaniowych,
 - świadczenia rodzinne,
 - fundusz alimentacyjny,
 - dodatki gazowe,
 - Zamojski Bon Żłobkowy.
- świadczeń niematerialnych:
 - usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze,
 - kierowanie do domów pomocy społecznej,
 - zapewnienie schronienia osobom bezdomnym,
 - sprawianie pogrzebu,
 - kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do środowiskowego domu samopomocy,
 - prowadzenie punktu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego,

- kwalifikowanie dzieci na wypoczynek letni,
- współorganizowanie spotkań okolicznościowych dla klientów pomocy społecznej oraz zbiórki darów,
- doradztwo metodyczne dla kadry pomocy społecznej,
- opracowywanie i realizacja programów osłonowych,
- świadczeń rzeczowych:
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (w tym w mieszkaniu chronionym), pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (poprzez m. in. kursy zawodowe), pomoc na zagospodarowanie (w formie rzeczowej dla usamodzielnianych wychowanków),
- pomoc w postaci gorącego posiłku,
- pracy socjalnej.

MCPR realizuje również zadania ustawowe związane z dofinansowaniem ze środków PFRON rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych tj.:

- działalności warsztatów terapii zajęciowej,
- uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2025 roku świadczeniami pomocy społecznej objęło **2086 rodzin**, w których przebywało **3 857 osób**, co stanowiło 6,82 % ogółu mieszkańców miasta, w tym:

- ze świadczeń pomocy społecznej (przyznawanych na podstawie decyzji administracyjnych) skorzystało 1179 rodzin (tj. 2089 osób w tych rodzinach) – wzrost o 46 rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w porównaniu do roku 2024,
- z wyłącznej pracy socjalnej skorzystało **907 rodzin** (tj. **1 768** osób w tych rodzinach) – wzrost o 71 rodzin korzystających wyłącznie z pracy socjalnej w porównaniu do roku 2024.

W systemie pomocy społecznej pracownicy socjalni zarejestrowali w 2025 r. 474 nowe rodziny (w tym 299 rodzin korzystających wyłącznie z pracy socjalnej oraz 175 rodzin, u których było prowadzone postępowanie administracyjne z zakresu świadczeń pomocy społecznej, tj. był przeprowadzany wywiad środowiskowy i zostały wydane decyzje administracyjne).

Poniższa tabela ilustruje zestawienie liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach objętych pomocą MCPR wynikającą z ustawy o pomocy społecznej w latach 2020-2025.

Tab. nr 1. Zestawienie liczby osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2020-2025

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Udział % liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców miasta Zamość
2020	1 950	3 969	6,55 %
2021	2 004	3 949	6,63 %
2022	2 008	3 869	6,59 %
2023	1898	3 735	6,39 %
2024	1969	3 657	6,38 %
2025	2086	3 857	6,82 %

Źródło: sprawozdanie MRPiPS-03 za 2020 – 2025.

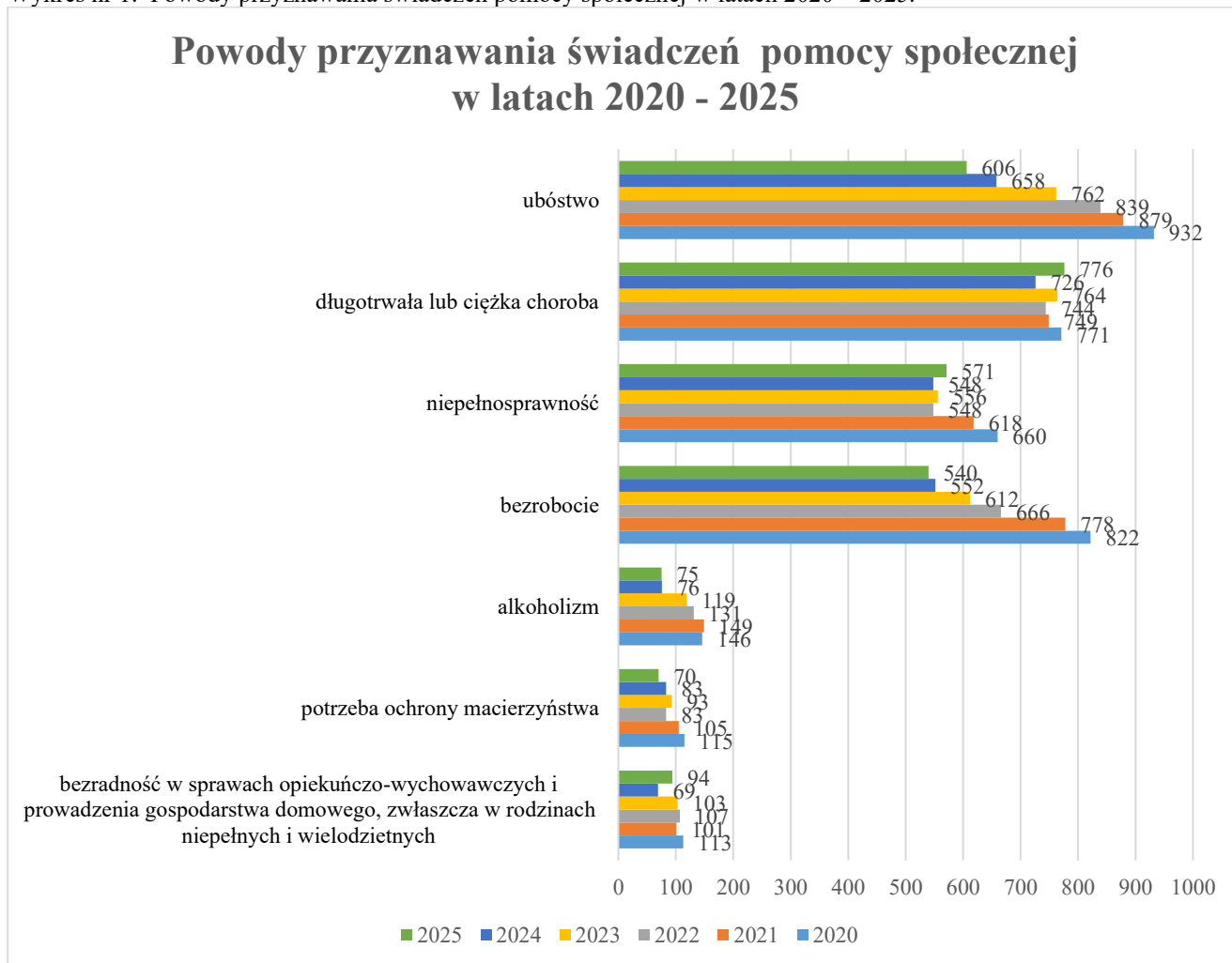
Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, iż w porównaniu do roku 2024 nastąpił wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej o 117 rodzin

W okresie sprawozdawczym najczęstszymi powodami przyznawania świadczeń dla mieszkańców Zamościa były:

- długotrwała lub ciężka choroba – **37 %**, **tj. 776 rodzin** (w 2024 r. – 726 rodzin) – wzrost o 50 rodzin,
- ubóstwo – **29 %** **tj. 606 rodzin** (w 2024 r. – 658 rodzin) – spadek o 52 rodziny,
- bezrobocie – **25 %**, **tj. 540 rodzin** (w 2024 r. – 522 rodziny) – wzrost o 18 rodzin,
- niepełnosprawność – **27 %**, **tj. 571 rodzin** (w 2024 r. - 548 rodzin) - wzrost o 23 rodziny,
- alkoholizm – **3 %**, **tj. 75 rodzin** (w 2024 r. – 76 rodzin) – spadek o 1 rodzinę,
- potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym rodziny wielodzietne – **3 %** **tj. 70 rodzin** (w 2024 r. – 64 rodziny) – wzrost o 6 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych – **4%**, **tj. 94 rodziny** (w 2024 r. – 69 rodzin) – wzrost o 25 rodzin.

Poniższy wykres przedstawia zestawienie powodów przyznawania świadczeń pomocy społecznej w latach 2020 - 2025 dla mieszkańców Zamościa.

Wykres nr 1. Powody przyznawania świadczeń pomocy społecznej w latach 2020 – 2025.

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu (sprawozdawczość przekazywana do MRPiPS).

W rodzinach objętych pomocą często występuje wiele problemów wzajemnie się warunkujących.

W 2025 r. jednym z dominujących powodów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej była długotrwała lub ciężka choroba będąca w ścisłej korelacji z problemem ubóstwa. Kolejnym powodem korzystania ze świadczeń pomocy była niepełnosprawność. Dominującą przesłanką udzielania świadczeń pomocy społecznej było bezrobocie będące również w powiązaniu z problemem ubóstwa.

W ogólnej liczbie **2 086** osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym z pracy socjalnej, było **1 231 osób samotnie gospodarujących** (59,01 %) - w 2024 r. było 1188 osób samotnie gospodarujących.

Emeryci i renciści stanowili **18,36%** rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej tj. **383 rodziny** (w 2024 r. – 357 rodzin) w tym **279 to osoby samotnie gospodarujące** (w 2024 r. – 267 osób), co stanowiło **72,84 %** ogółu emerytów i rencistów.

Rodziny z dziećmi, tj. **427 rodzin** (w 2024 r. – 399 rodzin), tj. **20,46%** rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym:

- rodziny z jednym dzieckiem – **195 rodzin**, tj. **45,66 % rodzin z dziećmi** (w 2024 r. – 155 rodzin),
- rodziny z dwójką dzieci – **132 rodziny**, tj. **30,91 % rodzin z dziećmi** (w 2024 r. – 127 rodzin),
- rodziny wielodzietne (3 i więcej dzieci) – **100 rodzin**, tj. **23,41 % rodzin z dziećmi** (w 2024 r. – 117 rodzin).

Rodziny niepełne tj. **139 rodzin** (w 2024 r. – 130 rodzin), tj. **32,55 %** rodzin z dziećmi, w tym:

- rodziny z jednym dzieckiem – **58 rodzin**, tj. **41,72 % rodzin niepełnych** (w 2024 r. – 50 rodzin),
- rodziny z dwójką dzieci – **45 rodzin**, tj. **32,37 % rodzin niepełnych** (w 2024 r. – 42 rodziny),
- rodziny wielodzietne (3 i więcej dzieci) – **36 rodzin**, tj. **25,89 % rodzin niepełnych** (w 2024 r. – 38 rodzin).

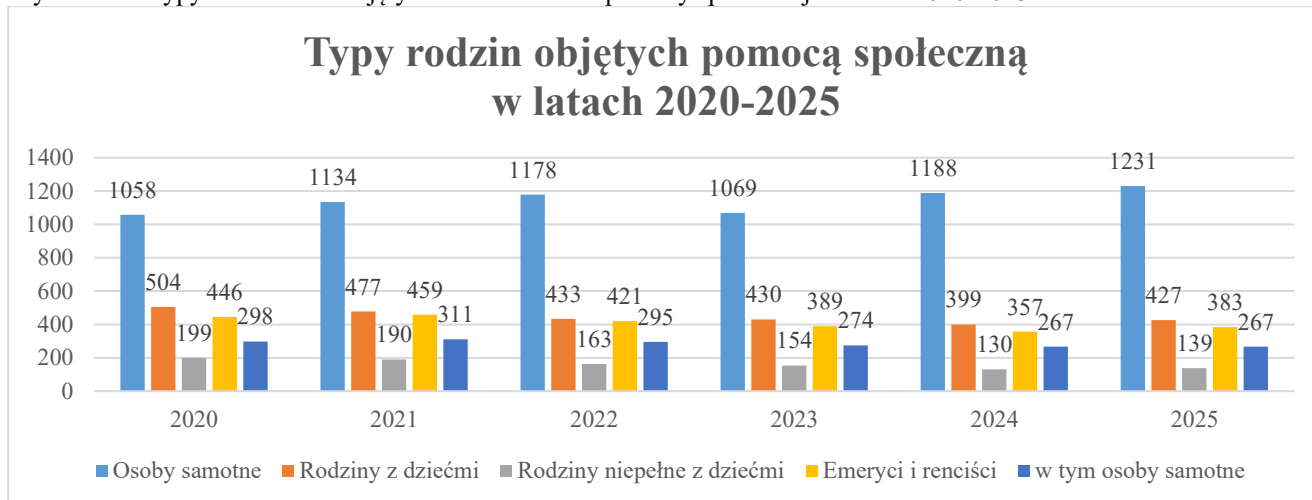
Poniższa tabela przedstawia zestawienie typów osób/rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej MCPR w latach 2020 - 2025.

Tab. nr 2. Zestawienie typów osób/rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w latach 2020 - 2025.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Osoby samotnie gospodarujące	1058	1134	1178	1069	1188	1231
Rodziny z dziećmi	504	477	433	430	399	427
Rodziny niepełne z dziećmi	199	190	163	154	130	139
Emeryci i renciści	446	459	421	389	357	383
w tym osoby samotne	298	311	295	274	267	279

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu (sprawozdawczość przekazywana do MRPiPS).

Wykres nr 2. Typy osób/rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w latach 2020-2025.

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu (sprawozdawczość przekazywana do MRiPS).

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli oraz w wykresie nr 2 zauważyć można, że pośród świadczeniobiorców pomocy społecznej w stosunku do roku 2024 nastąpił:

- wzrost liczby osób samotnie gospodarujących o 43 osoby,
- wzrost liczby rodzin z dziećmi o 28 rodzin,
- wzrost liczby rodzin niepełnych z dziećmi o 9 rodzin,
- wzrost liczby rodzin emerytów i rencistów o 26 rodzin, w tej grupie zwiększyła się także liczba osób samotnie gospodarujących o 12 osób.

W 2025 r. liczba osób, którym świadczenia z pomocy społecznej zostały przyznane na podstawie decyzji administracyjnej wyniosła 1494 świadczeniobiorców, w tym 793 osoby samotnie gospodarujące i 701 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w rodzinie.

Poniższa tabela ilustruje zestawienie dochodów osób samotnie gospodarujących korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2025, dane nie zawierają liczby osób samotnie gospodarujących korzystających wyłącznie z pracy socjalnej.

Tab. nr 3. Zestawienie dochodów świadczeniobiorców - osób samotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2025.

Dochód osoby samotnie gospodarującej (zł)	liczba osób samotnych	udział % w ogólnej liczbie osób samotnych
0 – 505,00	312	39,3 %
505,01 – 1 010,00	23	2,9 %
1010,01 – 1 575,00	203	25,6 %
1 575,01 – 2 020,00	49	6,2 %
Powyżej 2 020,01	206	26 %
RAZEM	793¹	100%

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu.

W 2025 roku liczba osób samotnie gospodarujących korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, których dochód nie przekroczył ustawowego kryterium dochodowego, tj. 1010,00 zł

¹ W liczbie tej nie ujęto osób samotnych, które w 2025 r. korzystały wyłącznie z pracy socjalnej.

wynosiła 335 osób, co stanowi 42,2 % ogółu osób samotnie gospodarujących korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Poniższa tabela ilustruje zestawienie dochodów świadczeniobiorców pomocy społecznej w rodzinie korzystających z pomocy MCPR w 2025 roku, dane nie zawierają liczby rodzin korzystających wyłącznie z pracy socjalnej.

Tab. nr 4. Zestawienie dochodów świadczeniobiorców gospodarujących w rodzinie korzystających z pomocy MCPR w roku 2025.

Dochód na osobę w rodzinie (zł)	liczba świadczeniobiorców w rodzinie	udział % w ogólnej liczbie osób objętych pomocą (w rodzinie)
0 – 411,50	193	27,53 %
411,51 – 823,00	269	38,38 %
823,01 – 1 234,50	127	18,12 %
1 234,51 – 1 646,00	81	11,55 %
powyżej 1646,01	31	4,42 %
RAZEM	701 ²	100%

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu.

W 2025 roku liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej pozostających w rodzinie, u których dochód nie przekroczył ustawowego kryterium dochodowego, tj. 823,00 zł na 1 osobę w rodzinie, wynosiła 462 osoby, co stanowi 65,9 % ogółu świadczeniobiorców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jako osoby w rodzinie.

ZADANIA GMINY

MCPR realizowało zadania z zakresu pomocy społecznej własne, jak również zlecone gminom. Rodziny wymagające wsparcia/osoby samotnie gospodarujące zostały objęte różnymi formami pomocy, w tym:

- świadczeniami pieniężnymi,
- świadczeniami niepieniężnymi, w tym pracą socjalną.

Od dnia 01.01.2025 roku obowiązywało kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej:

- **dla osoby samotnie gospodarującej - 1010,00 zł**
- **dla osoby w rodzinie – 823,00 zł**

Świadczenia pieniężne

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej to:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowanie opieki przyznane przez sąd.

W roku 2025 w ramach świadczeń pieniężnych przyznawano następujące rodzaje świadczeń:

Zasiłek stały jest świadczeniem obligatoryjnym, przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej i pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, spełniającej kryterium dochodowe.

² W liczbie tej nie ujęto osób w rodzinie, które w 2025 r. korzystały wyłącznie z pracy socjalnej.

W 2025 r. zasiłek stały ustalano w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między 130 % kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że maksymalna kwota zasiłku stałego wynosiła **1229,00 zł**,
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między 130% kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

W 2025 roku decyzjami przyznano świadczenie w postaci zasiłku stałego dla **265 osób**, (spadek o 1 osobę korzystającą z zasiłku stałego w porównaniu do roku 2024), w tym **245 osobom samotnym**. Łącznie wypłacono **2 727 świadczeń** (wzrost o 23 świadczenia w stosunku do 2024 roku) na kwotę **2 967 890 zł**.

Średnia wartość zasiłku stałego w 2025 roku wyniosła: **1 114 zł** dla osoby samotnie gospodarującej oraz **743 zł** dla osoby w rodzinie.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie albo rodzinie nieposiadającej dochodów lub o dochodach niższych od wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego oraz zasobach pieniężnych niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, a w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek okresowy wypłacany jest w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby samotnie gospodarującej. W przypadku rodziny zasiłek okresowy wypłacany jest w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż **20 zł** miesięcznie.

W roku 2025 pomocą w formie zasiłków okresowych objęto **507 osób** (wzrost o 23 osoby w stosunku do 2024 roku), wypłacając **3 225 świadczeń** (wzrost o 84 świadczenia w porównaniu do roku 2024) na kwotę **1 993 093 zł**.

Zasiłki okresowe najczęściej przyznawane były z powodu:

- bezrobocia – dla 418 osób (wzrost o 14 osób w stosunku do 2024 roku),
- niepełnosprawności – dla 37 osób (wzrost o 3 osoby w stosunku do 2024 roku),
- długotrwałej choroby – dla 81 osób (wzrost o 26 osób w stosunku do 2024 roku).

Średnia wartość zasiłku okresowego w 2025 roku wyniosła **602,32 zł**.

Zasiłek celowy i w naturze jest świadczeniem fakultatywnym, zależnym od kryterium dochodowego, przyznawanym na zaspokojenie ważnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W 2025 roku pomocą w formie zasiłku celowego objęto **337 rodzin** (668 osób w tych rodzinach), którym decyzją przyznano **960 świadczeń** na łączną kwotę **355 344 zł** – w tym:

- 142 osoby/rodziny otrzymały zasiłek celowy na zakup ogrzewania, w tym opału, tj. 201 świadczeń na kwotę 158 175,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 786 zł.
- 167 osób/rodzin otrzymało zasiłek celowy na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, tj. 298 świadczeń na kwotę 60 880,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 204 zł,
- 14 osób otrzymało zasiłek celowy na pokrycie kosztów remontu mieszkania, tj. 16 świadczeń na kwotę 5 760,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 360 zł,
- 3 osoby otrzymały zasiłek celowy na zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, tj. 3 świadczenia na kwotę 1300,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 433 zł,
- 55 osób otrzymało zasiłek celowy na zakup odzieży, tj. 75 świadczeń na kwotę 15 220,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 202 zł,

- 4 rodziny otrzymały zasiłek celowy na zakup żywności, tj. 4 świadczenia na kwotę 1100,00 zł, średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 275 zł,
- 199 osób/rodzin otrzymało zasiłek celowy na zaspokojenie innych potrzeb, tj. 363 świadczenia na kwotę 112 909,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 311 zł.

W 2025 r. nastąpił spadek liczby rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłku celowego o 220 osób/rodzin w stosunku do roku 2024 z uwagi na wzrost kryterium dochodowego w pomocy społecznej od 01.01.2025 r. – osoby pobierające zasiłek stały nie były uprawnione do otrzymania zasiłku celowego tylko mogły ubiegać się o przyznanie specjalnego zasiłku celowego.

Specjalny zasiłek celowy

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany ***specjalny zasiłek celowy***, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio: kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Specjalnym zasiłkiem celowym objęto **250 osób/rodzin** wypłacając łącznie **598** świadczeń na kwotę **235 353 zł** (spadek o 6 osób w stosunku do roku 2024; spadek o 26 świadczeń w porównaniu do roku 2024).

Średnia wartość specjalnego zasiłku celowego w 2025 roku wynosiła **393 zł**.

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności

W 2025 roku w ramach Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 **świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności** przyznano **803 osobom** (w 799 rodzinach; liczba osób w tych rodzinach -1 566 osób), wypłacając **6 358** świadczeń na kwotę **2 201 400 zł** (wzrost o 35 osób, wzrost o 160 świadczeń).

Średnia wartość świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności wynosiła **346,24 zł**.

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

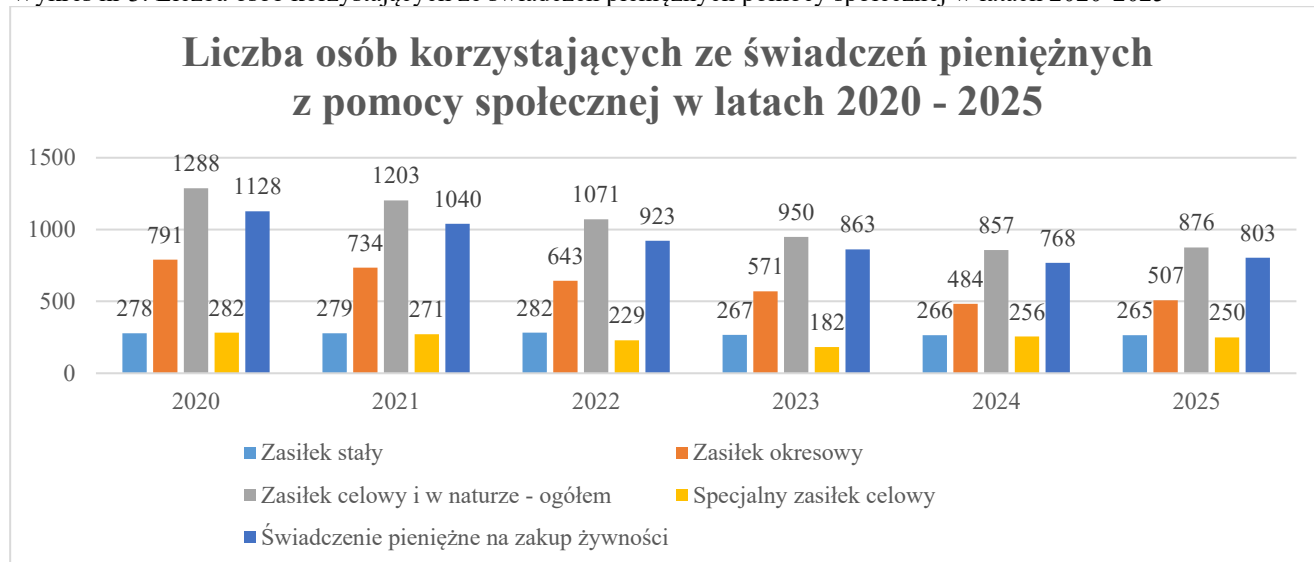
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd jest wypłacane opiekunowi na podstawie postanowienia sądu.

Świadczenie w formie wynagrodzenia dla opiekuna prawnego jest wypłacane bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

W 2025 r. wypłacono wynagrodzenie dla 7 opiekunów (zrealizowano 127 świadczeń na kwotę 31 742 zł) – w roku 2024 wynagrodzenie otrzymało 6 osób (98 świadczeń na kwotę 23 591 zł), wzrost o 29 świadczeń w porównaniu do roku 2024.

Poniżej został przedstawiony wykres z liczbą osób korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w latach 2020 – 2025.

Wykres nr 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w latach 2020-2025

Świadczenia niepieniężne

Świadczenia niepieniężne to:

- posiłek,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- schronienie,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- sprawienie pogrzebu,
- praca socjalna.

Pomoc w formie dożywiania

W 2025 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie realizowało Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Celem programu jest m.in. wsparcie gmin w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom go pozbawionym, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznawana nieodpłatnie, jeśli dochód osoby/rodziny nie przekracza **200 % kryterium dochodowego** uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej.

W 2025 r., jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekraczał kwoty **2020,00 zł** a osoby w rodzinie **1646,00 zł**, to dana osoba samotnie gospodarująca lub rodzina mogła ubiegać się o przyznanie bezpłatnego posiłku lub odpowiednio osoba/rodzina mogła mieć przyznane świadczenie pieniężne na zakup żywności.

W 2025 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizowało program w formie:

- dożywiania dzieci w żłobkach, przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadpodstawowych,
- wypłaty świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności,
- wydawania posiłków w punkcie przy ul. Orlicz-Dreszera 2 w Zamościu.

Podstawową formą udzielania pomocy w postaci dożywiania jest zapewnienie obiadów dzieciom w przedszkolach/szkolach/innych placówkach. Dożywianie prowadzone było w 35 placówkach:

- **12** szkołach podstawowych, ponadpodstawowych,
- **14** przedszkolach,
- **3** żłobkach,
- **6** innych placówkach.

W 2025 roku w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 dożywianiem objęto łącznie **325** dzieci i młodzieży, wydano **36 610** posiłków (spadek o 2 dzieci). Łączny koszt Programu na dożywianie dzieci w ww. placówkach w 2025 roku wyniósł **451 537 zł**.

Osobom, które we własnym zakresie nie są w stanie same przygotować sobie posiłków, wydawane są obiady na wynos w pojemnikach jednorazowych w punkcie przy ul. Orlicz-Dreszera 2.

W okresie sprawozdawczym z obiadów skorzystało **109 osób**, w tym 71 osób bezpłatnie co stanowiło około 65% osób, a z odpłatnością 38 osób. Dla 36 osób obiady dostarczane były do domu przez osoby zatrudnione w ramach prac społecznie użytecznych.

Pomoc w formie dożywiania osób dorosłych realizowana była zarówno w ramach Programu Posiłek w szkole i w domu jak i poza nim. Łącznie wydano 13 394 obiady (8.887 w ramach Programu i 4.507 obiady poza Programem), przeciętnie 1 116 obiadów miesięcznie, średnio 53 obiady dziennie. W 2025 r. cena obiadu wynosiła 15,50 zł i dostarczane były przez podmiot zewnętrzny (Spółdzielnia Socjalna „Przepis na sukces”, ul. Szczepkowska 11, 22-400 Zamość) do punktu wydawania posiłków przy ul. Orlicz-Dreszera 2.

W 2025 roku pomoc w zakresie dożywiania osób i rodzin dotkniętych ubóstwem realizowana była przez Polski Komitet Pomocy Społecznej (PKPS). Z bezpłatnej pomocy żywnościowej skorzystało

831 osób, których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. Przekazano osobom najbardziej potrzebującym – ogółem około 34 000 kg żywności w 17 różnych asortymentach, około 39 kg produktów żywnościowych na osobę.

Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pomoc osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym świadczona w domu w postaci usług opiekuńczych, jest realizowana przez Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Zamościu.

Usługi opiekuńcze obejmują w szczególności:

- pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- opiekę higieniczną,
- zaleconą przez lekarza pielęgnację,
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmują w szczególności:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia,
- rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu, zgodnie z zaleceniami lekarskimi,
- pomoc mieszkaniowa, w tym: w uzyskaniu mieszkania, organizacji drobnych napraw, remontów, adaptacji, likwidacji barier architektonicznych.

W 2025 roku w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto pomocą razem 242 osoby (w porównaniu do roku 2024 wzrost o 27 osób) - w tym:

- usługi opiekuńcze – 201 osób, (wzrost o 33 osoby w stosunku do roku 2024), w tym 177 osób samotnie gospodarujących oraz 24 osoby w rodzinie,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 41 osób, (spadek o 6 osób w stosunku do roku 2024), w tym 35 osób samotnie gospodarujących oraz 6 osób w rodzinach.

W 2025 r. nie była świadczona pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych z zadań własnych.

W roku 2025 koszt jednej godziny usług wynosił:

- usługi opiekuńcze:

realizowane w dni robocze – 39,50 zł

realizowane w soboty, niedziele i święta – 43,00 zł

- usługi specjalistyczne z wyłączeniem osób z zaburzeniami psychicznymi - 55,00 zł

- usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

realizowane w dni robocze – 49,00 zł

realizowane w soboty, niedziele i święta – 49,00 zł

- w zakresie rehabilitacji fizycznej realizowane w dni robocze – 55,00 zł

- w zakresie zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży realizowane w dni robocze – 55,00 zł.

Program „Opieka 75+”

W Mieście Zamość liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 57 289 osób. W związku z tym, zgodnie z założeniami Programu „Opieka 75+”, Miasto Zamość w 2025 roku przystąpiło do realizacji Programu „Opieka 75+” uzyskując finansowe wsparcie w wysokości 177 179,00 zł do zadania własnego o charakterze obowiązkowym wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, w zakresie realizacji usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze w ramach Programu Opieka 75+ świadczone były przez opiekunki Polskiego Czerwonego Krzyża Oddział Rejonowy w Zamościu w ramach zadania zleconego.

W ramach Programu „Opieka 75+” przyznano usługi opiekuńcze łącznie 124 osobom w wieku 75 lat i więcej. Łącznie zrealizowano dla nich 32 216 godzin usług, z tego z Programu sfinansowano 10 008 godzin. Na realizację Programu „Opieka 75+” w 2025 roku wydatkowano łącznie 285 075,97 zł. 60% tych wydatków, tj. 171 045,58 zł sfinansowano z dotacji z budżetu państwa, pozostałe 40%, tj. 114 030,39 zł stanowi wkład własny budżetu miasta.

Dzięki realizacji Programu „Opieka 75+” Miasto Zamość otrzymało wsparcie finansowe na dofinansowanie zadania własnego o charakterze obowiązkowym, w zakresie świadczenia usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi, samotnie gospodarującymi, a także dla osób pozostających w rodzinie w wieku 75 lat i więcej w miejscu zamieszkania na zasadach określonych w Programie. Ponadto zwiększyła się dostępność do usług dla osób kwalifikujących się do objęcia Programem, a tym samym wpłynęło to na poprawę komfortu ich życia i pozwoliło zapewnić ww. osobom wsparcie i pomoc adekwatną do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia.

Pomoc w formie zapewnienia schronienia

W 2025 roku pomoc w zakresie zapewnienia schronienia osobom bezdomnym realizowana była przez Koło Zamojskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, po wcześniejszym przeprowadzeniu postępowania konkursowego na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Miesięczny koszt pobytu w Schronisku w 2025 roku wynosił 1695 zł na osobę.

W okresie sprawozdawczym w Schronisku przebywało 45 osób z terenu Miasta Zamość (w tym 39 osób z problemem alkoholowym; 4 osoby odbyły leczenie na stacjonarnych oddziałach odwykowych). Schronisko świadczyło całodobową opiekę, wyżywienie, środki czystości i higieny osobistej.

Poza stałą pomocą w postaci zapewnienia schronienia i wyżywienia Schronisko świadczyło również pomoc doraźną dla 65 osób w postaci: noclegu, posiłku, kąpieli.

W zakresie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności:

- 2 osoby bezdomne realizowały Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Zamościu,
- 7 osób bezdomnych z problemem alkoholowym wzięło udział w zajęciach w ramach Programu „Redukcja Szkód” prowadzonego w Centrum Zdrowia Psychicznego w Zamościu,
- w ramach współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Zamościu 5 osób skorzystało z poradnictwa psychologicznego (na terenie Schroniska, 5 spotkań indywidualnych),
- 14 osób wzięło udział w spotkaniach informacyjnych na terenie Schroniska (jedno spotkanie z przedstawicielem Straży Pożarnej, dwa spotkania z doradcą zawodowym),
- 2 osoby zaangażowały się w wolontariat przy uporządkowaniu grobów na cmentarzu parafialnym przed Świętym Zmarłych; wraz z opiekunem wykonali kilka wiązanek na groby zmarłych mieszkańców Schroniska,
- 11 osób uczestniczyło w pracach przy odmalowaniu wszystkich pomieszczeń, korytarzy i klatki schodowej Schroniska,
- opracowano i realizowano 3 Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności,
- udział mieszkańców Schroniska w co tygodniowych warsztatach kulinarnych „Z tego co jest” – przygotowywanie potraw kulinarnych z produktów przekazywanych przez sklepy „Biedronka”,
- udział mieszkańców Schroniska w przygotowaniu stroików świątecznych i potraw wigilijnych.

W celu zabezpieczenia potrzeb osób bezdomnych Miasto Zamość/Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie podpisało umowę o świadczenie usług schronienia ze Stowarzyszeniem Monar - Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Chełmie. Schronisko zapewniało całodobowy pobyt osobom bezdomnym zarówno kobietom jak i mężczyznom wraz z zapewnieniem niezbędnych warunków

socjalnych dla osób bezdomnych oraz prowadzenie pracy socjalnej. W okresie sprawozdawczym do Schroniska w Chełmie skierowano 4 osoby bezdomne, tj. 2 kobiety i 2 mężczyzn.

Ponadto Miasto Zamość /Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu w 2025 roku podpisało umowę ze Stowarzyszeniem Akademii Innowacji Społecznych o świadczenie usług schronienia w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Osoby bezdomne pomoc w formie schronienia mogły uzyskać w Schronisku z usługami opiekuńczymi w miejscowości Gwizdaj (Przeworsk) lub w miejscowości Niziny (Tuczępy). W okresie sprawozdawczym 3 mężczyźni zostali skierowani do ww. Schronisk z usługami opiekuńczymi.

Oplacanie składki zdrowotnej

W 2025 r. dotacja z budżetu państwa w kwocie **266 963 zł** przeznaczona została na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne. W 2025 r. ubezpieczeniem zdrowotnym objęto **287 osób**.

- a) **233 116 zł** - opłacono 2 247 należnych składek zdrowotnych za **233 osoby** pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu,
- b) **33 847 zł** – opłacono 306 składek zdrowotnych za **54 uczestników** Centrum Integracji Społecznej w Zamościu (zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym płatnikiem składek zdrowotnych od wypłacanych uczestnikom świadczeń integracyjnych jest ośrodek pomocy społecznej).

Sprawienie pogrzebu

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również sprawienie pogrzebu. W roku 2025 MCPR zorganizowało **8 pogrzebów** (pokryto koszty pogrzebu dla **7 zmarłych** mieszkańców Miasta Zamość oraz koszt **1 pogrzebu** dzieci martwo urodzonych nieodebranych przez rodziny pozostawionych w Szpitalu w Zamościu).

Łączny koszt wydatków za pogrzeby w 2025 r. wyniósł **42 550 zł**.

Praca socjalna w 2025 roku

Celem pracy socjalnej jest poprawa funkcjonowania osób i rodzin w środowisku. Praca socjalna to specyficzna działalność zawodowa skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Pracownik socjalny w ramach pracy socjalnej współpracuje m. in. z: asystentami rodziny, pedagogami szkolnymi, kuratorami, funkcjonariuszami policji i straży miejskiej, przewodniczącymi zarządów osiedli, lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi oraz przedstawicielami innych jednostek, instytucji i organizacji oraz psychologami i prawnikami.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

W wykonywaniu pracy socjalnej pracownik wspomaga osoby i rodziny wymagające pomocy w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, zapobiega procesowi marginalizacji osób grup, a także przeciwdziała zjawiskom wykluczenia społecznego.

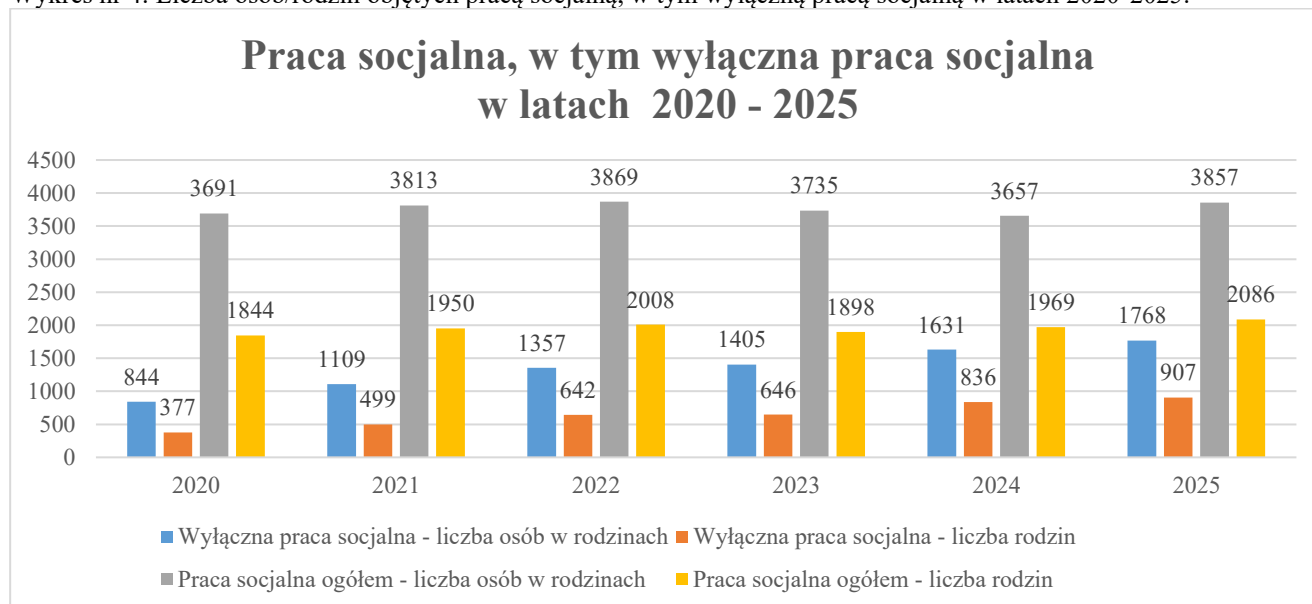
W ramach pracy socjalnej również udziela się osobom i rodzinom poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego.

Praca socjalna to działalność pomocowa i wspierająca, realizowana przez pracownika socjalnego na rzecz osób, rodzin, a także grup społecznych. Jej adresatami są nie tylko osoby starsze, chore, niezdolne do samodzielnej egzystencji, ale również ludzie młodzi, wykształceni, przygotowani do życia zawodowego, lecz niepozostający w zatrudnieniu z uwagi na trudną sytuację na rynku pracy.

Praca socjalna ukierunkowana była na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób/rodzin objętych pracą socjalną, w tym wyłączną pracą socjalną w latach 2020-2025.

Wykres nr 4. Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną, w tym wyłączną pracą socjalną w latach 2020-2025.

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu (sprawozdawczość przekazywana do MRPiPS).

Pomoc udzielana w formie pracy socjalnej (praca socjalna to pomoc bez wydawania decyzji administracyjnej) w 2025 r. była udzielona przez pracowników socjalnych dla 2086 rodzin (3857 osób w tych rodzinach), w tym z wyłącznej pracy socjalnej (praca socjalna u rodzin, które nie korzystały z innej pomocy przyznawanej na podstawie decyzji administracyjnej) skorzystało 907 rodzin (1768 osób w tych rodzinach) – wzrost rodzin korzystających z wyłącznej pracy socjalnej o 71 rodzin.

W 2025 r. pracą socjalną prowadzoną w oparciu o kontrakt socjalny było objętych 107 osób (kontrakt socjalny A – 29 osób, kontrakt socjalny B - 78 osób).

Kontrakty socjalne były zawierane m.in.: z osobami uczestniczącymi w zajęciach Klubu Integracji Społecznej, z osobami realizującymi prace społecznie użyteczne, z uczestnikami Centrum Integracji Społecznej, z osobami bezdomnymi kierowanymi do schroniska dla osób bezdomnych.

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy (osoby zwracającej się o pomoc i pracownika socjalnego). Zawarcie kontraktu socjalnego ma na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania zasobów środowiska lokalnego. Kontrakt zawiera opis sytuacji życiowej osoby lub rodziny oraz opis działań koniecznych do podjęcia przez nią, a także formę, zakres i czas pomocy udzielanej przez MCPR. W kontrakcie odnotowuje się również wszystkie uwagi, dotyczące realizacji kontraktu. Okres, na jaki zawierany jest kontrakt socjalny dostosowywany jest z jednej strony do sytuacji życiowej, w jakiej znajduje się osoba zawierająca kontrakt, a z drugiej - do form wsparcia, zaproponowanych przez Ośrodek. Osoba objęta kontraktem socjalnym otrzymuje jeden egzemplarz kontraktu.

W 2025 r. pracownicy socjalni realizowali Projekt socjalny „Bezpieczny Senior”.

Projekt socjalny pn. „Bezpieczny Senior”, miał na celu zwiększenie bezpieczeństwa seniorów poprzez wzrost świadomości i umiejętności w zakresie prawidłowych zachowań w sytuacji zagrożenia

Projekt został realizowany w okresie od września do listopada 2025 r. Projekt był skierowany zwłaszcza do mieszkańców Osiedla Stare Miasto.

Pracownicy socjalni MCPR w ramach projektu nawiązali współpracę z kilkoma podmiotami z terenu Miasta Zamość w celu zaproszenia do współpracy oraz ustalenia wspólnej koncepcji działań w ramach realizowanego projektu. Wystąpiono do Zakładu Gospodarki Lokalowej z prośbą o wyrażenie zgody na umieszczenie na drzwiach kamienic na Osiedlu Starego Miasta informacji o projekcie oraz terminach realizacji działań. Pracownicy MCPR opracowali zaproszenie informujące o terminach i miejscu realizacji projektu oraz ulotkę profilaktyczną. Zaproszenia zostały umieszczone na drzwiach kamienic Osiedla Starego Miasta wskazanych przez Zakład Gospodarki Lokalowej.

W dniu 26 listopada 2025 r. w Urzędzie Miasta Zamość w Sali Consulatulus zostało zrealizowane zaplanowane spotkanie informacyjno-edukacyjne. W spotkaniu wzięło udział 15 osób. W trakcie spotkania z seniorami funkcjonariusz KMP przeprowadził wykład edukacyjny dot. „Bądź sprytniejszy – nie daj się oszukać”; uczestnicy spotkania otrzymali od funkcjonariusza KMP ulotki z zakresu profilaktyki zapobiegania oszustwom. Ratownik medyczny omówił oraz zademonstrował istotne zachowania dot. reagowania w różnych sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia. Psycholog MCPR podkreślił znaczenie świadka przemocy domowej.

Projekt został zrealizowany przez pracowników MCPR zajmujących się procedurą „Niebieska Karta” i psychologa MCPR.

W 2025 roku w ramach pracy socjalnej podejmowano następujące działania:

- stała współpraca z pracownikami realizującymi usługi opiekuńcze, monitorowanie świadczonych usług opiekuńczych – razem 245 osób korzystających z usług, w tym 201 osób - usługi opiekuńcze, 41 osób - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- współpraca z opiekunami osób niepełnosprawnych w zakresie realizacji Programu „Opieka wytechnieniowa” – 63 osoby oraz współpraca z podmiotem realizującym to zadanie,
- współpraca z podmiotem realizującym Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” oraz z osobami niepełnosprawnymi korzystającymi ze wsparcia w ramach tego programu – 188 osób,
- realizacja 196 procedur „Niebieskie Karty”, w 139 rodzinach, w których przebywały 554 osoby, w tym 181 dzieci; udział w pracach grup diagnostyczno-pomocowych – 521 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych,
- współpraca z asystentem rodziny w 81 rodzinach,
- udział w 19 spotkaniach zespołu monitorującego sytuację rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- występowanie do sądu o wgląd w sytuację dziecka w sytuacji zagrożenia jego dobra – 7 wniosków,
- skierowanie kolejnych 41 uczestników do Centrum Integracji Społecznej w Zamościu i monitorowanie uczestnictwa w CIS,
- monitorowanie uczestnictwa w zajęciach Klubu Integracji Społecznej - 9 osób,
- motywowano do udziału w różnych formach aktywizacji społeczno-zawodowej – 296 osób,
- informowano o możliwości skorzystania ze szkolenia i przekwalifikowania w PUP – 306 osoby,
- motywowano do podjęcia nauki i podniesienia kwalifikacji – 74 osoby,
- informowano i kierowano osoby bezrobotne do PUP w celu skierowania na prace społecznie użyteczne – 119 osoby; 23 osoby podjęło prace społecznie użyteczne,
- zawierano kontrakty socjalne i monitorowano realizację kontraktów – 107 osób,
- kwalifikowanie dzieci na wypoczynek letni – 71 dzieci,
- udzielono pomocy w rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych - 52 rodzin, informowano o możliwości ubiegania się o przyznanie dodatków mieszkaniowych – 41 osób,
- wnioskowano do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o objęcie leczeniem odwykowym – 70 osób,

- udzielono pomocy w przygotowaniu dokumentacji w celu uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych – 17 osób,
- skierowano do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności – 270 osób,
- udzielano wsparcia osobom chorym, niepełnosprawnym poprzez ułatwianie kontaktu z lekarzem – 66 osób,
- informowano o możliwości skorzystania z dofinansowania ze środków PFRON – 359 osób,
- udzielano wsparcia emocjonalnego osobom i rodzinom dotkniętym niepełnosprawnością – 747 osób/ rodzin,
- informowano o możliwościach i formach wsparcia środowiskowego, m in. o usługach opiekuńczych, o realizowanych programach na rzecz mieszkańców Miasta Zamość – 567 osób,
- prowadzono stałą współpracę z kuratorami w sprawie 119 rodzin,
- prowadzono stałą współpracę z pedagogami szkolnymi w sprawie 73 rodzin,
- utrzymywano kontakt i współpracowano z pielęgniarką środowiskową – 169 rodzin,
- utrzymywano stały kontakt z lekarzem rodzinnym – 50 rodzin,
- wizyta w środowisku: z psychologiem - 6 osób, z lekarzem rodzinnym – 3 osoby, z pielęgniarką środowiskową – 17 osób,
- utrzymywano kontakt z dzielnicowym w sprawie funkcjonowania rodziny – 422 rodzin,
- udzielono pomocy w wyrobieniu dokumentu tożsamości – 5 osób,
- podejmowanie działań zmierzających do powrotu osoby bezdomnej do rodziny – 7 osób bezdomnych,
- pomoc w znalezieniu i wynajęciu stancji: osobie bezdomnej – 3 osoby, 3 innym osobom/rodzinom,
- współpraca z ZGL – 30 rodzin,
- współpracowano ze świetlicą osiedlową – 17 rodzin,
- współpracowano z zarządem osiedli w sprawie - 13 rodzin,
- udzielono pomocy w kompletowaniu dokumentów do ZUS – 28 rodzin,
- udzielono pomocy w wypełnianiu wniosku do ZOL – 11 osób,
- załatwiano sprawy pogrzebowe – 8 pogrzebów,
- motywowanie 381 osób niepełnosprawnych do podjęcia działań w kierunku otrzymania świadczenia wspierającego (98 osób otrzymało to świadczenie),
- motywowanie 68 osób niepełnosprawnych do podjęcia działań w kierunku otrzymania dodatku dopełniającego (11 osób otrzymało to świadczenie),
- kwalifikowanie do otrzymania pomocy rzeczowej:
 - paczki w ramach akcji „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę” – 98 osób/rodzin,
 - drewno opałowe - 49 osób,
- wydawanie skierowań do PKPS w Zamościu dla 421 osób/rodzin,
- przekazywanie Kopert Życia dla seniorów - 217 osób,
- zgłoszenie 44 osób/rodzin do „Szlachetnej Paczki”.

PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”

W 2025 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizowało Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.

W ramach Modułu II Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 zapewniono świadczenie usługi teleopieki polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu w ramach Programu dla 238 „opasek bezpieczeństwa”. W ramach 238 opasek w 2025 roku zakupiono 132 nowe „opaski bezpieczeństwa”, w tym 72 urządzenia dla nowych użytkowników oraz 60 dla dotychczasowych użytkowników opasek z uwagi na brak możliwości ich naprawy w ramach gwarancji (sprzęt użytkowany ponad 2 lata). Rzeczywista liczba osób, które skorzystały z usługi teleopieki wynosiła 270 (67 osób korzystało z opasek bez wyświetlacza Sidly Pro Care, 68 osób z opasek z wyświetlaczem H66, 135 osób z opasek z wyświetlaczem Novama

Care Lifeband). Z usługi korzystały zarówno osoby samotne - 204 i osoby mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia – 66. Usługa teleopieki była realizowana w okresie od 1 marca 2025 r do 31 grudnia 2025 roku.

W realizację Programu Moduł II zaangażowanych było 4 pracowników MCPR, których głównym zadaniem była promocja, prowadzenie naboru seniorów do udziału w Programie, podpisywanie umów z seniorami, pomoc w wypełnianiu niezbędnych dokumentów, przysyłanie danych do firmy świadczącej usługę teleopieki, przekazywanie „opasek bezpieczeństwa” nowym użytkownikom, prowadzenie monitoringu usług, telefoniczne badanie satysfakcji seniorów z udziału w Programie. Na realizację Modułu II wydatkowano łącznie 109.518,60 zł z czego 80%, tj. 87.614,87 zł sfinansowano z dotacji z budżetu państwa, pozostałe 20%, tj. 21.903,73 zł stanowi wkład własny.

W ramach Modułu I Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 dotacja nie została wykorzystana z uwagi na brak złożonych wniosków o objęcie wsparciem w formie usług opiekuńczych świadczonych jako usługi sąsiedzkie. Brak zainteresowania osób tą formą wsparcia wynika z uwagi na to, iż podstawą ubiegania się o przyznanie usług jest podanie, wywiad środowiskowy i ustalenie odpłatności zgodnie z przyjętą Uchwałą Rady Miasta Zamość w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru, zakresu usług oraz sposobu rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich.

PROGRAM „CENTRA OPIEKUŃCZO-MIESZKALNE”

Od 1 lutego 2025 roku działalność rozpoczęło Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne (COM) przy ul. Górnej 53 w Zamościu, utworzone w ramach rządowego Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne”, współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Prowadzenie placówki, w wyniku otwartego konkursu ofert powierzono Stowarzyszeniu „Magiczny Ogród”.

COM funkcjonuje jako ośrodek wsparcia dla dorosłych mieszkańców Miasta Zamość posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Ośrodek dysponuje 20 miejscami, w tym 8 miejscami pobytu całodobowego oraz 12 miejscami pobytu dziennego.

W ramach pobytu dziennego COM jest otwarty od poniedziałku do piątku. Osoby objęte zakresem usług pobytu całodobowego przebywają w COM przez 7 dni w tygodniu (pobyt całodobowy zapewnia pełną opiekę i dostęp do specjalistycznych usług w sposób ciągły).

Plan korzystania z usług jest uzgadniany indywidualnie pomiędzy uczestnikiem COM, a Kierownikiem COM.

Uczestnicy COM mają zapewnione wyżywienie: przy pobycie dziennym – co najmniej 2 posiłki (śniadanie i obiad), a przy całodobowym – minimum 3 posiłki (śniadanie, obiad, kolacja), dostosowane do zaleceń dietetycznych wynikających ze stanu zdrowia.

Uczestnikom zajęć dziennych, którzy nie mogą samodzielnie dotrzeć do COM, jest zapewniony transport z i do miejsca zamieszkania.

Rodzaj i zakres wsparcia udzielanego w COM zostanie dostosowany do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych osób korzystających.

Wsparcie realizowane dla osób skierowanych do COM obejmuje:

- zabezpieczenie potrzeb zdrowotnych i pielęgnacyjnych,
- udział w terapiach zajęciowych,
- naukę lub utrzymywanie posiadanego poziomu sprawności w zakresie: - samoobsługi, - samodzielności życiowej, - rozwijania kontaktów społecznych, pielęgnowania kontaktów z rodziną i przyjaciółmi, - rozwoju zainteresowań,
- rekreację i organizowanie czasu wolnego, w tym z wykorzystaniem usług dostępnych w środowisku lokalnym,

- zorganizowanie miejsc zamieszkania dla 8 osób i zapewnienie im potrzeb bytowych.

Kwalifikacją i kierowaniem osób niepełnosprawnych do COM w Zamościu zajmuje się Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Podstawą przyznania usług w formie pobytu całodobowego lub dziennego w COM jest decyzja administracyjna przyznawana po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i podpisaniu kontraktu mieszkaniowego.

Na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, sporządzonej diagnozy i wniosku pracownika socjalnego o przyznanie usługi w COM dla danej osoby niepełnosprawnej zostaje wydana decyzja administracyjna. Decyzja określa:

- formę pobytu (dzienny lub całodobowy),
- zakres przyznanych usług:
 - 1) pobyt dzienny z wyżywieniem:
 - z usługami opiekuńczymi,
 - ze specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
 - z usługami opiekuńczymi wraz z rehabilitacją,
 - ze specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wraz z rehabilitacją,
 - 2) lub pobyt całodobowy z wyżywieniem:
 - z usługami opiekuńczymi,
 - ze specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
 - z usługami opiekuńczymi wraz z rehabilitacją,
 - ze specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wraz z rehabilitacją.

Odpłatność uczestnika COM w Zamościu za usługę w ośrodku wsparcia w COM jest naliczana przez pracownika socjalnego MCPR zgodnie z Uchwałą Nr IX/84/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 25 listopada 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnym w Zamościu.

W 2025 r., z uwzględnieniem rotacji, wsparciem objęto łącznie 35 osób (10 osób w ramach pobytu całodobowego oraz 25 osób w ramach pobytu dziennego). Zgodnie z założeniami Programu co najmniej 40% uczestników powinny stanowić osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym. W trakcie realizacji zadania w ramach pobytu dziennego osoby te stanowiły 92% uczestników, natomiast w ramach pobytu całodobowego – 70%. Ogółem osoby ze znacznym lub równoważnym stopniem niepełnosprawności stanowiły 85,71% wszystkich uczestników COM.

Na realizację zadania w 2025 r. wydatkowano łącznie 1 331 028,03 zł, z czego 823 994,62 zł stanowiły środki Funduszu Solidarnościowego, 210 066,09 zł wpływy z odpłatności uczestników, a 296 967,32 zł środki Miasta Zamość. Dodatkowo realizator wniósł wkład własny w wysokości 124 069,48 zł.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI

W okresie jesienno-zimowym 2025 roku MCPR organizowało spotkania w formie on-line, które odbywały się raz w miesiącu. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, prowadzącego Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, Policji, Straży Miejskiej, Wydziału Spraw Społecznych i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Zamość i Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie. Celem tych spotkań było systematyczne monitorowanie sytuacji osób bezdomnych oraz ścisła współpraca ww. służb w zakresie zmniejszenia ryzyka wystąpienia sytuacji zagrożenia życia i zdrowia osób bezdomnych oraz zwiększenie skuteczności udzielanego wsparcia.

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE PROJEKTOWANIA DZIAŁAŃ NA TERENIE ZAMOŚCIA

W 2025 roku pracownicy MCPR współpracowali z Wydziałami Urzędu Miasta Zamość oraz Gminą Zamość i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w związku z koniecznością opracowania Wniosku o dofinansowanie projektu ujętego w Strategii Zintegrowanych Inwestycji

Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027 pn. „Blisko domu - utworzenie nowych miejsc realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej, w formach dziennych i w miejscu zamieszkania”. Dzięki tej współpracy w dniu 8 sierpnia 2025 r. została podpisana Umowa o dofinansowanie Projektu w ramach Działania 8.7 Usługi społeczne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Priorytetu VIII Zwiększenie spójności społecznej Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Całkowita wartość projektu to 7.272.370,60 zł, w tym wkład własny w wysokości 363.620,60 zł (226.132,91 zł po stronie Miasta Zamość i 137.487,69 zł po stronie Gminy Zamość). Projekt będzie realizowany w okresie od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2029 r. we współpracy Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zamościu. W tym celu w dniu 3 września 2025 r. została podpisana Umowa o Partnerstwie na rzecz realizacji Projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 pomiędzy Prezydentem Miasta Zamość a Wójtem Gminy Zamość.

W ramach Projektu zaplanowano realizację trzech zadań:

1. Zadanie 1. - realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania 40 osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym 30 os. z terenu Miasta Zamość i 10 os. z terenu Gminy Zamość.
2. Zadanie 2. - funkcjonowanie dziennego ośrodka wsparcia dla 10 osób wymagających wsparcia, w tym 8 os. z terenu Gminy Zamość i 2 os. z terenu Miasta Zamość
3. Zadanie 3. - przeszkolenie 50 opiekunów faktycznych w zakresie potrzebnym do sprawowania opieki, w tym 30 os. z terenu Gminy Zamość i 20 os. z terenu Miasta Zamość.

AKTYWNE FORMY POMOCY

W 2025 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu kontynuowało realizację aktywnych form pomocy i działań, skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Aktywne formy pomocy i wsparcia dla klientów MCPR w Zamościu w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w 2025 roku:

- wspieranie funkcjonowania Klubu Integracji Społecznej,
- zatrudnienie wspierane, w tym prace społecznie użyteczne,
- kierowanie osób do Centrum Integracji Społecznej i współpraca z CIS.

WSPÓLPRACA I BIEŻĄCE WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Klub Integracji Społecznej prowadzony jest przez Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu przy ul. Szczepkowskiej 11 (budynek Centrum Integracji Społecznej). Po przeprowadzeniu postępowania konkursowego Stowarzyszenie realizowało zadanie w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej. W ramach działalności Klubu w roku 2025 wsparciem objęto łącznie 9 uczestników, byli to klienci MCPR, z którymi zawarto kontrakt socjalny.

Zajęcia Klubu odbywały się w podziale na dwie grupy co najmniej raz w tygodniu dla każdej z grup.

W ramach prowadzonych zajęć odbyły się m.in. warsztaty integracyjno-edukacyjne, mające na celu nabywanie i rozwój umiejętności społecznych, spotkania/zajęcia prozatrudnieniowe, poradnictwo i konsultacje, warsztaty przygotowujące do pełnienia ról społecznych i aktywności zawodowej oraz doradztwo indywidualne i grupowe a także wizyta studyjna do podmiotów ekonomii społecznej.

Klub Integracji Społecznej wraz z Powiatowym Urzędem Pracy w 2025 roku w ramach zatrudnienia wspieranego skierował na prace społecznie użyteczne (PSU) w jednostkach użyteczności publicznej – 9 uczestników (wypracowano 1 350 godzin).

W ramach zadania 5 uczestników podwyższyło poziom kompetencji społeczno-zawodowej ze zmianą postawy na proaktywną i w kierunku samodzielności, poprawą funkcjonowania w lokalnym środowisku, przeprowadzono 180 godziny wsparcia i aktywizacji dla 9 uczestników, zorganizowano dwie formy zewnętrznej integracji - wizyty studyjne do podmiotów ekonomii społecznej, 1 uczestniczka

rozpoczęła staż w Niepublicznym Przedszkolu Słoneczny Zaulek, 2 uczestników podjęło zatrudnienie – 1 osoba Przedszkole Miejskie Nr 10, 1 osoba w Przedszkolu Miejskim Nr 12.

Uczestników KIS wyposażono w materiały biurowe, drobny sprzęt i środki czystości, konieczne do wykonywania prac w ramach zatrudnienia wspieranego.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Zgodnie z ustawą z dnia 20 marca 2025 roku o rynku pracy i służbach zatrudnienia (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 620 z późn. zm.) prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, na podstawie skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną albo na rzecz społeczności lokalnej, podmiotach ekonomii społecznej.

Prace społecznie użyteczne w 2025 roku organizowane były przez:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie dla **23 osób**, osoby te wykonywały prace takie jak: roznoszenie obiadów do domu osób wymagających wsparcia, sprzątanie pomieszczeń biurowych, sprzątanie posesji, drobne naprawy remontowe, praca w charakterze gońca,

- Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu **9 osób** w CIS w Zamościu oraz w Przedszkolu Nr 7 i 10, osoby te pracowały w charakterze: robotnik gospodarczy oraz pomoc nauczyciela.

Wymiar prac społecznie użytecznych wynosi 40 godz. w miesiącu, tj. 10 godzin tygodniowo. Kwota wynagrodzenia za godzinę pracy do dnia 31 maja 2025 roku wynosiła 12,20 zł a dla osób skierowanych po 1 czerwca 2025 roku (2 osoby) - 30,50 zł. Wynagrodzenie przysługujące osobie bezrobotnej z tytułu prac społecznie użytecznych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej nie jest wliczane do dochodu osoby/rodziny.

W okresie sprawozdawczym w ramach prac społecznie użytecznych w Miejskim Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu osoby bezrobotne przepracowały ogółem **8 010 godzin**, na łączną kwotę **98 124,60 zł** wypłaconych świadczeń, przy czym do 60% wypłaconej kwoty refundował Powiatowy Urząd Pracy (**58 874,76 zł**).

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W ZAMOŚCIU

W 2025 r. Centrum Integracji Społecznej w Zamościu kontynuowało działalność statutową jako samorządowy zakład budżetowy. Przedmiotem działalności CIS jest reintegracja społeczna i zawodowa uczestników zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Reintegracja zawodowa jest prowadzona w następujących warsztatach:

- 1) gastronomicznym,
- 2) porządkowo-opiekuńczym,
- 3) pielęgnacji zieleni.

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu kieruje osoby do uczestnictwa w CIS. Osoby skierowane podpisują Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego, otrzymują świadczenia integracyjne wypłacane przez CIS. Świadczenia integracyjne są refundowane przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach zatrudnienia wspieranego.

Pobyt uczestnika w CIS trwa: 1 miesiąc okresu próbnego, kwalifikacja do 11 m-cy z możliwością przedłużenia na okres kolejnych 12 m-cy.

Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym uczestnicy objęci są ubezpieczeniem społecznym opłacanym bezpośrednio przez CIS oraz ubezpieczeniem zdrowotnym, które jest finansowane przez MCPR.

W 2025 r. w CIS było łącznie 69 osób, w tym 28 osób kontynuowało udział w CIS z roku poprzedniego. Pracownicy socjalni MCPR w 2025 r. do CIS skierowali kolejne 41 osób, w tym: 23 osoby były skierowane do warsztatu gastronomicznego, 11 osób skierowano do warsztatu pielęgnacji zieleni, 7 osób skierowano do warsztatu porządkowo-opiekuńczego.

REALIZACJA RZĄDOWYCH PROGRAMÓW NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO

W 2025 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu po raz kolejny przystąpiło do realizacji Programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego tj. „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 oraz „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.

„OPIEKA WYTCNNIENIOWA” DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – EDYCJA 2025

Usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego, realizowane w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością, zostały powierzone Lubelskiemu Oddziałowi Okręgowemu Polskiego Czerwonego Krzyża. Koordynację usług prowadził Punkt Opieki Rejonowego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Zamościu. Zadanie realizowano w okresie od 21 marca 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.

Nabór uczestników do udziału w Programie prowadzono w terminie od 6 lutego 2025 r. do 20 lutego 2025 r. W dniu 21 marca 2025 r. zawarto umowę z Lubelskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża umowę na realizację zadania.

W ramach zadania zrealizowano łącznie 10 518 godzin usług opieki wytchnieniowej (z 10 743 godzin zaplanowanych), w tym 10 308 godzin usług świadczonych na rzecz opiekunów/rodziców osób z niepełnosprawnościami oraz 210 godzin usług świadczonych na rzecz opiekunów/rodziców dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. Wsparciem objęto łącznie 63 opiekunów/rodziców osób z niepełnosprawnościami, w tym 2 opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Usługi opieki wytchnieniowej świadczyły 52 osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie.

Na realizację zadania otrzymano środki finansowe w wysokości 547 893 zł, w tym 537 150 zł na realizację usług oraz 10 743 zł na koszty obsługi. Wykorzystana kwota wyniosła 528 995,86 zł, z czego 518 623,40 zł przeznaczono na realizację zadania, a 10 372,46 zł na koszty związane z obsługą Programu.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności oraz nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi, poprzez zapewnienie im możliwości skorzystania z doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Usługa ta miała na celu odciążenie opiekunów, m.in. poprzez wsparcie w wykonywaniu codziennych obowiązków lub zapewnienie zastępstwa w sprawowaniu opieki, co umożliwiło im wygospodarowanie czasu dla siebie. Limit godzin przypadający na jedną osobę z niepełnosprawnością wynosił maksymalnie 240 godzin usług.

Tab. nr 5 Zestawienie świadczonej usługi opieki wytchnieniowej w latach 2019-2025.

Rok	2019		2020	2021	2022	2023	2024		2025
Rodzaj Opieki wytchnieniowej	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie specjalistycznego poradnictwa	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu całodobowego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego
Liczba osób niepełnosprawnych - dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności	13	5	32	37	60	61	52	1	61
Liczba osób niepełnosprawnych - dzieci do 16 r. ż.	6	2	8	2	10	6	2	0	3
Łączna liczba osób objętych wsparciem	19	7	40	39	70	67	54	1	64
Liczba zrealizowanych usług (godzin/dni)	3 796 godz	837 godz	7 623 godz	8 400 godz	14 437 godz	13 835 godz	10 354,5 godz	14 dni	10 518 godz

Źródło: opracowanie własne MCPR.

„ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ” DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – EDYCJA 2025

Usługi asystencji osobistej zostały powierzone do realizacji Lubelskiemu Oddziałowi Okręgowemu Polskiego Czerwonego Krzyża (PCK). Koordynację realizacji zadania prowadził Punkt Opieki Oddziału Rejonowego PCK w Zamościu. Zadanie było realizowane od 22 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. W trakcie realizacji zadania wykonano łącznie 46 883 godziny usług asystencji osobistej na rzecz 188 osób z niepełnosprawnościami, w tym:

- 19 826 godzin dla 68 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności sprzężonej,
- 24 028 godzin dla 102 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 1 809 godzin dla 11 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności sprzężonej,
- 1 220 godzin dla 7 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Usługi asystencji osobistej realizowane były przez 113 asystentów zatrudnionych przez PCK. W ramach działań o charakterze kulturalnym zakupiono 2 bilety wstępu dla asystentów towarzyszących uczestnikom programu podczas wydarzeń kulturalnych. Ponadto dokonano 27 refundacji kosztów transportu, które rozliczano na podstawie ewidencji przebiegu pojazdu.

Na realizację usług pozyskano środki finansowe w wysokości 2 413 218,00 zł, w tym 2 365 900 zł na realizację zadania oraz 47 318 zł na koszty obsługi. Kwota środków wykorzystanych wyniosła 2 377 160,89 zł (2 330 549,89 zł na realizację zadania oraz 46 611 zł na koszty obsługi).

Założeniem Programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w codziennym funkcjonowaniu oraz uczestnictwie w życiu społecznym. Usługi świadczone przez asystentów miały na celu poprawę jakości życia uczestników, umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia oraz stymulowanie do podejmowania aktywności poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych i sportowych. Limit godzin przypadający na jedną osobę w 2025 r. uzależniony był od stopnia niepełnosprawności i wynosił:

- 840 godzin rocznie – osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,

- 720 godzin rocznie – osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 480 godzin rocznie – osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 360 godzin rocznie – osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Tab. nr 6 Zestawienie świadczonej usługi asystencji osobistej w latach 2020-2025.

Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością						
Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Łączna liczba osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem w tym:	81	105	168	155	197	188
ze znacznym stopniem niepełnosprawności	49	74	135	132	182	170
z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	32	29	29	21	12	18
Liczba osób niepełnosprawnych - dzieci do 16 r. ż.	-	2	4	2	3	-
Liczba zrealizowanych usług (godziny)	11 082	33 159	70 009	58 470,5	57 166	46 883

Źródło: opracowanie własne MCPR.

POMOC OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE TEGO KRAJU.

W 2025 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu z zakresu pomocy społecznej przyznało, obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, świadczenia w formie:

- 1) zapewnienia posiłku dzieciom i młodzieży, z tego:
 - a) w formie posiłku dla **14** osób, zrealizowano **1176** świadczeń,
 - b) w formie zasiłków celowych na zakup żywności, zrealizowano **44** świadczenia,
- 2) zasiłków okresowych dla **10** osób, wypłacono **64** świadczenia,
- 3) zasiłku stałego dla **1** osoby, wypłacono **9** świadczeń,
- 4) opłacania składki zdrowotnej uczestnikom Centrum Integracji Społecznej w Zamościu dla **1** osoby, zrealizowano **7** świadczeń.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy w 2025 roku przyjmował wnioski o wydanie orzeczenia, składane przez uchodźców - obywateli Ukrainy.

Zespół wydał dla obywateli Ukrainy:

- 18 orzeczeń,
- 10 szt. legitymacji dokumentujących niepełnosprawność,
- 3 karty parkingowe.

Zadania związane ze wsparciem dla obywateli Ukrainy były finansowane z Funduszu Pomocy.

ZADANIA POWIATU

REALIZACJA ZADAŃ POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

SPECJALISTYCZNE PORADNICTWO

W 2025 r. w Punkcie Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego funkcjonującym przy MCPR udzielono łącznie 155 porad specjalistycznych, w tym 133 psychologicznych i rodzinnych oraz 22 prawnych. Specjalistyczne poradnictwo zostało zrealizowane na rzecz 33 rodzin, w których przebywało 79 osób.

PROWADZENIE OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ (OIK)

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu to jednostka wsparcia psychospołecznego, działająca na rzecz mieszkańców Miasta Zamość w sytuacjach kryzysu osobistego i rodzinnego. Jego głównym celem jest przywracanie równowagi emocjonalnej, wsparcie interpersonalne oraz zapobieganie dalszej eskalacji kryzysu. Pomoc jest bezpłatna, a skorzystanie z niej nie wymaga wydania decyzji.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku przeprowadzono 1151 działań interwencyjnych obejmujących: specjalistyczne porady (psychologiczne, prawne i psychiatryczne), interwencje w środowisku, działania informacyjne, współpracę z instytucjami oraz realizację zadań w ramach przeciwdziałania przemocy domowej, przy jednoczesnym wzmacnianiu kompetencji zawodowych kadry.

W ramach usług jednostki można skorzystać także z poradnictwa prawnego i psychiatrycznego, realizowanego przez osoby w ramach umowy zlecenia.

W 2025 roku z usług OIK skorzystało ogółem 286 osób, co stanowi znaczny wzrost w stosunku do ubiegłego roku. Udzielone formy wsparcia prezentuje tabela nr 7:

Tab. nr 7 Formy wsparcia klientów OIK w 2025 r. na podstawie sprawozdawczości OIK.

Formy wsparcia w OIK	Liczba porad/interwencji	Liczba osób korzystających	Wzrost /spadek porad/interwencji w stosunku do 2024 roku
pomoc psychologiczna	935	250	+455 (~95%)
pomoc prawna	108	71	+ 35(~48 %)
pomoc psychiatryczna	10	10	- 6
interwencje w środowisku	12	-	+5
telefon zaufania	15	-	+10
pobyt w hostelu	-	0	- 3

Źródło: opracowanie własne MCPR.

Rok 2025 charakteryzuje się dynamicznym wzrostem zapotrzebowania na pomoc psychologiczną i prawną. Widoczny jest rozwój działań interwencyjnych i telefonu zaufania. Powyższe wskazuje na rosnące potrzeby mieszkańców w zakresie wsparcia emocjonalnego i terapeutycznego, a także większą świadomość społeczną dotyczącą możliwości korzystania z pomocy psychologicznej. Najczęściej zgłaszane sytuacje kryzysowe to kryzysy rodzinne (778 interwencji), kryzysy psychiczne (72 interwencje), kryzysy sytuacyjne (79 - żaloba, choroba, utrata pracy) oraz kryzysy psychospołeczne (6 - związane z trudną sytuacją finansową, bezdomnością). 83% wszystkich porad psychologicznych stanowią kryzysy rodzinne. Wskazuje to, że działalność Ośrodka koncentruje się głównie na rozwiązywaniu konfliktów i zaburzeń funkcjonowania w rodzinie, w tym przemocy domowej, problemów małżeńskich i wychowawczych. Problemy psychiczne i sytuacyjne stanowią drugą najważniejszą grupę zgłoszeń, co wskazuje na rosnące potrzeby wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego.

Brak wykorzystania hostelu wynika w głównej mierze ze zmian w zakresie procedur stosowanych w przypadku przemocy domowej związanych z możliwością wydania przez policję wobec osoby stosującej przemoc domową, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników natychmiastowego zakazu zbliżania się i kontaktowania.

W 2025 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu realizował działania edukacyjne i profilaktyczne mające na celu podnoszenie świadomości społecznej o przyczynach i skutkach przemocy w rodzinie. Informacje i materiały edukacyjne były udostępniane na stronie internetowej OIK, w mediach społecznościowych oraz przekazywane instytucjom miejskim, szkołom, kościołom i związkom wyznaniowym. Ośrodek prowadził prelekcje i warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych, obejmujące m.in. tematy przeciwdziałania przemocy, hejtu w sieci, stresu i relacji rówieśniczych, a także wspierał organizację konkursów i wydarzeń edukacyjnych.

Pracownicy OIK współpracowali z instytucjami i służbami miejskimi, uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizowali wspólne interwencje. Przygotowano i rozpowszechniono informatory dla osób doświadczających przemocy oraz dla osób stosujących przemoc, a w listopadzie zorganizowano konferencję szkoleniową dotyczącą uzależnień behawioralnych i cyberprzemocy dla 85 osób pn.: „Zalogowani w przemoc – o uzależnieniach behawioralnych i cyberprzemocy wśród dzieci, młodzieży i dorosłych”. Działania te przyczyniły się do poprawy dostępności wsparcia, podniesienia świadomości społecznej oraz wzmocnienia współpracy instytucji działających na rzecz osób dotkniętych przemocą.

W okresie od października do grudnia 2025 roku OIK realizował zadanie pn. „Wzmocnienie potencjału Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zamościu poprzez utworzenie i doposażenie dwóch gabinetów pomocy psychologicznej i terapeutycznej, w tym jednego dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych”. Zadanie było finansowane ze środków pochodzących z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi. W ramach realizacji przedsięwzięcia:

- dokonano adaptacji dwóch pomieszczeń na gabinety terapeutyczne, co pozwoliło stworzyć przyjazną i bezpieczną przestrzeń terapeutyczną, w tym pokój dedykowany dzieciom i młodzieży oraz zwiększyć dostępność pomocy (od stycznia br. zwiększono zatrudnienie o 1 etat psychologa)
- przeprowadzono kompleksowe doposażenie pomieszczeń w meble oraz wyposażenie specjalistyczne,
- zakupiono sprzęt komputerowy i informatyczny umożliwiający prowadzenie dokumentacji oraz obsługę klientów,
- doposażono jednostkę w materiały edukacyjne i terapeutyczne.

PROWADZENIE MIESZKAŃ TRENINGOWYCH DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH

Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzi dwa mieszkania treningowe przeznaczone dla młodzieży usamodzielnianej, opuszczającej pieczę zastępczą lub inne instytucje, takie jak młodzieżowe ośrodki wychowawcze czy socjalizacyjne. Pobyt w mieszkaniu ma charakter okresowy i służy przygotowaniu do samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

Skierowanie do mieszkania treningowego następuje w drodze decyzji administracyjnej, wydawanej po uprzednim zawarciu kontraktu mieszkaniowego. Uzgodnienia obejmują w szczególności: cele i okres pobytu, rodzaj oraz zakres udzielanego wsparcia, wysokość odpłatności ponoszonej przez osobę usamodzielnianą, a także zasady i sposób realizacji programu usamodzielniania.

Mieszkanie treningowe dla dziewcząt, zlokalizowane przy ul. Rynek Wielki 14/7, a dla chłopców przy ul. Wybickiego 8/32. W każdym z nich mogą zamieszkać 2 osoby. Rzeczywiste wykorzystanie miejsc wynosiło 50 %. W mieszkaniach przebywały osoby będące wychowankami instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wychowankowie zostali objęci wsparciem pracownika socjalnego w formie treningów z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym planowania i kontroli

budżetu, organizacji codziennych obowiązków, a także monitorował wykorzystanie mieszkań zgodnie z warunkami kontaktu mieszkaniowego i regulaminu pobytu.

W ciągu roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało łącznie 8 decyzji administracyjnych, w tym:

- 3 decyzje kierujące do mieszkań treningowych,
- 5 decyzji dotyczących odpłatności za pobyt.

PROWADZENIE I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY OŚRODKÓW WSPARCIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla 40 dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi typu A i B, tj. osób przewlekłe psychicznie chorych (typ A) oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ B). Jednostka prowadzona jest na zlecenie Wojewody Lubelskiego i finansowana w całości z budżetu państwa.

Placówka, realizując codzienne zajęcia terapeutyczne i wspierające, umożliwia uczestnikom podtrzymywanie oraz rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania. Każda osoba skierowana do ośrodka posiada opracowany indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego. Uczestnicy korzystali z następujących form wsparcia:

- **zajęcia terapeutyczne** prowadzone w pracowniach: plastycznej, gospodarstwa domowego, ogrodniczo-porządkowej, muzyczno-teatralnej, komputerowej oraz w pracowni ruchu i rehabilitacji;
- **rehabilitacja społeczna**, obejmująca treningi samoobsługi i umiejętności społecznych, interpersonalnych i komunikacyjnych oraz funkcjonowania w życiu codziennym (trening kulinarny, umiejętności praktycznych, higieny osobistej, praktycznego gospodarowania środkami finansowymi, spędzania czasu wolnego);
- **poradnictwo psychologiczne**, w ramach którego zrealizowano 207 działań indywidualnych oraz 34 działań grupowych, a także treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów oraz treningi umiejętności komunikacyjnych;
- **pracę socjalną**, obejmującą indywidualne poradnictwo socjalne, wizyty domowe, zajęcia grupowe dotyczące świadczeń realizowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) i OPS, dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, wsparcie w dostępie do świadczeń zdrowotnych oraz współpracę z placówkami medycznymi.

W celu uatrakcyjnienia oferty wsparcia uczestnicy brali udział w obchodach uroczystości patriotycznych i okolicznościowych, wycieczkach, turniejach, konkursach oraz wydarzeniach kulturalnych.

Na podstawie decyzji wydanych przez Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie z zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy w Zamościu skorzystało łącznie 53 uczestników, w tym 10 osób z terenu powiatu zamojskiego (m.in. gmina Zamość, gmina Szczepietów, gmina Stary Zamość, gmina Sulów, gmina Skierbieszów). Ich udział był możliwy dzięki porozumieniu zawartemu pomiędzy Miastem Zamość, a Powiatem Zamojskim. Wskaźnik wykorzystania miejsc w 2025 r. wyniósł 86%.

W minionym roku 10 osób rozpoczęło udział w zajęciach po raz pierwszy i tyle samo zakończyło udział w zajęciach, w tym 4 osoby z przyczyn zdrowotnych oraz 4 osoby w związku z realizacją programu wsparcia i osiągnięciem odpowiedniego poziomu samodzielności, 2 podjęły naukę w szkołach ponadpodstawowych.

KORZYSTANIE Z OŚRODKÓW WSPARCIA PRZEZ MIESZKAŃCÓW ZAMOŚCIA NA TERENIE POWIATU

Mieszkańcy Miasta Zamość mają możliwość korzystania z miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi funkcjonujących na terenie powiatu zamojskiego, na podstawie zawartych porozumień.

W 2025 roku:

- 3 osoby skorzystały z usług w Powiatowym Ośrodku Wsparcia w Krasnobrodzie,
- 14 mieszkańców Zamościa uczestniczyło w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy w Białobrzegach, prowadzonego przez Stowarzyszenie „Krok za Krokiem”.

W 2025 roku zawarto nowe porozumienie z powiatem zamojskim, umożliwiające osobom z niepełnosprawnościami korzystanie ze wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy w Białobrzegach. Istotą nowego porozumienia było zapewnienie możliwości udziału w zajęciach realizowanych przez placówkę osobom z niepełnosprawnościami sprzężonymi (typu D).

Zadanie polegające na zapewnieniu miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi stanowi zadanie z zakresu administracji rządowej, zlecone powiatowi. W konsekwencji Miasto Zamość nie ponosi kosztów pobytu swoich mieszkańców w wymienionych jednostkach.

KIEROWANIE DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ I PONOSZENIE ODPLATNOŚCI ZA POBYT MIESZKAŃCÓW MIASTA W TYCH DOMACH (ZADANIE GMINY)

Do zadań MCPR należy prowadzenie postępowań w sprawie kierowania osób wymagających całodobowej opieki do domu pomocy społecznej. Skierowanie do domu pomocy społecznej następuje w przypadku braku możliwości zapewnienia osobie niezbędnej pomocy w miejscu zamieszkania, mimo wykorzystania dostępnych form wsparcia w środowisku, takich jak usługi opiekuńcze czy pobyt w dziennym ośrodku wsparcia. W 2025 r. po raz pierwszy skierowano do domów pomocy społecznej 9 osób, w tym 2 osoby na podstawie orzeczenia sądu. W okresie sprawozdawczym w różnych typach DPS przebywało 82 mieszkańców, co stanowi niewielki wzrost do roku ubiegłego (+5 osób), w tym najwięcej w:

- a) DPS Krasnystaw - 17 osób,
- b) DPS Tyszowce - 13 osób,
- c) DPS Zamość - 9 osób,
- d) DPS Ruskie Piaski - 7 osób,
- e) DPS Krasnobród - 7 osób,
- f) DPS Teodorówka - 5 osób;

Dominujące typy domów to domy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, dla osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych fizycznie oraz dla osób przewlekłe psychicznie chorych. Prowadzone były również postępowania w zakresie ustalania, zmiany lub uchylenia odpłatności mieszkańców za pobyt w domu pomocy społecznej oraz osób zobowiązanych do ponoszenia opłat, zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Członkowie rodzin osób przebywających w domach pomocy społecznej, spełniający kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej, partycypowali w kosztach ich utrzymania. W 2025 r. 26 osób było zobowiązanych – na podstawie decyzji lub umów – do współfinansowania pobytu 15 mieszkańców domów pomocy społecznej. Ustalona miesięczna kwota opłaty wynosiła od 21,94 zł do 5 171,24 zł. W analizowanym okresie budżet Miasta Zamość odzyskał z tego tytułu 204 670,97 zł.

W przypadku niewywiązywania się przez osoby zobowiązane z ustalonej opłaty, gmina wnosi je zastępczo, a następnie przysługuje jej prawo dochodzenia zwrotu poniesionych wydatków w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W 2025 r. z tytułu zwrotu opłaty zastępczej odzyskano 57 351,41 zł. Dodatkowo domy pomocy społecznej zwróciły 47 717,25 zł z tytułu rozliczeń opłat wniesionych w latach ubiegłych.

PROWADZENIE INFRASTRUKTURY DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ O ZASIĘGU PONADGMINNYM I UMIESZCZANIE W NIM SKIEROWANYCH OSÓB

W Zamościu funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadzony od lutego 2021 r. przez Katolickie Stowarzyszenie „Służba Człowiekowi”. Placówka oferuje 52 miejsca w dwóch lokalizacjach: przy ul. Żdanowskiej 3 (38 miejsc dla osób wymagających wzmożonej opieki) oraz przy ul. Radzieckiej 7 (14 miejsc). Jednostka zapewnia całodobowe wsparcie bytowe, edukacyjne i terapeutyczne.

W minionym roku z opieki skorzystały łącznie 52 osoby (przyjęto 3 nowe mieszkanki, odnotowano 1 zgon). Na koniec roku pozostawało jedno wolne miejsce.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2025 r. wyniósł 6 522,73 zł. Na bieżącą działalność Stowarzyszenie otrzymało 1 415 008,33 zł dotacji z budżetu państwa, co pozwoliło m.in. na sfinansowanie pobytu 32 osób przyjętych na starych zasadach (sprzed 2004 r.).

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

ZADANIA GMINY - WSPIERANIE RODZINY

Wsparcie rodziny w Zamościu realizowane jest przez MCPR oraz Organizatora Pieczy Zastępczej. MCPR koncentruje się na działaniach strategicznych odnoszących się do opracowywania i koordynowania realizacji 3-letnich programów wspierania rodziny oraz realizacji zadań przypisanych w programie do realizacji. W zakresie kompetencji MCPR są zadania związane z zapewnieniem funkcjonowania placówek wsparcia dziennego, finansowaniem rodzin wspierających oraz stały monitoring sytuacji dzieci w rodzinach przeżywających kryzys lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

OPRACOWANIE I REALIZACJA 3 - LETNICH GMINNYCH PROGRAMÓW WSPIERANIA RODZINY

W 2025 roku zaplanowano zadania na kolejny 3-letni okres w „Gminnym programie wspierania rodziny na terenie miasta Zamość w latach 2025-2027”. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu jest, zgodnie z programem, odpowiedzialne za jego koordynację i monitorowanie. Szczegółowy sposób realizacji zadań z zakresu wsparcia rodziny został opisany w *Sprawozdaniu z realizacji programu wspierania rodziny na terenie miasta Zamość za rok 2025*, który stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania.

TWORZENIE I ROZWÓJ SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM, W TYM PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO

W 2025 roku kontynuowano pomoc dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez zapewnienie miejsc dla dzieci w placówkach wsparcia dziennego. W drodze otwartego konkursu ofert wyłoniono organizacje, które prowadziły placówki wsparcia dziennego. Na ten cel Miasto przeznaczyło **630.000 zł**.

Dotacje przekazano:

- 1) **Towarzystwu Przyjaciół Dzieci (Oddział w Zamościu): 361 700 zł**. Środki te pozwoliły na wsparcie funkcjonowania 5 ognisk wychowawczych dla 117 dzieci (przy ul. Zamoyskiego 32b, Konopnickiej 6, Orzeszkowej 28, Peowiaków 68a i Staszica 37),
- 2) **Stowarzyszeniu „Otwarte Serca”: 268 300 zł** na wsparcie prowadzenia 3 świetlic dla 66 wychowanków (przy ul. Zamoyskiego 48a, Obronnej 15 i Lwowskiej 23).

Z bezpłatnej oferty placówek skorzystało łącznie **222** dzieci ze **160** rodzin. Dzieciom zapewniona była opieka i pomoc w nauce, a ponadto zajęcia rozwijające zainteresowania. Program działalności placówek obejmował również wsparcie dla rodziców w formie warsztatów i spotkań indywidualnych.

Do zadań gminy należy także wydawanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie Miasta. W roku sprawozdawczym uchylono zezwolenie na prowadzenie placówki Stowarzyszeniu „Salvette” z uwagi na zakończenie działalności klubu młodzieżowego.

W minionym roku o wydanie zezwolenia wystąpił Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża, który organizował placówkę wsparcia dziennego w siedzibie placówki rejonowej w Zamościu dla 20 dzieci i młodzieży. Zezwolenie zostało wydane na czas nieokreślony.

FINANSOWANIE SZKOLEŃ DLA RODZIN WSPIERAJĄCYCH I KOSZTÓW PONOSZONYCH PRZEZ RODZINY WSPIERAJĄCE

W 2025 roku nie realizowano dedykowanych szkoleń dla kandydatów na rodziny wspierające, z uwagi na brak chętnych do zawarcia umowy o pełnienie funkcji rodziny wspierającej. MCPR stale informuje o możliwości do podjęcia tej funkcji – szczegółowe informacje o tym, jak zostać rodziną wspierającą, jakie są formy wsparcia tych rodzin dostępne są na stronie internetowej Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu w zakładce rodziny wspierające.

ZADANIA POWIATU – SYSTEM PIELCZY ZASTĘPCZEJ

Podstawowymi dokumentami wyznaczającymi kierunki działań w obszarze funkcjonowania systemu pieczy zastępczej są ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U z 2025 r., poz. 49) oraz „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Zamość w latach 2025-2027” przyjęty uchwałą Nr XV/169/2025 Rady Miasta Zamość z dnia 28 kwietnia 2025 roku. Program wyznacza kierunki jednostek organizacyjnych Miasta Zamość działających w systemie pieczy zastępczej, określa ich szczegółowe zadania oraz wskazuje na zakładane efekty. Monitorowanie programu odbywa się poprzez sprawozdawczość. Sposób wykonania zadań ujętych w Programie został opisany w Sprawozdaniu z realizacji programu rozwoju pieczy zastępczej na terenie miasta Zamość za rok 2025, który stanowi załącznik Nr 2 do niniejszego sprawozdania.

W styczniu 2025 roku został wdrożony Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej (CRPZ), który obejmuje 7 wykazów zawierających dane związane z organizacją pieczy zastępczej, w tym o:

- 1) dzieciach przebywających w pieczy zastępczej,
- 2) osobach posiadających wstępną pozytywną lub negatywną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka,
- 3) kandydatach zakwalifikowanych na rodziny zastępcze lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 4) rodzinach zastępczych z podziałem na spokrewnione, niezawodowe i zawodowe,
- 5) rodzinnych domach dziecka,
- 6) placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w tym wolnych miejscach),
- 7) osobach usamodzielnianych.

Powiaty zostały zobligowane do wdrożenia systemu oraz nadzoru nad realizacją procesu wypełniania danych przez organizatora pieczy zastępczej i ich aktualizowania. Wykazy wskazane w punktach 1,4,5,6,7 prowadzi MCPR, natomiast dane w zakresie pkt 2 i 3 wypełnia i aktualizuje organizator pieczy zastępczej.

Do systemu wprowadzane są nowe funkcjonalności związane m.in. z ewidencją dzieci niedoprowadzanych do pieczy. Wgląd w bazę mają m.in. sędziowie rodzinni, co pozwala na decyzje

dotyczące powierzenia dzieci pod opiekę i pozwolić ministerstwu na pełny monitoring pieczy zastępczej w skali całego kraju.

Z danych zamieszczonych w systemie CRPZ wynika, że w 2025 roku wszystkie postanowienia sądu dotyczące zabezpieczenia dzieci w pieczy zastępczej zostały wykonane, a zatem nie ma dzieci niedoprowadzonych do właściwych form opieki. Nadal jednak istnieje potrzeba dalszego rozwoju rodzicielstwa zastępczego.

ZAPEWNIANIE DZIECIOM PIECZY ZASTĘPCZEJ W RODZINACH ZASTĘPCZYCH, RODZINNYCH DOMACH DZIECKA ORAZ W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Rodzinną pieczę zastępczą stanowią różne typy rodzin zastępczych oraz rodzinny dom dziecka. Druga z form nie jest realizowana na terenie miasta z uwagi na brak kandydatów do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2025 roku rodzinną pieczę zastępczą objęto łącznie 68 dzieci w 47 rodzinach zastępczych. Formy rodzin i liczbę umieszczonych w nich dzieci przedstawia tabela:

Tab. nr 8 Formy rodzinnej pieczy zastępczej i liczba dzieci w nich przebywających w 2025 roku.

Rodziny zastępcze w 2025 roku - dane statystyczne				
	spokrewnione (wstępni, rodzeństwo)	niezawodowe (małżonkowie lub osoby nie będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka)	zawodowe rodziny zastępcze	Ogółem
Liczba rodzin	33	9	5	47
Liczba dzieci i osób pełnoletnich przebywających w rodzinie	43	11	14	68
w tym dzieci umieszczone pierwszorazowo w pieczy zastępczej	5	0	4	9
z tego liczba noworodków pozostawionych w szpitalu	0	0	1	1

Źródło: Opracowanie własne MCPR w Zamościu

W pieczy zastępczej pierwszorazowo umieszczono ogółem 9 dzieci, w tym 1 noworodka pozostawionego w szpitalu po urodzeniu. Powstało 7 spokrewnionych rodzin zastępczych dla 7 dzieci, w tym jedna rodzina przeniosła się z terenu innego powiatu do Zamościa, a jedna po okresie przerwy ponownie rozpoczęła sprawowanie opieki nad dzieckiem w ramach rodziny zastępczej.

W ciągu roku działalność zakończyły:

- 1 rodzina zawodowa z uwagi na rezygnację z dalszego pełnienia funkcji rodziny zawodowej – 2 dzieci przekazano pod opiekę matki, a 1 dziecko umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej;

- 2 rodziny niezawodowe rozwiązały się w związku z uzyskaniem pełnoletności wychowanków i decyzją o opuszczeniu rodziny i założeniu własnego gospodarstwa domowego,
- 5 rodzin spokrewnionych uległo rozwiązaniu (2 na skutek pełnoletności wychowanka i założeniu własnego gospodarstwa, 2 na skutek powrotu dzieci pod opiekę rodzica biologicznego, 1 osoba zmarła, a dziecko z rodziny zastępczej zostało przekazane pod opiekę wujka).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzice zastępczy dzieci przebywających w rodzinach zastępczych otrzymują środki finansowe na ich utrzymanie, których wysokość jest uzależniona od formy pieczy rodzinnej. Pomoc przysługuje także osobom pełnoletnim, które spełniają ustawowe kryteria do dalszego pobytu w rodzinie (m.in. zgoda rodziny zastępczej i kontynuowanie nauki). Na skutek waloryzacji świadczeń od 1 czerwca 2024 r. świadczenia na utrzymanie dziecka wynoszą:

- 1002 zł miesięcznie na każde dziecko umieszczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej,
- 1517 zł miesięcznie na każde dziecko w rodzinie niezawodowej i zawodowej.

Ponadto dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności otrzymują dodatek w wysokości 306 zł miesięcznie.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje także katalog świadczeń dodatkowych, przyznawanych w granicach możliwości budżetowych powiatów (świadczenia fakultatywne). Miasto Zamość wspiera rodziny zastępcze świadczeniem jednorazowym w związku z przyjęciem dziecka do rodziny dając możliwość zabezpieczenia najpilniejszych potrzeb dziecka, przyznaje także świadczenia na utrzymanie lokalu (dla rodzin zawodowych i niezawodowych), dofinansowanie do wypoczynku dziecka oraz świadczenie na remont dla zawodowych rodzin zastępczych. Zasady i wysokości świadczeń fakultatywnych w 2025 roku określało Zarządzenie Prezydenta Miasta Zamość Nr 18/2025 z dnia 14 stycznia 2025 r. Realizację wypłat dla rodzin zastępczych zawarto w poniższej tabeli:

Tab. nr 9 Świadczenia dla rodzin zastępczych.

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Kwota świadczeń w zł
Pomoc na utrzymanie dzieci w rodzinie zastępczej	47	68	833.931,02
Dodatek z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	6	6	20.502,00
Ogółem			854.433,02
Świadczenia fakultatywne			
Pomoc z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej	9	13	18.200,00
Dofinansowanie do wypoczynku dziecka	11	14	13.678
Pomoc na utrzymanie lokalu dla rodzin zawodowych i niezawodowych	12 7-niezawodowych 5- zawodowych	-	49.362,91
Pokrycie remontu zawodowym rodzinom zastępczym	0	0	0
Ogółem			935.673,93

Źródło: Opracowanie własne MCPR

Ogółem w sprawie przyznania świadczeń dla rodzin zastępczych wydano 127 decyzji, w tym 80 na tzw. świadczenia fakultatywne.

Ponadto 2 rodziny zastępcze (1 rodzina zawodowa i 1 rodzina - osoby zakwalifikowane do pełnienia funkcji rodziny niezawodowej) pełniły funkcję rodziny pomocowej dla 6 dzieci w związku z pobytem 2 rodzin zastępczych zawodowych na urlopie. Rodzinom wypłacono wynagrodzenie za okres pobytu dzieci w tych rodzinach w kwocie 393,49 zł i objęto świadczeniami na utrzymanie dzieci w okresie pobytu w rodzinie pomocowej.

W związku z przejściem przez ZUS realizacji wypłat dodatku wychowawczego (800 +) MCPR na bieżąco informuje rodziny o możliwości pozyskania świadczeń z tego tytułu i wydaje zaświadczenia potwierdzające fakt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, które jest niezbędne do pozytywnej weryfikacji wniosku przez ZUS. Rodzinom wydawane są także zaświadczenia niezbędne do skorzystania z programu „Dobry Start”. W 2025 r. wydano odpowiednio 28 zaświadczeń dotyczących programu 800+ i 17 zaświadczeń w ramach programu „Dobry Start”.

Tab. nr 10 Wysokości wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych w 2025 roku.

Rodzaj rodziny	Wysokość wynagrodzenia w zł brutto
Zawodowe rodziny zastępcze	5013
Zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego	5792,80

Źródło: Dane MCPR

Ponadto w 2 rodzinach zastępczych zawodowych zatrudniono na umowę zlecenie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i w pracach gospodarskich według stawki godzinowej 30,50 zł /godzinę.

Od stycznia 2025 roku Miasto Zamość przystąpiło do ogłoszonego rządowego programu wsparcia powiatów w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej, z którego pozyskano środki finansowe na refundację części wynagrodzeń 3 rodzin zastępczych spełniających kryteria programu (sprawujące opiekę nad dziećmi z Zamościa) w wysokości 29. 080,04 zł.

Miasto Zamość Uchwałą Nr XX/213/2025 z dnia 29 września 2025 roku podniosła wysokość wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka określając ich wysokość od 1 stycznia 2026 r. na kwotę nie niższą niż:

- 5800 zł dla rodzin zastępczych zawodowych,
- 6200 zł dla prowadzącego rodzinny dom dziecka,
- 6500 zł dla rodzin o charakterze pogotowia rodzinnego;

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Centrum prowadziło postępowania zmierzające do ustalenia opłat rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W przedmiotowym zakresie wydano 153 decyzji odstępujących od ustalenia opłaty z uwagi na trudną sytuację materialno- bytową i 2 decyzje ustalające opłatę.

Do zadań Centrum należy obowiązek wystąpienia z powództwem alimentacyjnym wobec rodziców dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, jeśli alimenty nie zostały wcześniej zasądzone, a dziecko przebywa w pieczy zastępczej ponad rok. W 2025 r. MCPR Zamość złożyło 4 powództwa alimentacyjne, dla 2 dzieci, które zostały zakończone ustaleniem wysokości alimentów od obojga rodziców.

Rodziny zastępcze objęte zostały wsparciem Organizatora Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, w tym pracą koordynatora pieczy zastępczej. Efekty pracy zostały opisane w sprawozdaniu Organizatora za 2025 rok.

PIECZA INSTYTUCJONALNA – PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje zadania związane z zapewnieniem opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poprzez kierowanie dzieci z terenu miasta do placówek na terenie Zamościa, poszukiwanie miejsc dla dzieci wymagających zabezpieczenia lub zmiany środowiska zastępczego w placówkach o typach terapeutycznych zlokalizowanych na terenie innych powiatów.

W 2025 roku do pieczy instytucjonalnej po raz pierwszy skierowano 8 dzieci, w tym 7 dzieci z Zamościa w trybie interwencyjnym, co stanowi nieznaczny wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym. Ponadto przyjęto 1 chłopca narodowości Ukraińskiej doprowadzonego do placówki przez funkcjonariuszy policji, którzy zatrzymali dziecko w ramach child alert na terenie powiatu hrubieszowskiego i na polecenie sądu doprowadzili do placówki interwencyjnej w Zamościu.

W trakcie roku poszukiwano miejsc dla 2 dzieci: noworodka pozostawionego w szpitalu oraz chłopca będącego wychowankiem placówki, które w ocenie specjalistów powinien zostać przeniesiony do placówki o typie specjalistyczno-terapeutycznym. W pierwszym przypadku pozyskano miejsce w regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej w Gliwicach, w drugim nie znaleziono miejsca i dziecko nadal pozostaje pod opieką Pogotowia Opiekuńczego w Zamościu.

Pobyt dziecka w placówce jest odpłatny. Wysokość miesięcznego kosztu pobytu ustala Prezydent Miasta Zamość w drodze zarządzenia publikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. MCPR prowadzi systematyczne postępowania mające na celu ustalenie możliwości ponoszenia tych kosztów przez rodziców lub opiekunów prawnych. W 2025 roku, po analizie sytuacji życiowej zobowiązanych, wydano 88 decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty i o umorzeniu postępowania.

Jednocześnie Centrum podejmuje działania w celu zabezpieczenia interesów dzieci poprzez kierowanie powództw alimentacyjnych po roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W minionym roku wszczęto postępowania alimentacyjne wobec 2 rodziców w stosunku do 3 dzieci, co skutkowało zasądzeniem alimentów.

Dom Dziecka

Dom Dziecka w Zamościu funkcjonuje jako placówka socjalizacyjna przeznaczona dla dzieci w wieku od 10 do 18 lat z uregulowaną sytuacją prawną. Placówka dysponuje 14 miejscami i mieści się w skrzydle budynku Komendy Miejskiej Policji w Zamościu, zapewniając wychowankom optymalne warunki lokalowe oraz wymagane standardy opieki. Umowa użyczenia z Komendą Wojewódzką Policji w Lublinie zawarta jest na czas określony do 31 grudnia 2026 roku. W przypadku rodzeństw dopuszcza się przyjęcie młodszych dzieci, aby umożliwić im wspólne wychowanie. Osoby kontynuujące naukę mogą, za zgodą dyrektora, przebywać w placówce do ukończenia 25. roku życia. Dwukrotnie występowano do wojewody lubelskiego o wydanie zezwolenia na przyjęcie dzieci ponad limit miejsc, w obu przypadkach wnioski rozpatrzono pozytywnie.

Tab. nr 11 Dane statystyczne dotyczące wychowanków.

	Wychowankowie przebywający w Domu Dziecka w 2025 roku	
Ogólna liczba dzieci	19	
Liczba wychowanków z Zamościa	16	
Liczba wychowanków z innych powiatów	3	Tomaszów Lubelski – 1 Myszków -1 Lublin - 1
Liczba dzieci przyjętych w ciągu roku	5	4 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przeniesiono z Pogotowia Opiekuńczego;

		1 dziecko po pobycie w rodzinie zastępczej z uwagi na rezygnację rodziny z pełnionej funkcji powróciło do placówki
Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	1	
Liczba wychowanków opuszczających placówkę	3	2 wychowanków usamodzielniało się i założyło własne gospodarstwa domowe, w tym jeden z powiatu tomaszowskiego i jeden z terenu Lublina; 1 powrócił pod opiekę ojca
Liczba wychowanków zgłoszonych do adopcji	0	nie było podstaw uruchomienia procedury adopcyjnej

Źródło: Sprawozdawczość Domu Dziecka za 2025 rok.

W 2025 r. w placówce przebywało ogółem 19 wychowanków w wieku od 6 - 18 roku życia, w tym 4 dzieci poniżej 10 roku życia przebywające z rodzeństwem.

Placówka zadania opiekuńcze i wychowawcze realizuje we współpracy z licznymi placówkami oświatowymi, zdrowotnymi, fundacjami, kościołami. Dzieci, stosownie do wieku, zostały objęte wychowaniem przedszkolnym oraz nauką w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, 2 dzieci przebywało w młodzieżowych ośrodkach socjoterapeutycznych, 1 w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, a jeden kontynuował naukę w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Hrubieszowie. W zależności od potrzeb dzieci są objęte wsparciem terapeutycznym realizowanym na terenie placówki i poza nią. Dbając o wszechstronny rozwój dzieci organizowane są różnego rodzaju atrakcje m.in. wyjścia na basen, do kina, do zoo, na lodowisko, zalew. Wychowankowie biorą też udział w rajdach, zajęciach tanecznych, plastycznych, koncertach muzycznych, a w okresach wolnych od nauki szkolnej w koloniach i półkoloniach. Ponadto uczestniczą w programie zajęć bibliotecznych realizowanych przez Książnicę Zamojską. 10 wychowanków było beneficjentami projektu „Kompetencje plus” współfinansowanego ze środków EFS Plus. Program zakładał rozwijanie kompetencji cyfrowych obejmujących tematykę komunikacji, bezpieczeństwa i unikania zagrożeń, tworzenia treści. Uczestnicy projektu mieli możliwość korzystania z coachingu szkoleniowego i mentoringu edukacyjnego, czyli indywidualnego wsparcia postępów w rozwoju kompetencji cyfrowych. We współpracy z Fundacją One Day jedna wychowanka brała udział w warsztatach rozwojowych dla osób wchodzących w dorosłość w Warszawie.

Placówka w trosce o zabezpieczenie przyszłości dziecka występuje o przyznanie środków dodatku wychowawczego (obecnie 800 +) i realizuje potrzeby dzieci związane z rozpoczęciem roku szkolnego z rządowego programu „Dobry Start”. Podstawą wystąpienia o przedmiotowe środki są zaświadczenia o pobycie dziecka w pieczy instytucjonalnej wydawane przez MCPR.

Pogotowie Opiekuńcze

Pogotowie Opiekuńcze jest placówką opiekuńczo - wychowawczą dysponującą 13 miejscami, o charakterze interwencyjnym – socjalizacyjnym, usytuowaną w dwóch lokalizacjach: przy ul. Chłodnej - 7 miejsc i Infulackiej - 6 miejsc.

Placówki spełniają wymagane standardy. Na bieżąco realizowane są drobne prace remontowe związane z malowaniem poszczególnych pomieszczeń oraz wymianą zużytych sprzętów. W roku sprawozdawczym Pogotowie zapewniało opiekę 21 wychowankom.

Tab. nr 12 Dane statystyczne dotyczące wychowanków.

	Wychowankowie przebywający w Pogotowiu Opiekuńczym w 2025 roku	
Ogólna liczba dzieci	21	
Liczba wychowanków z Zamościa	18	3 dzieci narodowości ukraińskiej, w tym 1 przyjęte interwencyjnie, 2 z uregulowaną sytuacją prawną
Liczba dzieci przyjętych w ciągu roku	8	7 z terenu miasta Zamość, 1 narodowości ukraińskiej
Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	2	
Liczba wychowanków opuszczających placówkę	6	- 4 dzieci przekazano do Domu dziecka - 1 usamodzielnienie, - 1 przekazano stronie norweskiej (obywatel Ukrainy porwany przez rodziców z placówki w Norwegii)
Liczba wychowanków zgłoszonych do adopcji	1	

Źródło: Sprawozdawczość roczna Pogotowia Opiekuńczego.

Wszystkie dzieci objęte były różnymi formami pomocy psychologicznej i pedagogicznej, realizowano zajęcia m.in. plastyczne, kulinarne, sportowe, muzyczne. Dzieciom zorganizowano wycieczki, kolonie letnie, wyjazd do Teatru Andersena w Lublinie, na basen, warsztaty z „pisanie aniołów” w Pracowni pod Frasnoblwym Aniołem w Płonce. Dzieci obejmowano stosowną opieką medyczną, m.in. urologa, chirurga, okulisty, gastroenterologa, laryngologa, ortopedy, ortodonta, psychiatry, hematologa, neurologa i dietetyka.

Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym

MCPR realizuje wsparcie usamodzielnianych wychowanków w oparciu o ustawę o pomocy społecznej w stosunku do osób opuszczających po osiągnięciu pełnoletniości młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, ośrodki socjoterapeutyczne oraz ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, której zasadom podlegają wychowankowie pieczy zastępczej. W 2025 r. wychowankowie podlegający usamodzielnieniom w oparciu o ustawę o pomocy społecznej nie byli usamodzielniani. Formy przyznanych świadczeń osobom usamodzielnianym i ich koszt w 2025 roku przedstawia tabela:

Tab. nr 13 Formy wsparcia dla osób usamodzielnianych.

Wychowankowie:	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	
	Liczba osób	Wydatki na świadczenia w zł	Liczba osób	Wydatki na świadczenia w zł	Liczba osób	Wydatki na świadczenia w zł
Rodzinnej pieczy zastępczej	5	29.983	12	63.269,60	6	13.632

Placówek opiekuńczo-wychowawczych	1	91	2	15.584,80	1	2.272
-----------------------------------	---	----	---	-----------	---	-------

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu.

W roku sprawozdawczym współpracowano z 45 osobami realizującymi programy usamodzielnienia i ich opiekunami. Wspólnie opracowywano i modyfikowano programy usamodzielnienia, udzielano informacji na temat obowiązujących przepisów prawa, przyznawano formy pomocy określone przepisami i zawarte w indywidualnych planach usamodzielniania.

Finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Zadaniem miasta jest finansowanie pobytu w pieczy zastępczej dzieci pochodzących z Zamościa, a przebywających na terenie innych powiatów. W 2025 roku Miasto Zamość na mocy zawartych porozumień i wystawianych not pokrywało wydatki związane z pobytem dzieci pochodzących z terenu Zamościa, a przebywających w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. Ponadto na podstawie zawartych porozumień wystawiono 136 not księgowych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej na terenie miasta. Dochody uzyskane w związku z pobytem dzieci w pieczy zastępczej na terenie Miasta i wydatki z tytułu pobytu wychowanków w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów obrazuje tabela:

Tab. nr 14 Dochody i wydatki Miasta związane z finansowaniem pieczy zastępczej.

Forma opieki nad dzieckiem	Dochody miasta Zamość w 2025 r.		Wydatki miasta Zamość w 2025 r.	
	Liczba dzieci	Kwota w zł	Liczba dzieci	Kwota w zł
Rodziny zastępcze, w tym koszty opieki koordynatora	13	358.137,65	7	181.960,87
Placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym:	3	207.475,70		83.927,85
Pogotowie Opiekuńcze	0	0		
Dom Dziecka	3	207.475,70		
Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	-	-	1	4809,01
Ogółem	16	565.613,35	8	270.697,73

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu.

Pobyt dzieci cudzoziemskich

Zapewnienie dzieciom cudzoziemskim pieczy zastępczej jest zadaniem zleconym z administracji rządowej, finansowanym z budżetu Państwa. W związku z pobytem 2 dzieci w Pogotowiu Opiekuńczym Miasto Zamość otrzymało z Funduszu Pomocy środki finansowe w łącznej kwocie 238.377,90 zł.

Ponadto z budżetu państwa sfinansowano pobyt dziecka narodowości ukraińskiej przebywającego w Pogotowiu Opiekuńczym interwencyjnie. Dotacja z tytułu zwrotu wydatków poniesionych na utrzymanie dziecka wyniosła 5707 zł.

DORADZTWO METODYCZNE, SZKOLENIA, NADZÓR NAD JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI DZIAŁAJĄCYMI W STRUKTURZE POWIATU, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

MCPR w 2025 roku realizowało uprawnienia nadzoru i kontroli i przeprowadziło 5 kontroli w rodzinach zastępczych (3 spokrewnionych i 2 zawodowych – bez zaleceń) i 1 kontrolę doraźną w Domu Pomocy Społecznej, która nie stwierdziła nieprawidłowości. Ponadto pracownicy Sekcji ds. pieczy zastępczej, domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia rozpoczęli 3 kontrole w zakresie opracowania i wdrożenia standardów ochrony małoletnich, które były kontynuowane w 2026 roku. Przeprowadzono także wizytacje w 8 placówkach wsparcia dziennego i w Środowiskowym Domu Samopomocy w Zamościu.

W ciągu roku organizowano cykliczne narady dla dyrektorów jednostek organizacyjnych systemu pieczy zastępczej oraz pomocy społecznej. Ponadto dyrektorzy jednostek składali cotygodniowe raporty dotyczące stanu realizacji zadań i bieżącej sytuacji w jednostkach.

Analizie i kontroli poddawano okresowe sprawozdania, prowadzono doradztwo metodyczne, konsultowano zmiany w zakresie opracowywanych dokumentów organizacyjnych jednostek. Przeprowadzono szkolenia dla kadr jednostek pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej i wspierania rodziny o tematyce:

- Pierwsza pomoc,
- Ochrona dzieci przed krzywdzeniem,
- Bezpieczny senior,
- Podział zadań pomiędzy asystenta rodziny, pracownika socjalnego w pracy z rodziną i na jej rzecz;

Dyrektorzy jednostek uczestniczyli także w szkoleniu organizowanym przez Miasto Zamość z zakresu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Oprócz tego na bieżąco przekazywano informacje dotyczące zmian w przepisach prawa mających związek z przedmiotem działalności jednostek, a także informacje o możliwości podnoszenia kwalifikacji i uczestnictwa w różnego rodzaju szkoleniach i konferencjach. Uczestniczono także w pracach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji 59 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz 98 ocenach dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Ponadto realizowano obowiązek sporządzania i przekazywania sprawozdawczości z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Działania w obszarze przemocy domowej na terenie miasta Zamość koordynuje Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej. W 2025 r. Zespół zrealizował badanie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Zamościa oraz lokalną kampanię mającą na celu obalanie stereotypów na temat przemocy domowej, usprawiedliwiającej jej stosowanie. Zespół w okresie sprawozdawczym spotkał się 6 razy.

Do Zespołu wpłynęły 162 Niebieskie Karty A założone przez następujące podmioty:

Policję – 144,

Placówki oświatowe – 9,

Placówki ochrony zdrowia – 3,

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie (MCPR) - 3,

Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK) – 1,

Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) – 0,

Inny podmiot – 2.

W okresie sprawozdawczym realizowano 196 procedur Niebieskiej Karty, w tym 34 Niebieskich Kart z lat poprzednich. Zespół powołał 145 grup diagnostyczno-pomocowych w celu prowadzenia pracy w tych rodzinach. W skład grup wchodził pracownicy socjalni MCPR oraz dzielnicowi KMP.

W zależności od rozeznanej sytuacji konkretnej rodziny, grupa wnioskowała o poszerzenie składu i powołanie np. przedstawiciela właściwej placówki oświatowej, kuratora, asystenta rodziny lub przedstawiciela MKRPA.

W 2025 r. liczba osób w rodzinach, w których była realizowana procedura Niebieskiej Karty stanowiła mniej niż 1% mieszkańców miasta. Karty dotyczyły 139 rodzin, w których przebywały 554 osoby, w tym 181 dzieci. Wśród 257 osób wskazanych jako doznające przemocy domowej było: 139 kobiet, 80 dzieci oraz 38 mężczyzn. 183 osoby zostały wskazane jako stosujące przemoc, w tym 36 kobiet.

W oparciu o obowiązujące przepisy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, Zespół powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe nie tylko w celu realizacji procedury Niebieskiej Karty, ale także w celu diagnozy sytuacji rodziny, co do której wpłynęło do Zespołu zgłoszenie o podejrzeniu występowania przemocy domowej. W 2025 r. wpłynęły do Zespołu 33 zgłoszenia. W 5 sytuacjach w rodzinie zostało zarejestrowane zgłoszenie oraz Niebieska Karta. Grupy realizowały działania dostosowane do sporządzonej diagnozy i oceny sytuacji.

Grupy diagnostyczno-pomocowe realizując swoje zadania spotkały się na 521 spotkaniach. W trakcie spotkań grup z osobami ujętymi w formularzu Niebieskiej Karty A jako osoby doświadczające przemocy domowej, wypełniono 69 formularzy Niebieskiej Karty C. Na spotkaniach z osobami stosującymi przemoc domową, członkowie grup motywowali do zmiany zachowań, wskazywali na skutki prawne kontynuowania takich zachowań oraz wypełnili 78 Niebieskich Kart D.

Realizacja procedury Niebieskiej Karty kończy się w sytuacji, gdy grupa diagnostyczno-pomocowa podejmie decyzję o zakończeniu procedury z jednego z dwu powodów: ustania przemocy domowej lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Grupa może też podjąć decyzję o odstąpieniu od dalszych działań w oparciu o sporządzoną diagnozę i ocenę sytuacji rodziny. W okresie sprawozdawczym zakończono realizację 137 Niebieskich Kart, w tym 67 procedur z powodu „rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań”, 70 procedur z powodu „ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie”. Ponadto w 10 procedurach grupy odstąpiły od dalszych działań. 3 procedury zostały przekazane do innych zespołów interdyscyplinarnych z powodu zmiany miejsca zamieszkania rodziny.

Przeprowadzono wśród członków Zespołu i grup diagnozę potrzeb szkoleniowych, z której wynika, iż wszyscy mają potrzebę podnoszenia swoich kompetencji w zakresie pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową. W 2025 r. w szkoleniach z tego obszaru uczestniczyło 28 osób będących członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych. Ponadto ze środków Miasta Zamość w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 – 2026 zostało sfinansowane zadanie „Superwizja pracy członków grup diagnostyczno- pomocowych”. Dzięki udziałowi w 5 spotkaniach z superwizorem swoje kompetencje w zakresie pracy z rodzinami uwiękłym w przemoc podniosło 3 pracowników socjalnych MCPR oraz 11 dzielnicowych KMP Zamość.

Mając na uwadze przeciwdziałanie przemocy domowej Miasto Zamość włączyło się w działania kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” realizowane przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. Kampania trwała w okresie od 6 października do 19 listopada 2025 r., zrealizowano wiele działań informacyjnych, w tym przez umieszczenie informacji na stronach internetowych Miasta i jednostek miejskich, przekazanie informacji o kampanii wszystkim Wydziałom Urzędu Miasta w celu zapoznania się z materiałami edukacyjnymi przez pracowników Wydziałów. Ponadto spot kampanii był odtwarzany w autobusach MZK wyposażonych w monitory oraz na ekranach kina CFK Stylowy oraz Zamojskiej Akademii Kultury. Do udziału w kampanii włączyły się także placówki oświatowe publiczne i prywatne realizując działania edukacyjne oraz informacyjne. W dniu finału kampanii tj. 19 listopada Ratusz Miejski w Zamościu został podświetlony na czerwono.

REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych realizowana była w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (zwanej dalej ustawą).

Rodzaje zadań powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które mogą być przeznaczone środki PFRON określa art. 35a ust. 1 ustawy.

W lutym 2025 r. Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie (Zarząd PFRON) określił wysokość środków przypadających wg algorytmu na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w 2025 roku dla powiatu grodzkiego Zamość, na kwotę 7 053 342,00 zł, w tym na zobowiązania dotyczące kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej kwotę 5 349 792,00 zł. We wrześniu 2025 r. PFRON dokonał ponownego podziału środków zwiększając przyznaną dla Miasta Zamość kwotę o 242 031,00 zł. Ostatecznie kwota środków w 2025 r. wyniosła 7 295 373,00 zł, kwota środków PFRON na zobowiązania dotyczące kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej. Zgodnie z ustawą środki PFRON mogą stanowić maksymalnie 90% całości kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej, samorząd powiatowy zobowiązany jest dofinansować co najmniej 10% tych kosztów.

Kwota wydatkowana na zadania rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2025 roku wyniosła 7.292.420,41 zł, na pokrycie kosztów obsługi wydatkowano 182.309,81 zł.

REHABILITACJA ZAWODOWA

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego.

Zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu.

Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – 40 000,00 zł.

Dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznano 1 osobie ze znacznym stopniem niepełnosprawności - 40 000 zł.

Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z tworzeniem i wyposażeniem stanowisk pracy oraz zatrudnianiem osób niepełnosprawnych – 224 980,41 zł.

Utworzono i wyposażono 3 stanowiska pracy (2 osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności i 1 osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności) dwa stanowiska po 75.000,00 zł, jedno w kwocie 74 980,41 zł:

- stanowisko wędliniarza,
- stanowisko doradcy ds. sprzedaży,
- stanowisko kierowcy kat. B.

REHABILITACJA SPOŁECZNA

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych i likwidację barier, w szczególności architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

1) Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych

Turnusy rehabilitacyjne (14-dniowe) są organizowane wyłącznie na terenie kraju, przez podmioty, które uzyskały wpis do rejestru organizatorów, w ośrodkach posiadających wpis do rejestru

ośrodków uprawnionych do przyjmowania grup turnusowych. Rejestr prowadzony jest przez właściwego terytorialnie wojewodę.

W 2025 roku o dofinansowanie ubiegało się 229 osób niepełnosprawnych wraz z 88 opiekunami.

Zrealizowano 151 wniosków osób niepełnosprawnych. Z dofinansowania skorzystało 125 dorosłych osób niepełnosprawnych z 39 opiekunami oraz 26 dzieci z 20 opiekunami.

Na dofinansowanie turnusów wydatkowana została kwota **449 714,00 zł**.

2) Likwidacja barier architektonicznych

W ramach tego zadania mogą być dofinansowane prace budowlano-instalacyjne (zgodne z prawem budowlanym), mające na celu przystosowanie do potrzeb osoby niepełnosprawnej, posiadającej trudności w poruszaniu się, pomieszczeń mieszkalnych, w tym pomieszczeń sanitarnych wraz z ich wyposażeniem i dogodnym dostępem do mieszkania.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosiła do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

W 2025 roku o dofinansowanie ubiegało się 39 osób. Złożono wnioski na łączną kwotę dofinansowania 423 513,19 zł. Z dofinansowania skorzystało 27 osób niepełnosprawnych, na łączną kwotę 150 000,00 zł. Dofinansowanie zostało przyznane do:

- przystosowania 26 pomieszczeń higieniczno sanitarnych;
- zakupu 1 schodolazu.

3) Likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych

O dofinansowanie na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. Dotyczy to w szczególności osób z dysfunkcją narządu ruchu, wzroku, słuchu i mowy, które ze względu na niepełnosprawność mają utrudniony kontakt z otoczeniem i inne ograniczenia w funkcjonowaniu.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosiła do 95% poniesionych kosztów, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Na realizację tego zadania wydatkowano w 2025 roku kwotę **117 584,46 zł**, w tym:

- a) **na likwidację barier w komunikowaniu się – 11 963,98 zł** (z dofinansowania skorzystało 10 osób niepełnosprawnych), na zakup:
 - 5 programów Mówik z tabletem,
 - 2 laptopów,
 - 1 zegara dla niesłyszących,
 - 2 telefonów dla niesłyszących,
- b) **na likwidację barier technicznych – 105 620,48 zł** (z dofinansowania skorzystało 35 osób niepełnosprawnych), na zakup:
 - 19 łóżek ortopedycznych,
 - 7 rowerów trójkołowych,
 - 7 podnośników transportowo-kąpielowych,
 - 1 podnośnika sufitowego,
 - 1 ciśnieniomierza, termometru do pomiaru temperatury ciała i otoczenia, PenFriend 3 - urządzenia do głosowego etykietowania.

4) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Dofinansowanie dotyczy zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, w zakupie których partycypuje Narodowy Fundusz Zdrowia oraz sprzętu rehabilitacyjnego wskazanego przez lekarza specjalistę.

Indywidualne wnioski, dofinansowano stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności wnioskodawców, do 80% kwoty zakupu **sprzętu rehabilitacyjnego** dla 11 osób niepełnosprawnych i wydatkowano kwotę **13 945,40 zł**.

Dofinansowanie dotyczyło zakupu:

- 6 stacjonarnych rowerów rehabilitacyjnych,
- 2 orbitreków,
- 1 sprzętu rehabilitacyjny - zestaw (taśmy, piłki, rower stacjonarny, dyski poślizg., ciężarki),
- 2 bieżni.

W 2025 r. w ramach zadania dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych złożonych zostało przez osoby niepełnosprawne 965 wniosków na łączną kwotę 1 209 112,48 zł. Zrealizowano **901** wniosków na rzecz **519** osób niepełnosprawnych na dofinansowanie zakupu **przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych** na kwotę **895 889,20 zł**. Dofinansowaniem objęto m.in. aparaty słuchowe, pieluchomajtki, cewniki, buty ortopedyczne, laski, protezy piersi, ortezy, wózki inwalidzkie, balkoniki i materace przeciwoślizgowe.

5) Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej jest placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Uczestnictwo w WTZ to codzienny pobyt w grupie uczestników pod kierunkiem instruktorów i innych specjalistów (rehabilitanci, psycholog, pielęgniarka, pracownik socjalny, trener pracy). Uczestnicy biorą udział w zajęciach z zastosowaniem technik terapii zajęciowej w ramach tzw. pracowni.

W Zamościu funkcjonują trzy warsztaty terapii zajęciowej, do których uczęszczają 152 osoby niepełnosprawne, w tym 124 z terenu Miasta Zamość.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Zamościu prowadzone są przez:

- 1) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – 52 uczestników objętych terapią w 8 pracowniach: poligraficznej, 2 krawieckich, tkacko-plastycznej, ceramicznej, stolarsko-modelarskiej, 2 pracowniach gospodarstwa domowego;
- 2) Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Michała Archanioła – 43 uczestników objętych terapią w 8 pracowniach: gospodarstwa domowego, krawieckiej, plastycznej, poligraficznej, stolarskiej, rękodzieła, umiejętności życia codziennego, aktywności zawodowej;
- 3) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem” – 57 uczestników objętych terapią w 11 pracowniach: gospodarstwa domowego, gospodarstwa domowego II, poligraficzno-komputerowej, animacji kulturalnej, rękodzieła artystycznego, plastyczno-modelarskiej, środowiskowo-przyrodniczej, ceramicznej, stolarsko-snyckarskiej, krawieckiej, zielarsko-pszczelarskiej.

Zgodnie z obowiązującą ustawą, działalność Warsztatów w 2025 roku finansowana była w 90% ze środków PFRON oraz w 10% ze środków powiatów, których mieszkańcy byli uczestnikami WTZ. Warsztaty terapii zajęciowej w 2025 roku finansowane były z 3 źródeł w łącznej kwocie **5.941 005,11 zł**, z tego:

- 1) kwota **5.346.859,00 zł** pochodziła ze środków PFRON (90%),
- 2) kwotę **480.656,11 zł** stanowiły środki Miasta Zamość.
- 3) kwota **113.490,00 zł** dotyczyła środków przekazanych przez:
 - powiat zamojski w kwocie 111.463,92 zł,
 - powiat biłgorajski w kwocie 2.026,08 zł.

6) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Ze środków PFRON mogą być dofinansowane do 60% koszty realizacji zadań **z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**.

O dofinansowanie mogą ubiegać się jednostki, które prowadziły działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku. Wnioski o dofinansowanie składane są w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W 2025 roku 4 organizacje pozarządowe uzyskały dofinansowanie ze środków PFRON w kwocie **53 447,94 zł** na realizację 7 zadań. Zadania zrealizowane zostały przez: 2 zadania Polski Związek Niewidomych, 3 zadania Stowarzyszenie na Rzecz Integracji z Dziećmi i Młodzieżą Niepełnosprawną WSZYSCY RAZEM, 1 zadanie Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Zamościu, 1 zadanie Stowarzyszenie Kobiet po Leczeniu Raka Piersi "Amazonki".

Wszystkie decyzje podejmowane przez MCPR, wymagające zawarcia umów o udzielenie dofinansowania ze środków PFRON, opiniuje powołana przez Prezydenta Miasta Zamość komisja. Komisja opiniująca wnioski z zakresu rehabilitacji społecznej składa się z przedstawicieli organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych (Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem”, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Rehabilitacji i Pomocy Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną, Stowarzyszenie - Ruch osób niepełnosprawnych „Feniks”), lekarza rehabilitanta, przedstawiciela UM i pracowników MCPR.

PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

Miasto Zamość corocznie realizuje program „Aktywny samorząd”, który jest finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Na moduły i zadania, które były realizowane w 2025 roku w ramach programu „Aktywny samorząd” otrzymano z PFRON łącznie kwotę **513.330,01 zł**, w tym:

a) Moduł I 321.852,00 zł, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

1. Zadania: 1 i 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.
2. Zadania: 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

1. Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.
2. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
3. Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

1. Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.
2. Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.
3. Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.
4. Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.
5. Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

b) Moduł II w wysokości 160.148,00 zł – pomoc w zdobyciu wykształcenia na poziomie wyższym,

c) obsługa realizacji programu 24.100,00 zł, promocja programu 4.820,00 zł, ewaluacja programu 2.410,01 zł.

Program Aktywny samorząd realizowany był na podstawie Umowy nr AS3/000072/03/D zawartej w dniu 29.04.2024 r. oraz aneksów do niniejszej umowy, podpisanych w ramach „edycji 2025” oraz „edycji 2024.” Każda edycja programu realizowana jest w terminie od 01 marca (rozpoczęcie naboru wniosków) do 15 kwietnia następnego roku (zakończenie realizacji programu/sprawozdanie końcowe z realizacji/zwrot niewykorzystanych środków).

W 2025 roku w ramach realizacji programu „edycja 2025” oraz „edycja 2024” wydatkowano łącznie **561.469,52 zł** (392.720,53 zł z edycji 2025 oraz 168.748,99 zł z edycji 2024).

Zadania realizowane przez Miasto Zamość w ramach programu „Aktywny samorząd” w 2025 roku, wydatkowanie wg stanu na dzień 31.12.2025 roku w ramach edycji „2024” i „2025”:

a) Moduł I – 385.768,01 zł, w tym:

Obszar A - Likwidacja bariery transportowej

Zadanie A1: zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu kwota **88.164,00 zł**. (2 umowy na zakup oprzyrządowania do samochodu z edycji 2025), **25.650,00 zł** (1 umowa z edycji 2024).

Zadanie A2, A3: dofinansowanie prawa jazdy kwota **3.004,00 zł** (1 umowa na dofinansowanie kursu i egzaminu kwalifikacji w zakresie przewozu osób z edycji 2025), **2.310,00 zł** (1 umowa z edycji 2024).

Obszar B - Likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym

Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania **30.094,33 zł** (zawarto 7 umów na zakup sprzętu elektronicznego z edycji 2025), **10.680,10 zł** (zrealizowano 2 umowy z edycji 2024).

Obszar C - Likwidacja barier w poruszaniu się

Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym na kwotę **94.091,00 zł** (4 umowy na zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym z edycji 2025).

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne na kwotę **40.940,00 zł** (zrealizowano 2 umowy na zakup protezy kończyny i dojazd na wizytę do eksperta PFRON z edycji 2024).

Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego na kwotę **25.693,00 zł** (podpisano 2 umowy na zakup przystawki elektrycznej do wózka inwalidzkiego oraz 3 umowy na zakup skutera inwalidzkiego elektrycznego z edycji 2025), **8.250,00 zł** (zrealizowano 1 umowę na zakup przystawki elektrycznej do wózka ręcznego z edycji 2024).

Obszar D - Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej **18.125,87 zł** (zawarto 8 umów - płatności realizowane są w ratach z edycji 2025) oraz kwota **1.965,71 zł** (2 płatności na podstawie podpisanych umów z edycji 2024).

Obszar E - Pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej w kwocie **36.300,00 zł** (zrealizowano 80 wniosków z edycji 2025), **500 zł** (zrealizowano 1 wniosek z edycji 2024).

b) Moduł II – 146.098,50 zł

W 2025 roku podpisano 46 umów dofinansowania dla 31 osób – nabór wniosków 2x/rok, płatności realizowane są w ratach, realizacja wypłat nastąpi w terminie do 30.03.2025 roku. W terminie do 31.12.2025 r. wypłacono **93.198,50 zł** z edycji 2025 oraz kwotę **52.900,00 zł** (zrealizowano 20 płatności z edycji 2024).

c) W 2025 roku na promocję programu wydatkowano kwotę **4.049,83 zł** (edycja 2025), na obsługę i ewaluację łącznie wydatkowano **25.553,18 zł** (edycja 2024).

W ramach rozliczenia edycji 2024 zwrócono na rachunek PFRON niewykorzystane kwoty z Modułu I (5.105,67 zł) i Modułu II (9.683,86 zł). W dniu 05.05.2025 roku Oddział Lubelski PFRON przesłał decyzję o rozliczeniu środków PFRON - edycji 2024. Pełnomocnicy Zarządu PFRON zaakceptowali wydatki poniesione w ramach edycji 2024 na łączną kwotę 480.918,65 zł.

Wydatkowanie środków w ramach realizacji programu 2025 realizowane będzie do 15 kwietnia 2026 roku.

PROGRAM WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

Miasto Zamość w ramach Programu składa do PFRON wnioski, jeżeli wnioskują o dofinansowanie projektów własnych samorządu powiatowego oraz wystąpienie, jeżeli projekty zostały zgłoszone do samorządu powiatowego przez projektodawców np. organizacje pozarządowe.

W ramach Programu realizowane w 2025 r. przez PFRON były zadania:

- 1) obszar A – zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych;
- 2) obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania;
- 3) obszar C – tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych;
- 4) obszar D – likwidacja barier transportowych;
- 5) obszar E – dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych;
- 6) obszar F – tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej;
- 7) obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W ramach Programu w 2025 roku Lubelski Oddział PFRON przyznał dla Miasta Zamość na realizację Programu łączną kwotę 1 142 641,57 zł, w tym koszty obsługi realizacji programu stanowią kwotę 27 869,31 zł. W 2025 r. na realizację programu wydatkowano łącznie 635 525,43 zł, w tym 623 583,29 zł bezpośrednio na realizację zadań oraz 11 942,14 zł na koszty obsługi programu:

- 1) obszar A – zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych (0,00zł);
- 2) obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania (0,00zł);
- 3) obszar C – tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych (0,00zł);
- 4) obszar D – likwidacja barier transportowych (wydatkowano kwotę 151 000,00 na dofinansowanie zakupu 1 mikrobusu dla Parafii Rzymskokatolickiej św. Michała Archanioła na rzecz Warsztatu terapii zajęciowej)
- 5) obszar E – dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych (0,00zł);
- 6) obszar F – tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji (wydatkowano kwotę 351 275,43 zł, w tym kwota 8 692,14 zł stanowi koszty obsługi programu, na realizację projektów kwotę: 66 704,20 zł dla Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Koło” w Zamościu; kwotę 94 960,00 zł dla Parafii Rzymskokatolickiej św. Michała Archanioła na rzecz Warsztatu terapii zajęciowej oraz kwotę 180 919,09 zł dla Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w ramach rozliczenia umowy z 2024 r.).

- 7) obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (wydatkowano 133 250,00 zł, w tym kwota 3 250,00 zł stanowiła koszty obsługi programu, zaś kwota 130.000,00 zł dotyczyła utworzenia i wyposażenia 2 stanowisk pracy).

PROGRAM SAMODZIELNOŚĆ-AKTYWNOŚĆ-MOBILNOŚĆ „DOSTĘPNE MIESZKANIE”

Program kierowany do osób niepełnosprawnych, które ze względu na występujące w posiadanym mieszkaniu bariery dokonały jego sprzedaży i zakupiły mieszkanie dostępne do poziomu zero. Dopłata jest możliwa do zmiany mieszkania na pozbawione barier architektonicznych, znajdujące się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku.

W 2025 r. na realizację programu wydatkowano kwotę w łącznej wysokości **93 495,85 zł**, przy czym kwota **4 495,85 zł** stanowiła koszty obsługi programu. Osoba z niepełnosprawnością poruszająca się przy pomocy wózka inwalidzkiego i zamieszkująca w Zamościu dokonała sprzedaży mieszkania, w którym występowały bariery i z którego nie mogła się samodzielnie wydostać do poziomu zero i dokonała zakupu mieszkania dostępnego do poziomu zero również w Zamościu. Dofinansowanie stanowiło różnicę pomiędzy ceną kupna a sprzedaży mieszkania, wysokości określonej przez PFRON.

PROGRAM SAMODZIELNOŚĆ-AKTYWNOŚĆ-MOBILNOŚĆ „MIESZKANIE DLA ABSOLWENTA”

Program kierowany jest do osób niepełnosprawnych na dofinansowanie do wynajmu mieszkania na okres poszukiwania pracy i rozpoczęcia zatrudnienia przez okres 36 miesięcy.

W ramach podpisanej w 2022 r. umowy pomiędzy Miastem Zamość a PFRON na realizację Programu pozyskano łączną kwotę 90.813,89 zł, z czego kwota 86.489,42 zł przeznaczona jest na realizację wniosków, kwota 4.324,47 zł na obsługę realizacji programu.

W trakcie realizacji programu żadna osoba niepełnosprawna nie wnioskuje o dofinansowanie w ramach programu, nie wydatkowano środków.

„SAMORZĄDOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIASTA ZAMOŚĆ NA LATA 2022-2026”

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Uchwałą Nr XLIII/631/2022 Rady Miasta Zamość z dnia 28 marca 2022 roku przyjęty został „Samorządowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych Miasta Zamość na lata 2022 - 2026”. Program stanowi kontynuację programu realizowanego w latach 2018-2021. Główne cele zawarte w „Samorządowym programie...” są zgodne ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030” i są jednym z narzędzi realizacji Celu strategicznego 2 „Wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz poprawa warunków życia i funkcjonowania w przestrzeni publicznej”, zapisanego w „Strategii ...”.

W 2025 r. realizacja Programu odbyła się w dwóch obszarach: Rehabilitacji Społecznej i Rehabilitacji Zawodowej i przedstawiała się następująco:

Rehabilitacja Społeczna i przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych

1. Wspieranie działań na rzecz likwidacji barier

- 1) Likwidacja barier architektonicznych – 3 łazienki, dostosowania architektoniczne 3 budynków, modernizacja windy w szkole podstawowej, remont 3 podjazdów, dostosowania architektoniczne i techniczne w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością (63 przedsięwzięcia),
- 2) Likwidacja barier w przestrzeni publicznej – chodniki i przejścia dla pieszych, zmniejszenie barier na przystankach i zatokach autobusowych, modernizacja dróg, kładka dla pieszych nad rzeką (32 działania), miejsca postojowe (4),

- 3) Likwidacja barier technicznych i w komunikowaniu się – 3 programy do komunikacji w 1 placówce, zapewnienie dostępności cyfrowej i komunikacyjnej w 1 budynku, oznaczenia ostrzegawcze w 2 budynkach
- 4) Likwidacja barier transportowych – 1 mikrobus dla warsztatu terapii zajęciowej, 1 pojazd do przewozu krwi, 1 prawo jazdy, 2 oprzyrządowania do samochodu, zapewnienie dowozu dla 73 dzieci.
2. Rozwój środowiskowych i instytucjonalnych placówek opieki dziennej i całodobowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasobów mieszkaniowych
 - 1) Rozwój/tworzenie i modernizacja placówek – 6 działań, 5 budynków,
 - 2) Zapewnienie mieszkań - 8 miejsc całodobowych w Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnym,
3. Rozszerzenie katalogu i poprawa jakości usług świadczonych na rzecz osób długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnościami
 - 1) Wsparcie indywidualne osób z niepełnosprawnościami – 366 osób (Asystent osobisty), 29 placówek edukacyjnych (zajęcia rewalidacyjne), 3 formy MCPR (świadczenia pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, dofinansowania ze środków PFRON), usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (376 osób).
 - 2) Wsparcie funkcjonowania rodzin z osobą niepełnosprawną – realizacja zadań Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego dla 90 osób, 4 jednostki realizowały działania na rzecz 203 dzieci, 137 osób skorzystało z opieki wychowawczej.
4. Budowanie świadomości społecznej na temat potencjału i potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 18 form (poradnictwo), imprezy integracyjne/kampanie społeczne 26 realizatorów.

Rehabilitacja Zawodowa

- 1) Realizacja usług i instrumentów rynku pracy – 15 działań,
- 2) Poradnictwo zawodowe – 2 działania,
- 3) Trener pracy jako wsparcie w aktywizacji zawodowej – 2 działania,
- 4) Organizacja staży pracy – 7 osób.

Wspieranie podmiotów ekonomii społecznej/Fundacje, Stowarzyszenia, KIS, CIS, ZAZ, Spółdzielnie, TUW, Przedsiębiorstwo społeczne/ - 2 porozumienia.

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH W 2025 ROKU

Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.).

Świadczenia rodzinne uzależnione są od spełnienia kryterium dochodowego i udzielane są na roczne okresy zasiłkowe trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Przy ustalaniu uprawnień do świadczeń rodzinnych, uzależnionych od kryterium dochodowego, brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

.

Świadczenia rodzinne

zasiłek rodzinny

jednorazowa zapomoga
z tytułu urodzenia
dziecka

świadczenie opiekuńcze

świadczenie rodzicielskie

dodatki do zasiłku
rodzinnego z tytułu:

zasiłek pielęgnacyjny

świadczenie pielęgnacyjne
*na zasadach obowiązujących
do 31.12.2023 r.*

specjalny zasiłek opiekuńczy
*na zasadach obowiązujących
od 01.01.2024 r.*

urodzenia dziecka

podjęcia przez dziecko nauki w
szkole poza miejscem zamieszkania

samotnego
wychowywania
dziecka

kształcenia i rehabilitacji dziecka
niepełnosprawnego

wychowywania
dziecka w rodzinie
wielodzietnej

opieki nad dzieckiem w okresie
korzystania z urlopu
wychowawczego

rozpoczęcia roku
szkolnego

RODZAJE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje dla mieszkańców miasta Zamość wszystkie zadania w zakresie świadczeń rodzinnych.

Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest **zasiłek rodzinny**, który przysługuje, łącznie z dodatkami rodzinom wychowującym dzieci, jeżeli miesięczny ich dochód osiągnięty w poprzednim roku kalendarzowym nie przekraczał **674 zł**, na osobę w rodzinie albo **764 zł**, na osobę w rodzinie w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2016 r. funkcjonuje sposób ustalania wysokości przysługujących zasiłków rodzinnych, tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”. Według tych zasad, przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, taka rodzina otrzymuje świadczenia, o które się ubiega, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

Zgodnie z ustawą w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługującymi danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami **przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługującą danej rodzinie, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny**. W przypadku gdy wysokość należnych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ustalona zgodnie z powyższym mechanizmem, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia nie przysługują. **Świadczenie z zastosowaniem zł za zł wypłaca się w okresach miesięcznych**.

Zasiłki rodzinne oraz dodatki

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia albo
- nauki w szkole /w rozumieniu ustawy - oznacza to szkołę podstawową, szkołę ponadpodstawową oraz szkołę artystyczną, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno- -wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy/ jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 lat,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje również osobie uczącej się - *to osoba pełnoletnia uczącą się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony* – uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków przysługuje:

1. rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
2. opiekunowi faktycznemu dziecka,
3. osobie uczącej się.

W roku 2025 kwoty zasiłków rodzinnych wynosiły:

- **95 zł** - na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **124 zł** – na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- **135 zł** – na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Tab. nr 15 Realizacja zasiłku rodzinnego w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki rodzinne w tym:	12 060	505	1 059	1 384 683,87
Zasiłki rodzinne z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	954	64	128	62 979,87

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z następujących tytułów:

- urodzenia dziecka - *świadczenie jednorazowe*,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego - *świadczenie jednorazowe*,
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.

Osobie uprawnionej przysługuje dodatek do zasiłku rodzinnego tylko i wyłącznie w przypadku posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek ten przysługuje *matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także opiekunowi faktycznemu dziecka* w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje jednorazowo, w wysokości **1 000,00 zł**. W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko. Ponadto świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Dodatkowo ze środków własnych gminy MCPR w Zamościu wypłaca dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wys. **600 zł** jednorazowo zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Zamość Nr XVI/277/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku z tytułu urodzenia dziecka do zasiłku rodzinnego.

Tab. nr 16 Realizacja dodatku z tytułu urodzenia dziecka w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka w tym:	43	33	34	32 549,31
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	11	2	2	549,31
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka finansowany ze środków własnych gminy w tym:	43	33	34	19 530

z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	11	2	2	330
-------------------------------------	----	---	---	-----

- **dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego**
Przysługuje *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka*, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 1) 24 miesiące kalendarzowych,
- 2) 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 3) 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość ww. dodatku wynosi **400 zł** miesięcznie.

Tab.nr 17 Realizacja dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w tym:	16	6	6	5 218,38
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	4	3	3	418,38

- **dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka**

Świadczenie to przysługuje samotnie wychowującym dziecko *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka*, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznany,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Miesięczna kwota dodatku wynosiła **193 zł** na dziecko, nie więcej jednak niż **386 zł** na wszystkie dzieci, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o **80,00 zł** na dziecko, nie więcej jednak niż o **160,00 zł** na wszystkie dzieci.

Tab. nr 18 Realizacja dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka w tym:	1100	79	108	218 985,45
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	58	12	16	5 879,45

- **dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej**

Dodatek w rodzinie wielodzietnej przysługuje *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka*, na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego. Wysokość ww. dodatku wynosi **95 zł** miesięcznie.

Tab. nr 19 Realizacja dodatku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w tym:	2771	179	274	250 536,46
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	253	27	45	11 803,46

- **dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego**

Dodatek na rozpoczęcie roku szkolnego przysługuje *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się*, na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Świadczenie przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Dodatek przyznawany jest raz w roku, w wysokości **100,00 zł** na dziecko.

Tab. nr 20 Realizacja dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w tym:	1 493	444	804	76 105,35
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	762	63	115	3 466,35

- **dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego**

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka przysługuje *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się* na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2025 dodatek wynosił miesięcznie:

- 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Tab. nr 21 Realizacja dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w tym:	1 370	123	142	143 415,69

z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	82	16	16	4 706,69
-------------------------------------	----	----	----	----------

- **dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania**

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje *matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się*

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności – **w kwocie 113 zł miesięcznie**,
- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej – **w kwocie 69 zł miesięcznie**.

Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki, od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Tab. nr 22 Realizacja dodatku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w tym:	12	1	1	1 209,02
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	2	1	1	79,02

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości **1 000 zł** na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1 922,00 zł**.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia, nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Zapomoga, przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Nie dotyczy to jednak osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko.

W 2025 roku wypłacono **80 świadczeń**, na łączną kwotę **80 000 zł**.

Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są:

- **zasiłek pielęgnacyjny,**
- **świadczenie pielęgnacyjne,**
- **zasiłek dla opiekuna,**
- **świadczenie rodzicielskie.**

Świadczenia mogą być również przyznawane niezależnie od kryterium dochodowego i mogą wykraczać okresem ich przyznania poza dany okres zasiłkowy. Są to świadczenia uzależnione od okresu orzeczonej niepełnosprawności: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, bądź też są to świadczenia uzależnione od wieku osoby, na którą strona ubiega się o przyznanie świadczenia: świadczenie rodzicielskie, które przysługuje przez rok /52 tygodnie/ po urodzeniu dziecka, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres może być wydłużony nawet do 71 tygodni.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy osobie, w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, która ukończyła 75 lat,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie oraz osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, który jest wypłacany przy emeryturze lub rencie z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Kwota zasiłku pielęgnacyjnego wynosi **215,84 zł** miesięcznie.

Tab. nr 23 Realizacja zasiłku pielęgnacyjnego w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek pielęgnacyjny	16 271	1 431	1 476	3 511 932

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 w pkt 2 i 3, (tj. opiekun faktyczny dziecka, osoba będąca rodziną zastępczą spokrewnioną) lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego w **2025 r.** wynosiła **3 287,00zł. miesięcznie.**

Tab. nr 24 Realizacja świadczenia pielęgnacyjnego w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie pielęgnacyjne	3 781	336	336	12 425 679

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2026 r. poz. 236) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **764,00 zł.**

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki uważa się dochód następujących członków rodziny:

1) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) rodziców osoby wymagającej opieki,
- c) małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,
- d) osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,
- e) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a–d, dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia,

- z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz;

2) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) małżonka osoby wymagającej opieki,
- c) osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,
- d) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a–c, dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia,

- z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne

dziecko.

W przypadku, gdy prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na osobę znajdującą się pod opieką opiekuna prawnego lub umieszczoną w rodzinie zastępczej spokrewnionej, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.), uwzględnia się dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz dochód osoby wymagającej opieki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy wynosił **620 zł miesięcznie**.

Tab. nr 25 Realizacja specjalny zasiłek opiekuńczy w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	58	6	6	35 960

Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna, w kwocie 620 zł miesięcznie, przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje po spełnieniu warunków do otrzymania **świadczenia pielęgnacyjnego** określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Dodatkowe warunki przyznania zasiłku, to nieposiadanie przez opiekuna prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego w okresie, na który ubiega się o zasiłek dla opiekuna, a także brak prawa innej osoby do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego na osobę wymagającą opieki. Ponadto, od rolników, małżonków rolników lub domowników rolników ubiegających się o przyznanie zasiłku dla opiekuna, którym opieka nad niepełnosprawnym członkiem rodziny uniemożliwia prowadzenie gospodarstwa rolnego */wykonywanie w nim pracy/*, wymagane jest także złożenie odpowiedniego oświadczenia o zaprzestaniu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Tab. nr 26 Realizacja zasiłek dla opiekuna w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek dla opiekuna	36	3	3	22 320

Za osobę uprawnioną do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna MCPR opłaca składki z tytułu: ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego.

W okresie sprawozdawczym składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacono na łączną kwotę **2 483 047 zł** natomiast składki na ubezpieczenie zdrowotne, w przypadku osób niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu */w tym również członkowie rodziny/*, opłacono na łączną kwotę **523 301 zł**.

Zmiany w zakresie świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna

Od 1 stycznia 2024 r. wprowadzono zmiany do ustalania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna. Zmiany zostały uregulowane w ustawie o świadczeniu wspierającym (ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym Dz.U. z 2023 r. poz. 1429).

Osoby, które miały ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna co najmniej do 31 grudnia 2023 r. zachowały prawo do ich pobierania na dotychczasowych zasadach pod warunkiem, że osoba, na którą jest pobierane świadczenie nie wystąpiła z wnioskiem o świadczenie wspierające przyznawane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustalenie prawa do świadczenia wspierającego przez ZUS automatycznie wyklucza prawo do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna.

Również od stycznia 2024 r. zostało zlikwidowane świadczenie w formie specjalny zasiłek opiekuńczy. Nie można złożyć wniosku o świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 roku dla osób, które zrobią to po raz pierwszy oraz dla osób, które uchybią terminów na złożenie wniosków o wydanie nowego orzeczenia i ustalenie prawa do świadczeń na osoby niepełnosprawne, które ukończyły 18 rok życia.

Powyższe nie dotyczy to jednak osób, mających ustalone prawo do świadczenia co najmniej do 31 grudnia 2023 r. Świadczenie przysługuje również po upływie okresu zasiłkowego, na który zostało przyznane, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowy okres zasiłkowy zostanie złożony w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym zakończył się dotychczasowy okres zasiłkowy.

Świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, dla którego jest ustalone prawo, przysługuje nadal na podstawie dotychczasowych przepisów oraz zgodnie z decyzją przyznającą. Zachowana również została możliwość ubiegania się o prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie, nad którą sprawowana jest opieka zostanie w przyszłości wydane nowe orzeczenie (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności). Warunkiem zachowania prawa odpowiednio do ww. świadczeń na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. jest złożenie wniosku o nowe orzeczenie w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia, a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia wydania nowego orzeczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne obowiązujące od 1 stycznia 2025 r.

Nowe świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce lub ojcu,
- innym osobom na których ciąży obowiązek alimentacyjny,
- małżonkom,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinę dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,
- **jeżeli sprawuje opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18 roku życia posiadającą orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.**

Oznacza to, że nowe świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicom lub innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, opiekującym się niepełnosprawnym dzieckiem, bez jakichkolwiek ograniczeń w zakresie podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli wykonywana praca nie będzie kolidowała ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem. Pobieranie przez opiekuna własnych świadczeń emerytalno-rentowych nie będzie miało żadnego wpływu na jego prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Opiekun otrzymujący świadczenie pielęgnacyjne przyznane na podstawie nowych przepisów, który opiekuje się więcej niż jedną osobą z orzeczeniem o niepełnosprawności może złożyć wniosek o podwyższenie świadczenia pielęgnacyjnego. Wówczas wysokość świadczenia pielęgnacyjnego zostanie podwyższona o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje do ukończenia przez osobę niepełnosprawną 18 roku życia. Po ukończeniu 18 roku życia osoba niepełnosprawna może sama ubiegać się o ustalenie prawa do innych świadczeń, takich jak: renta socjalna, świadczenie uzupełniające oraz świadczenie wspierające.

Osoba pobierająca świadczenie pielęgnacyjne, która sprawuje opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18 roku życia i która chciała po 31 grudnia 2023 roku otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach (czyli z możliwością podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej), musiała zrezygnować z pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie starych przepisów i złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie nowych przepisów.

W przypadku rezygnacji z pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna ustalonego na podstawie przepisów obowiązujących do 31 grudnia 2023 roku na przykład, w celu podjęcia zatrudnienia lub osobiście, nad którą sprawowana jest opieka zostanie przyznane prawo do świadczenia wspierającego - nie ma możliwości ubiegania się o wyżej wymienione świadczenie na podstawie dotychczasowych przepisów.

Kwota nowego świadczenia pielęgnacyjnego w 2025 r. wynosiła 3 287,00 zł miesięcznie.

Tab. nr 27 Realizacja nowego świadczenia pielęgnacyjnego w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie pielęgnacyjne na zasadach obowiązujących od stycznia 2024 r.	1 225	110	110	3 996 158
Świadczenie pielęgnacyjne w podwyższonej wysokości na zasadach obowiązujących od stycznia 2024 r.	70	9	18	465 878

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są między innymi bezrobotni */niezależnie od rejestracji w urzędzie pracy/*, studenci, a także wykonujący

prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje również ojcu dziecka w przypadku:

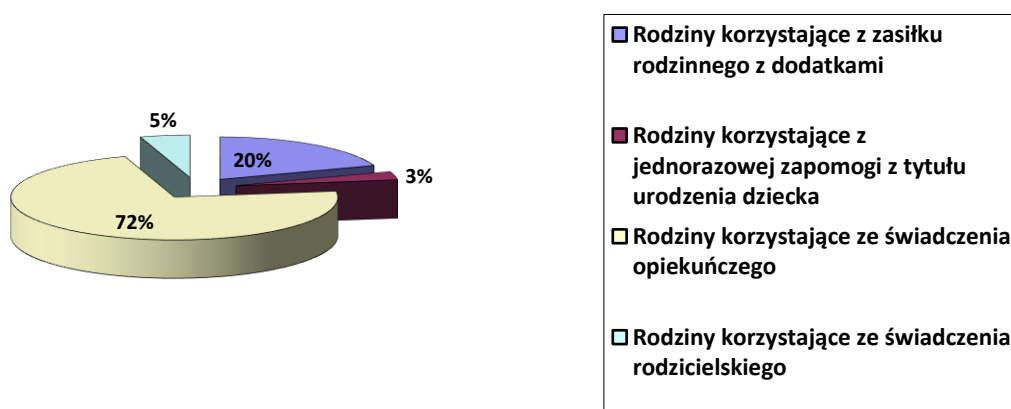
- skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- śmierci matki dziecka;
- porzucenia dziecka przez matkę.

Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi **1 000 zł miesięcznie**.

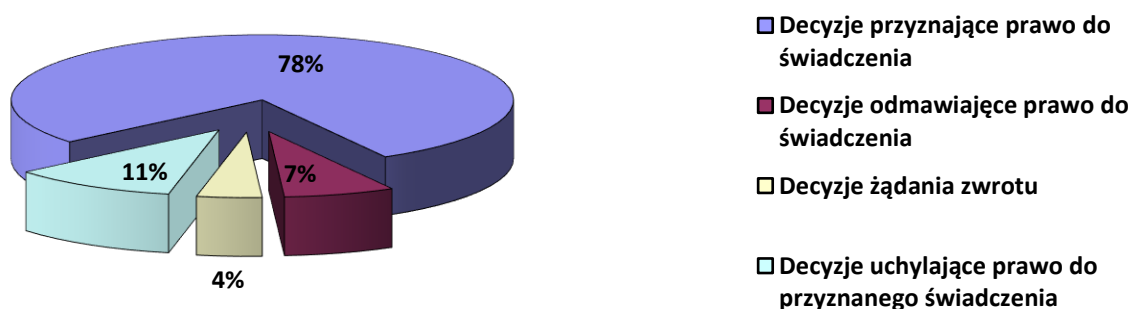
Tab. nr 28 Realizacja świadczenia rodzicielskiego w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie rodzicielskie	795	109	115	738 990

Rodziny korzystające z systemu świadczeń rodzinnych w Miejskim Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu w 2025 roku.

W roku **2025** wydano ogółem w sprawie świadczeń rodzinnych **2 366** decyzji administracyjnych /tj. przyznających prawo do wnioskowanego świadczenia, przedłużających prawo do nabytego świadczenia, uchylających przyznane świadczenie, o odmowie wnioskowanego świadczenia, o zakończeniu postępowania oraz o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń/ w tym **1 845** dotyczących przyznania wnioskowanych świadczeń.

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstało w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r., poz. 1829).

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody rodziny.

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu w 2025 r. wypłaciło 4 świadczenia w wys. 4 000,00 zł jednorazowo na łączną kwotę 16 000,00 zł dla 4 rodzin.

ŚWIADCZENIA RODZINNE DLA OBYWATELI UKRAINY W 2025 ROKU

Obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa są uprawnieni między innymi do realizowanych przez gminy świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Uprawniony do pomocy ze świadczeń rodzinnych jest obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także został wpisany do rejestru PESEL oraz dodatkowy symbol UKR. Jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do 4 marca 2026 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki, o ile dziecko to nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych obywatelom Ukrainy przysługują świadczenia na takich samych zasadach jak obywatelom Polski:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- świadczenia rodzicielskie.

Tab. nr 29 Realizacja zasiłku rodzinnego dla Obywateli Ukrainy w 2025 roku.

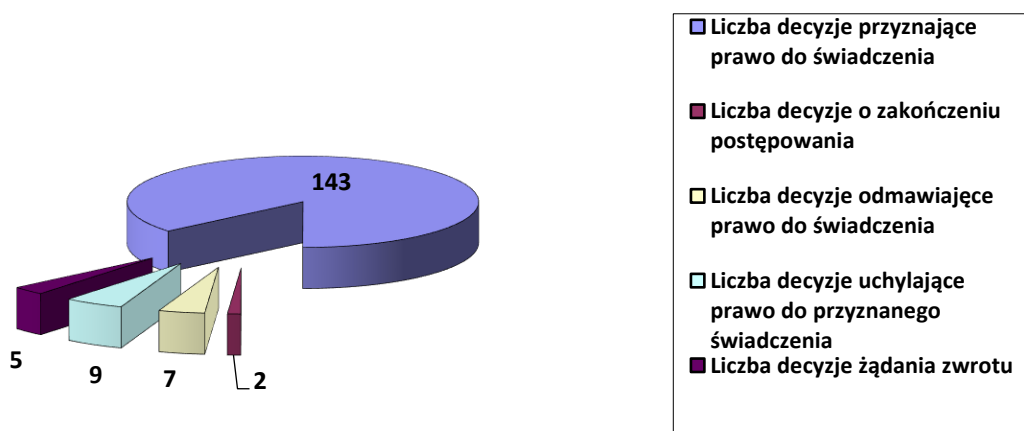
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki rodzinne z należnymi dodatkami	1 057	31	79	124 092
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	0	0	0	0
Zasiłek pielęgnacyjny	349	31	33	75 329
Świadczenie pielęgnacyjne	154	13	13	505 899

Świadczenie rodzicielskie	14	3	3	12 871
Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne	221	12	12	148 539

W roku 2025 do Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu wpłynęło łącznie **121 wniosków Obywateli Ukrainy o ustalenie uprawnień do świadczeń rodzinnych w tym:**

- **71 wniosków** o wypłatę zasiłku rodzinnego z należnymi dodatkami dodatku, z czego:
 - **68** zostało rozpatrzonych,
 - **3** wniosków zostało zamknięte bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia danych w wyznaczonym ustawowo terminie.
- **34 wnioski** o wypłatę zasiłku pielęgnacyjnego - wszystkie rozpatrzone,
- **13 wniosków** o wypłatę świadczenia pielęgnacyjnego - wszystkie rozpatrzone,
- **3 wnioski** o wypłatę świadczenia rodzicielskiego - wszystkie rozpatrzone.

Na podstawie złożonych wniosków przez Obywateli Ukrainy organ w 2025 roku wydał **164** decyzji administracyjnych */przysługujących prawo, wydłużających prawo, odmawiających prawo, uchylających prawo, o zakończeniu postępowania oraz o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń/* w tym: **143** przysługujących prawo oraz **7** odmawiających prawo do wnioskowanych świadczeń.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Z dniem 1 października 2008 roku weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r. poz. 79 z późn. zm.), określająca zasady pomocy materialnej udzielanej przez państwo osobom mającym trudności w egzekucji wierzytelności alimentacyjnych od rodziców oraz zakres prowadzenia przez gminy postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje dwie istotne kwestie związane z brakiem skuteczności egzekucji zasądzonych od rodziców alimentów:

- pomoc państwa dla rodzin z dziećmi, będących w trudnej sytuacji materialnej w związku z nieskuteczną egzekucją alimentów - *świadczenia z funduszu alimentacyjnego*,
- postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, którego celem jest poprawa ściągальności alimentów.

ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Warunki nabywania uprawnień do świadczeń pieniężnych

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje **osobie uprawnionej** – osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji – zgodnie z ustawą - ma miejsce wówczas, gdy w okresie dwóch ostatnich miesięcy nie wyegzekwowano pełnej kwoty należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczność egzekucji uznaje się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi przebywającemu poza granicami Polski, w szczególności z powodu braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika albo w sytuacji braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje do ukończenia 18 roku życia lub do ukończenia 25 roku życia, jeżeli osoba uprawniona uczy się w szkole lub szkole wyższej. W przypadku posiadania przez osobę uprawnioną orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje bez względu na jej wiek - bezterminowo. Aby otrzymać świadczenie z funduszu dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres świadczeniowy nie może przekroczyć kwoty – **1 209 zł**.

Jednocześnie, przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady może otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosi 100 zł.

Na dochód rodziny składają się następujące składniki:

- przychody podlegające opodatkowaniu pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, pomniejszony o należny zryczałtowany podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne,
- dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- dochody z gospodarstwa rolnego.

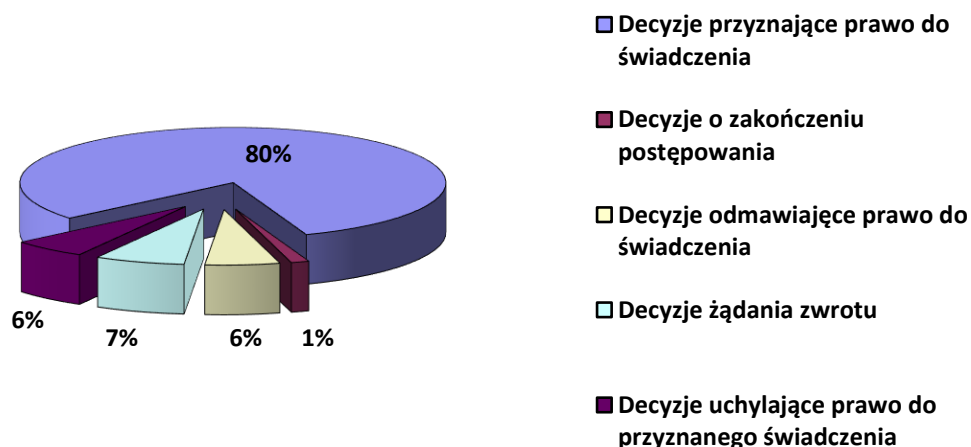
Wysokość wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego jest limitowana. Świadczenie to przysługuje w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 1 000 zł na osobę uprawnioną. Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy, trwający od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego.

Tab. nr 30 Realizacja świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Fundusz alimentacyjny w tym:	4 528	309	427	2 423 100,98
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	406	48	68	168 847,98

Ogółem w 2025 roku w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano 442 decyzje administracyjne, tj. *przyznających prawo do wnioskowanego świadczenia, uchylających przyznane świadczenie, o odmowie wnioskowanego świadczenia, o zakończeniu postępowania oraz o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń/* w tym 356 przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Regulacje zawarte w ustawie, dotyczące prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, dotyczą wszystkich dłużników, wobec których egzekucja alimentów jest bezskuteczna (nie ograniczają się tylko do dłużników, których wierzyciel otrzymuje świadczenie z funduszu alimentacyjnego).

Organ właściwy wierzyciela /wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej/ wnioskuje do organu właściwego dłużnika /wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego/ o podjęcie działań wobec dłużnika, gdy:

- przyzna osobie uprawnionej świadczenie z funduszu alimentacyjnego,
- osoba uprawniona bądź przedstawiciel ustawowy złoży wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- osoba uprawniona zostanie umieszczona w pieczy zastępczej.

Działania podejmowane wobec dłużnika alimentacyjnego

Organ właściwy dłużnika po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika:

- przeprowadza wywiad alimentacyjny ustalając sytuację rodzinną, dochodową i zawodową dłużnika, a także jego stan zdrowia oraz przyczyny niepłacenia alimentów, odbiera również od niego oświadczenie majątkowe. Informacje zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym przekazywane są komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne w sprawie,
- informuje urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- wydaje decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w przypadku, gdy dłużnik uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, odmówił zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, a także bez uzasadnionej przyczyny odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Wobec dłużnika, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, organ ww. decyzji nie wydaje, jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika:
 - składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209§ 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
 - po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
 - kieruje wniosek do starosty o uchylenie decyzji o zatrzymanie prawa jazdy, jeżeli:
 - ustanie przyczyna zatrzymania prawa jazdy oraz dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów,
 - nastąpi utrata statusu dłużnika alimentacyjnego,
- przekazuje do biur informacji gospodarczej informację o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- informuje gminę właściwą wierzyciela o podjętych wobec dłużnika działaniach i ich efektach,
- występuje z wnioskiem do organu egzekucyjnego o wszczęcie lub przyłączenie się do egzekucji sądowej należności budżetu państwa przypadających od dłużnika z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego.

W 2025 roku w stosunku do 122 dłużników podjęto działania zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Jako organ właściwy dłużnika przeprowadzono 85 wywiadów alimentacyjnych, informacje zawarte w wywiadzie przekazano komornikom sądowym prowadzącym postępowanie egzekucyjne.

W stosunku do 12 dłużników poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej. Organ skierował 1 wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu oraz skierował 6 wniosków o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy.

Z uwagi na brak organu właściwego dłużnika, w stosunku do 629 dłużników alimentacyjnych nie podejmowano działań z uwagi na:

- pobyt w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,
- brak możliwości ustalenia miejsca zamieszkania dłużnika,
- pobyt za granicą państwa.

Na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w stosunku do 17 dłużników alimentacyjnych organ wszczął postępowanie o uznanie za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i 11 dłużnikom wydano decyzję administracyjną o uznaniu za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w związku z tym złożono 22 wniosków o ściganie za przestępstwo

określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego mają charakter zwrotny. Dlatego też dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami, które naliczane są od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczenia, do dnia spłaty całości należności dłużnika wobec gminy z tego tytułu. Z kwoty zwróconej przez dłużnika 40% przekazywane jest na dochód gminy wierzyciela, pozostałe 60% kwoty zwrotu oraz ustawowe odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

W okresie od 1 stycznia **2025** do 31 grudnia **2025** roku w wyniku prowadzonego postępowania egzekucyjnego przez komorników sądowych, a także z bezpośrednich wpłat dłużników do organu właściwego wierzyciela, wyegzekwowano należności z funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami oraz zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę **1 164 557,22 zł.**

W okresie sprawozdawczym jako organ właściwy dłużnika oraz jako organ właściwy wierzyciela **nie wydał** decyzji o umorzeniu należności dłużnikowi alimentacyjnemu, natomiast z uwagi na zgon **15** dłużników alimentacyjnych wygaszono należności łącznie z odsetkami w kwocie **715 605 zł.**

INFORMACJA O PRYZNANYCH DODATKACH MIESZKANIOWYCH W 2025 ROKU

Dodatki mieszkaniowe

Przyznawanie dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (Dz.U. 2023 poz. 1335). Przyznawanie dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- 1) najemcom albo podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach;
- 2) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- 3) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- 4) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- 5) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Od dnia 11 lutego 2025 roku zmienione zostały kryteria dochodowe uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego. Dodatek mieszkaniowy przysługuje jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie: jednoosobowym – 40%, wieloosobowym – 30% – przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, tj. **8 181,72 zł.** czyli w gospodarstwie jednoosobowym **3 272,69 zł** i w gospodarstwie wieloosobowym **2 454,52 zł** obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 ze zm.).

Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), zwana dalej „normatywną powierzchnią”, w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 35 m² – dla 1 osoby;
- 40 m² – dla 2 osób;
- 45 m² – dla 3 osób;
- 55 m² – dla 4 osób;
- 65 m² – dla 5 osób;
- 70 m² – dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób

dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. Normatywną powierzchnię powiększa się niezależnie od liczby członków gospodarstwa domowego. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.).

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż:

1) 30% albo

2) 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Wypłata dodatków mieszkaniowych jest realizowana w formie:

- wypłaty ryczałtów na konto osobiste wnioskodawcy,
- wypłaty dodatków mieszkaniowych z rachunku bankowego Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu na rachunki poszczególnych zarządców lokali.

W 2025 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę 2 378 328,67 dla:

1. najemców i podnajemców lokali stanowiących własność gminy – 773 971,36 zł,
2. spółdzielni – 440 261,18 zł,
3. TBS – 159 148,21 zł,
4. wspólnot mieszkaniowych – 619 651,67 zł,
5. właścicieli prywatnych – 625,38 zł,
6. innych – 384 670,87 zł.

W ww. okresie wydano ogółem **1 443** decyzje administracyjnych, w tym **1 374** decyzji przyznających dodatek, **69** decyzji odmownych.

Ze świadczeń korzystało **853** rodzin.

Łącznie wypłacono **4 291 dodatków**. Średnia kwota miesięcznego dodatku mieszkaniowego w gospodarstwie domowym w roku **2025** wyniosła **553,62 zł** ulegając zwiększeniu w porównaniu do roku poprzedniego, w którym średnia miesięczna kwota dodatku mieszkaniowego wynosiła **270,09 zł**.

Dla porównania w roku 2024 wypłacono dodatki mieszkaniowe w łącznej wysokości **2 459 906,22 zł**, o **81 577,55 zł** więcej niż w analizowanym 2025 r., natomiast ze świadczeń skorzystało **911** rodzin, czyli o **58 rodzin** więcej niż w roku 2025.

MIESZKANIE NA START – DOPLATY DO CZYNSZU

Od października 2022 r. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje program "Mieszkanie na Start" na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. z 2024 r. poz. 506) przy współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Środki pochodzą z Funduszu dopłat.

Dopłaty do czynszu przysługują osobom fizycznym spełniającym warunki zapisane w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania posiadającym obywatelstwo polskie i zamieszkującym na terenie RP jak również cudzoziemcom posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu w Polsce; przebywającym na terytorium Polski na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy lub kartą pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy” jeżeli średni miesięczny dochód gospodarstwa domowego (w okresie podlegającym analizie) nie przekracza:

- 1) w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych – 100%,
- 2) w przypadku pozostałych gospodarstw domowych – 100% zwiększone o dodatkowe 40% na każdą kolejną osobę w gospodarstwie domowym

przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego tj. w chwili obecnej 8181,72 zł.

Dopłaty przysługują danemu najemcy lub podnajemcy mieszkania na podstawie decyzji w sprawie dopłat maksymalnie przez 15 lat licząc od miesiąca dokonania pierwszej wpłaty dopłaty na rachunek inwestora/wynajmującego.

Miesięczna wysokość dopłaty jest równa 1/12 kwoty iloczynu średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych obowiązującego w dniu złożenia wniosku o dopłaty w gminie, na terenie której położone jest mieszkanie, powierzchni normatywnej mieszkania oraz współczynnika dopłaty wynoszącego 1,8%.

Wzór wyliczenia wysokości przysługującej dopłaty:

Średni wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych obowiązujący w dniu złożenia przez najemcę wniosku o dopłaty w gminie ¹

X

Współczynnik dopłaty ²

X

Powierzchnia normatywna mieszkania ³

12

¹Średni wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych obowiązujący w dniu złożenia przez najemcę wniosku o dopłaty w gminie – dla województwa lubelskiego wynosi w chwili obecnej 4768,48 zł.

² Współczynnik wypłaty wynosi 1,8%.

³ Powierzchnia normatywna mieszkania wynosi 20m² w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych i ulega zwiększeniu o 15m² dla każdej dodatkowej osoby w gospodarstwie domowym, z zastrzeżeniem, że powierzchnia normatywna mieszkania nie może być większa od powierzchni użytkowej mieszkania.

Decyzja w sprawie dopłat jest wydawana przez organ właściwy na podstawie pisemnego wniosku najemcy składanego w urzędzie gminy lub miasta właściwego ze względu na miejsce położenia mieszkania. Organ właściwy ma 30 dni na rozpatrzenie wniosku i wydanie decyzji administracyjnej w sprawie dopłat.

Bank Gospodarstwa Krajowego wypłaca gminie łączną kwotę środków przeznaczonych na dopłaty wynikającą z wniosku o ich wypłatę w terminie do 10 dnia miesiąca, którego dotyczy wniosek po zweryfikowaniu praw najemców do dopłat na podstawie danych zawartych w ewidencji najemców. Gmina wypłaca dopłaty w imieniu najemców na rachunek inwestora w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania środków z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Tab. nr 31 Realizacja dopłat do czynszu "Mieszkanie na start" w 2025 roku.

Lokalizacja mieszkań objętych programem	Liczba najemców	Liczba osób w rodzinie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Ul. Parkowa 10	11	36	132	71 754,72
Ul. Parkowa 10A	14	40	166	78 801,36
Ul. Parkowa 12	12	26	139	66 140,71
Ul. Parkowa 12A	12	37	144	72 501,60
Ul. Parkowa 14	15	53	164	92 468,47
Ul. Parkowa 14A	15	50	174	98 187,69

W roku **2025** Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu wypłacało dla **79 najemców** dopłatę do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start” na łączną kwotę **479 854,55 zł**.

CZYSSTE POWIETRZE

Osoba fizyczna, która ubiega się o przyznanie dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu „Czyste Powietrze”, który jest realizowany na podstawie przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.), występuje do Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu z żądaniem wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Gospodarstwo domowe tworzą:

- 1) osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe), albo
- 2) osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Przy ustalaniu wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, brane są pod uwagę dochody wszystkich członków wchodzących w skład gospodarstwa domowego.

Sposób liczenia dochodu uzależniony jest od terminu złożenia wniosku. W przypadku złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia w okresie:

- **od 1 stycznia do 31 lipca danego roku – uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w przedostatnim roku** kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o wydanie zaświadczenia,
- **od 1 sierpnia do 31 grudnia danego roku – uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w ostatnim roku** kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydanie zaświadczenia.

Zasada liczenia dochodu oparta jest na ustawie o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z tymi przepisami, na potrzeby wyliczenia dochodu, organ jest zobowiązany do samodzielnego uzyskania drogą elektroniczną części informacji, np. od organów podatkowych o wysokości dochodu podlegającego

opodatkowaniu, od organów emerytalno-rentowych o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne, czy kwoty otrzymane z tytułu rozliczenia ulgi na dzieci.

Informację o pozostałych dochodach z działalności gospodarczej opodatkowanej w formie karty podatkowej czy ryczału ewidencjonowanego, jak również dochody niepodlegające opodatkowaniu, strona musi udokumentować lub oświadczyć samodzielnie. Zatem strona, która otrzymała np. alimenty na rzecz dzieci, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dochód w pracy za granicą, dochód z gospodarstwa rolnego, wszelkie stypendia, świadczenie rodzicielskie wypłacane w zamian za zasiłek macierzyński, stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków UE, czy przychody osób do 26 roku życia zwolnione z opodatkowania (tzw. ulga dla młodych), musi złożyć oświadczenie o wysokości otrzymanych środków.

W zaświadczeniu wydanym przez organ jest wskazywana wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz czy dochód ten dotyczy członka gospodarstwa domowego jednoosobowego czy gospodarstwa domowego wieloosobowego.

W roku **2025** wpłynęło **138** żądań wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego, wobec których wydano **137** zaświadczeń.

ZWROT PODATKU VAT DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH WYKORZYSTUJĄCYCH PALIWA GAZOWE

Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. i 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2025 r., poz. 204) wprowadziła możliwość ubiegania się o zwrot podatku VAT za paliwo gazowe wykorzystywane do celów grzewczych.

Refundacja podatku VAT za 2023 r. oraz 2024 r. przysługuje odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym, który jako **główne źródło ogrzewania** wykorzystuje urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, wymienionymi w art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne (gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy).

Zwrot podatku VAT nie przysługuje za gaz zużyty do gotowania i podgrzewania wody.

Główne źródło ciepła musi być zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB) do dnia 21 grudnia 2022 r. albo po tym dniu, jeśli było to pierwsze zgłoszenie.

Przy refundacji podatku VAT obowiązuje kryterium dochodowe.

Przeciętny miesięczny **dochód** w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych **nie może przekroczyć:**

- **2 100 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego,**
- **1 500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.**

Równowartość VAT-u zwracana jest na podstawie faktury za gaz.

O przyznanie refundacji podatku VAT można się ubiegać **po otrzymaniu, a następnie opłaceniu pierwszej faktury VAT.**

Wnioskodawca sam decyduje o częstotliwości składania wniosków o wypłatę refundacji podatku VAT. Wniosek może być składany zaraz po otrzymaniu i opłaceniu faktury, jak również jednorazowo za kilka faktur.

W **2025** roku zostało złożonych **14** wniosków o refundację podatku VAT.

Tab. nr 32 Realizacja refundacji podatku VAT w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba gospodarstw domowych, którym wypłacono refundację podatku VAT	Liczba wypłaconych świadczeń na podatek VAT	Kwota wypłaconego podatku VAT
Dodatek gazowy	14	14	3 061,42

ZAMOJSKI BON ŻŁOBKOWY

Rada Miasta Zamość w dniu 28 listopada 2022 roku podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia świadczenia „Zamojski Bon Żłobkowy” od stycznia 2023 r. Świadczenie to ma na celu wsparcie rodzin z dzieckiem w wieku do lat 3 poprzez częściowe pokrycie opłaty za pobyt dziecka w niepublicznym żłobku lub w klubie dziecięcym.

Wysokość świadczenia wynosi 400 zł miesięcznie w przypadku objęcia opieką dziecka w żłobku i 300 zł w przypadku objęcia opieką dziecka w klubie dziecięcym.

Świadczenie przysługuje matce albo ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka albo osobie pełniącej funkcję rodziny zastępczej.

Świadczenie przysługuje, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- oboje rodzice, opiekunowie faktyczni, opiekunowie prawni albo osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej albo samotnie wychowujący dziecko rodzic, opiekun faktyczny, opiekun prawny albo osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej;
- są zatrudnieni lub wykonują inną pracę zarobkową w rozumieniu ustawy,
- rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w urzędzie skarbowym właściwym dla osoby zamieszkałej na terenie Miasta Zamość i deklarują w zeznaniu podatkowym jako miejsce swojego zamieszkania Miasto Zamość,
- osoby, które rozliczają podatek rolny z tytułu prowadzonego gospodarstwa rolnego i deklarują w informacji w sprawie podatku rolnego jako miejsce zamieszkania Miasto Zamość,
- nie korzystają z urlopu wychowawczego, rodzicielskiego lub bezpłatnego,
- została zawarta umowa o objęcie dziecka opieką z podmiotem prowadzącym żłobek lub klub dziecięcy.

W roku 2025 nie wpłynął żaden wniosek o wypłatę Bonu Żłobkowego, organ jedynie do końca lutego 2025 r. realizował wypłatę świadczeń na podstawie decyzji administracyjnych wydanych w 2024 r.

Tab. nr 33 Realizacja świadczenia Zamojski Bon Żłobkowy w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zamojski Bon Żłobkowy	112	56	58	44 171,50

POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W ZAMOŚCIU

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Zamościu funkcjonuje w strukturze Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie i swoim obszarem działania obejmuje miasto Zamość oraz powiat zamojski ziemski.

W skład Zespołu wchodzi: przewodniczący, sekretarz, psycholog, pracownik socjalny, pedagog, doradca zawodowy, 9 lekarzy (1 o specjalności – choroby wewnętrzne i medycyna rodzinna, 1 o specjalności - okulistyka, 1 o specjalności - pediatria, medycyna rodzinna i choroby płuc, 1 o specjalności - pediatria, 1 o specjalności – neurologia, 1 o specjalności – ortopedia, 2 o specjalności – medycyna rodzinna, 1 o specjalności - kardiologia); 1 magister pedagogiki z dodatkową specjalizacją pracownika socjalnego i doradcy zawodowego, 1 magister psychologii z dodatkową specjalizacją pracownika socjalnego, 1 magister psychologii z dodatkową specjalizacją pracownika socjalnego, doradcy zawodowego.

Powiatowy Zespół realizuje zadanie publiczne, które polega na:

- orzekaniu o niepełnosprawności i wydawaniu orzeczeń dla osób do 16- tego roku życia,
- orzekaniu o stopniu niepełnosprawności i wydawaniu orzeczeń dla osób powyżej 16- tego roku życia,
- orzekaniu i wydawaniu orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień dla osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

Orzekanie o niepełnosprawności

Wnioski

W 2025 r. wpłynęło do Powiatowego Zespołu w Zamościu 271 wniosków, w celu wydania orzeczenia o niepełnosprawności.

Dla celu:

- uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego – 95, co stanowi ok. 35,05 %,
- uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego – 166, co stanowi ok. 61,25 %,
- innych celów (korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów – 10), co stanowi ok. 3,70%.

Orzeczenia

W 2025 r. wydano **291** orzeczeń o niepełnosprawności, w tym:

- 267 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, co stanowi ok. 91,75 %,
- 24 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych, co stanowi ok. 8,25 %,
- 0 orzeczeń o odmowie wydania orzeczenia.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności

Wnioski

W 2025 r. do Zespołu wpłynęły 3 080 wniosków, w celu wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, dla celów: odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, korzystania z karty parkingowej, korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, uzyskania przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego, zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów, uzyskania przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze.

Najwięcej wniosków złożono dla celu podstawowego:

- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych) – 1 181, co stanowi ok. 38,34 %,

- zasiłku pielęgnacyjnego – 500, co stanowi ok. 16,23 %,
- odpowiedniego zatrudnienia – 379, co stanowi ok. 12,30 %,
- korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – 326, co stanowi ok. 10,58 %,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - 267, co stanowi ok. 8,67 %,
- uzyskanie przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego – 63, co stanowi ok. 2,04 %,
- karty parkingowej – 250, co stanowi ok. 8,11%,
- korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów – 94, co stanowi 3,05 %,
- pozostałe 0,68 %, to wnioski złożone dla celów: szkolenia, uczestnictwa w terapii zajęciowej i innych, związanych ze statusem osoby niepełnosprawnej.

Orzeczenia

W 2025 r. Powiatowy Zespół wydał **2 997** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Wśród tych orzeczeń znajdują się orzeczenia:

- z określeniem stopnia niepełnosprawności – 2 848 co stanowi ok. 95,03 %,
- o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych – 93, co stanowi ok. 3,10 %,
- o odmowie wydania orzeczenia (dotyczy to osób, które posiadają ważne orzeczenie, a skład orzekający nie stwierdził zmiany w stanie zdrowia w stosunku do stanu z poprzedniej komisji) – 56, co stanowi ok. 1,87 %.

W 2025 r. Powiatowy Zespół w Zamościu wydał **1** orzeczenie w trybie art. 5a o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Powiatowy Zespół w Zamościu oprócz wydawania orzeczeń, zajmuje się także wydawaniem legitymacji oraz kart parkingowych.

Realizując zadanie wydawania legitymacji, Zespół w Zamościu w 2025 r. wydał **761** legitymacji dokumentującej niepełnosprawność dla mieszkańców obu powiatów, w tym dla:

- osób do 16- tego roku życia – 46 sztuk,
- osób powyżej 16- tego roku życia - 715 sztuk.

Realizując zadanie wydawania kart parkingowych, Zespół w Zamościu w 2025 r. wydał **936** kart parkingowych; dla placówek i osób niepełnosprawnych.

Miasto Zamość

Wnioski

W 2025 r. do Powiatowego Zespołu w Zamościu wpłynęły **1 262** wnioski od mieszkańców Zamościa, o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, dla osób powyżej 16- tego roku życia.

Najwięcej wniosków złożono dla celów:

- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji - 542, co stanowi ok. 42,95%,
- odpowiedniego zatrudnienia - 175, co stanowi ok. 14,98%,
- korzystania z karty parkingowej - 113, co stanowi ok. 8,95%,
- zasiłku pielęgnacyjnego - 189, co stanowi ok. 14,98%,
- korzystania ze świadczeń pomocy społecznej - 100, co stanowi ok. 7,92%,
- pozostałe ok. 11,33% wniosków złożono dla celów szkolenia, uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej, korzystania z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów czy zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Orzeczenia

W 2025 r. Zespół wydał dla mieszkańców Zamościa **1 242** orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W tym:

- z określeniem stopnia niepełnosprawności - 1 175, co stanowi ok. 94 %,
- o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych - 46, co stanowi ok. 4 %,
- o odmowie wydania orzeczenia - 21, co stanowi ok. 2%.

Do Zespołu w Zamościu w 2025 r. wpłynęły także od mieszkańców Zamościa, wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16- tego roku życia.

Wpłynęło ich **110**, dla celu podstawowego:

- zasiłku pielęgnacyjnego - 45, co stanowi ok. 40,90 %,
- świadczenia pielęgnacyjnego - 61, co stanowi ok. 55,45 %,
- innych - 4, co stanowi ok. 3,65 %.

Orzeczenia

W 2025 r. dla osób do 16- tego roku życia wydano **122** orzeczenia.

W tym o:

- zaliczeniu do osób niepełnosprawnych - 110, co stanowi ok. 90,16 %,
- niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych - 12, co stanowi ok. 9,84 %,
- odmowie wydania orzeczenia - 0

Legitymacje

W 2025 r. Zespół w Zamościu wydał dla mieszkańców Zamościa **391** legitymacji na podstawie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i orzeczeń o niepełnosprawności.

Karty parkingowe

W 2025 r. Powiatowy Zespół wydał **436** kart parkingowych na mocy orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, orzeczeń o niepełnosprawności oraz dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

W 2025 r. działalność Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Zamościu finansowana była z 4 źródeł, łącznie wydatkowano **1.636.100,66 zł**:

- 1.137.706,05 zł z budżetu państwa,
- 359.410,61 zł ze środków własnych Miasta Zamość,
- 135.000,00 zł z dotacji Powiatu Zamojskiego,
- 3.984,00 zł z Funduszu Pomocy (orzekanie o niepełnosprawności dla obywateli Ukrainy).

ANALIZA FINANSOWA

Całkowite wydatki Miasta Zamość na szeroko rozumiane zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez wszystkie jednostki budżetowe, samorządowy zakład budżetowy oraz Wydział MCPR w Urzędzie Miasta (budżetowo oraz pozabudżetowo) wyniosły **92.752.362 zł** w tym:

- a) ze środków budżetowych 76.779.541 zł, z tego 48.448.236 zł (tj. 63,10%) zostało sfinansowane ze środków otrzymanych z zewnątrz (budżet państwa, PFRON, inne samorządy, Fundusz Przeciwdziałania Covid-19, Fundusz Pracy, Fundusz Pomocy), a 28.331.304 zł (tj. 36,90%) ze środków własnych Miasta,
- b) ze środków pozabudżetowych 15.972.821 zł, z tego 13.375.380 zł (tj. 83,74%) zostało sfinansowane ze środków otrzymanych z zewnątrz (PFRON, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Dopłat), a 2.597.441 zł (tj. 16,26%) ze środków własnych, w tym z przychodów wypracowanych przez zakład budżetowy.

REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH Z BUDŻETU

Podstawę gospodarki finansowej MCPR oraz Wydziału MCPR w 2025 roku stanowiły plany jednostkowe dochodów i wydatków budżetowych opracowane na podstawie układu wykonawczego budżetu miasta Zamość określonego w uchwale Nr X/101/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 23 grudnia 2024 r. z późn.zm.

Plany wydatków budżetowych MCPR na 2025 r. wynosiły **60.824.922 zł** zostały zrealizowane w 97,96% tj. w kwocie **59.582.566 zł**. Plany wydatków budżetowych Wydziału MCPR na 2025 r. wynosiły **9.800.104 zł**; zostały zrealizowane w 95,73% tj. w kwocie **9.381.240 zł**.

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie, realizuje zadania Wydziału w nn zakresie: przygotowuje umowy na udzielanie dotacji podmiotom niepublicznym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny, nadzoruje realizację zleconych zadań oraz rozlicza udzielone dotacje. Plan dotacji z budżetu Miasta wynosił **7.894.120 zł**. Kwota wykorzystanych dotacji wyniosła **7.683.204 zł** (tj. 96,23%), w tym:

- 1) Katolickie Stowarzyszenie „Służba człowiekowi” (DPS w Zamościu) – 1.971.875 zł,
- 2) Stowarzyszenie „Magiczny Ogród” (COM w Zamościu, bez wydatków pozabudżetowych z Funduszu Solidarnościowego) – 776.952 zł,
- 2) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Zamościu – 409.534 zł,
- 3) Stowarzyszenie „Otwarte Serca” w Zamościu – 313.510 zł,
- 4) Towarzystwo im. Św. Brata Alberta w Zamościu (schronisko) – 666.328 zł,
- 5) Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Zamościu – 62.000 zł,
- 6) Stowarzyszenie „Nowa Szansa” w Zamościu – 46.000 zł,
- 7) Polski Czerwony Krzyż Lubelski Oddział Okręgowy – 3.437.005 zł.

Dotacje te zostały sfinansowane częściowo (w kwocie 3.885.944 zł, czyli 50,58%) ze źródeł zewnętrznych (dotacje z budżetu państwa, dochody z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. „małpek”). Kwota 3.797.260 zł (49,42%) pokryta została ze środków własnych Miasta.

W trybie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych udzielona została dotacja w łącznej kwocie **594.146 zł** na pokrycie wkładu własnego kosztów uczestnictwa osób niepełnosprawnych w trzech Warsztatach Terapii Zajęciowej, prowadzonych przez jednostki niepubliczne (w tym: środki z budżetu miasta – 480.656 zł oraz środki z dotacji otrzymanej z Powiatu Zamojskiego (ziemskiego) oraz Powiatu Biłgorajskiego – 113.490 zł). Kwota ta pokryła 10% kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej działających na terenie miasta, 90% środków na utrzymanie organizacje prowadzące warsztaty otrzymały ze środków PFRON.

W ramach zadań Wydziału przekazano również środki dla jednostek realizujących prace społecznie użyteczne: Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu – kwota 13.871 zł. Środki przekazane zostały z Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu na sfinansowanie 60% kosztów prac społecznie użytecznych.

Na mocy art.65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (tzw. „Tarcza antykryzysowa”) utworzono Fundusz Przeciwdziałania Covid-19. W 2025r środki z tego Funduszu zostały wykorzystane na wypłaty dodatków gazowych (refundacja podatku VAT) – łącznie wydatkowano 3.061 zł (osoby, które ogrzewają mieszkanie lub dom gazem, mogą otrzymać zwrot podatku VAT od ceny gazu. Kwota zwrotu wynika z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych).

Ze środków Funduszu Pracy sfinansowano 3 programy:

- 1) realizowany przez MCPR program „Wsparcie powiatu w tworzeniu i organizowaniu rodzinnej pieczy zastępczej”; zrefundowano część wynagrodzeń 3 rodzin zastępczych (sprawujących opiekę wyłącznie nad dziećmi pochodzącymi z terenu Miasta Zamość) – w łącznej kwocie 29.080 zł,
- 2) realizowany przez MCPR program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027” – wypłacono „dodatki motywacyjne” w kwocie po 1.000 zł brutto/m-c wraz z pochodnymi dla 5 rodzin zastępczych łącznie wydatkowano 67.917 zł,
- 3) realizowany przez ORPZiWR program „Asystent Rodziny”, w ramach którego wypłacone zostały dodatki specjalne dla 6 Asystentów, a ponadto zrefundowano część ich wynagrodzeń; łącznie wydatkowano 122.165 zł.

Zadania pomocy społecznej i pieczy zastępczej realizują ponadto niżej wymienione jednostki organizacyjne Miasta Zamość, których plan wydatków bieżących na rok 2025 wynosił **8.322.541 zł**, a wydatki wykonane wyniosły **7.815.734 zł** (tj. 93,91% planu), w tym:

- 1) Dom Dziecka – 1.773.500 zł,
- 2) Pogotowie Opiekuńcze – 2.061.569 zł,
- 3) Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny – 1.459.640 zł,
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy – 1.527.224 zł,
- 5) Ośrodek Interwencji Kryzysowej – 993.801 zł.

Łącznie, na zadania pomocy społecznej, pieczy zastępczej oraz część zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2025 roku wszystkie jednostki budżetowe pomocy społecznej wydatkowały kwotę **67.398.300 zł**. Powyższe wydatki w **65,20%** (kwota **43.945.007 zł**) zostały sfinansowane ze środków otrzymanych z zewnątrz (budżet państwa, PFRON, inne samorządy, Fundusz Przeciwdziałania Covid-19, Fundusz Pomocy, Fundusz Pracy) oraz w **34,80%** z budżetu Miasta (kwota **23.453.293 zł**).

Realizację planu wydatków oraz źródła finansowania poszczególnych grup wydatków budżetowych obrazuje tabela nr 34 i tabela nr 35.

PLAN, WYDATKI ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ BUDŻETOWYCH W 2025 ROKU

Tabela nr 34 Plan, wydatki oraz źródła finansowania zadań budżetowych w 2025 roku

L.p	Nazwa	PLANY finansowe na 31.12.2025	Środki finansowe – w tym :				WYKONANIE planu na 31.12.2025	% wyko- nania planu	Środki finansowe – w tym :			
			Dotacje, inne źródła*	% udziału	Środki własne miasta	% udziału			Dotacje, inne źródła*	% udziału	Środki własne miasta	% udziału
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3	8	9=8/3	10	11=10/8	12	13=12/8
WYDATKI BUDŻETOWE MCPR												
1	Budżet MCPR dot.: zadań gminy i powiat**	60 824 922	41 845 933	68,80%	18 978 989	31,20%	59 582 566	97,96%	41 456 585	69,58%	18 125 981	30,42%
WYDATKI BUDŻETOWE - INNE JEDNOSTKI BUDŻETOWE POMOCY SPOŁECZNEJ												
2	Inne jednostki pomocy społecznej, w tym:	8 322 541	2 526 353	30,36%	5 796 188	69,64%	7 815 734	93,91%	2 488 422	31,84%	5 327 312	68,16%
	Dom Dziecka	2 051 139	196 750	9,59%	1 854 389	90,41%	1 773 500	86,46%	173 348	9,77%	1 600 152	90,23%
	Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	1 577 841	276 966	17,55%	1 300 875	82,45%	1 459 640	92,51%	271 783	18,62%	1 187 857	81,38%
	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	1 026 368	87 240	8,50%	939 128	91,50%	993 801	96,83%	84 690	8,52%	909 111	91,48%
	Pogotowie Opiekuńcze	2 135 274	433 478	20,30%	1 701 796	79,70%	2 061 569	96,55%	431 377	20,92%	1 630 192	79,08%
	Środowiskowy Dom Samopomocy	1 531 920	1 531 920	100,00%	0	0,00%	1 527 225	99,69%	1 527 225	100,00%	0	0,00%
	JEDNOSTKI POMOCY SPOŁECZNEJ (1+2)	69 147 464	44 372 287	64,17%	24 775 177	35,83%	67 398 300	97,47%	43 945 007	65,20%	23 453 293	34,80%
WYDATKI BUDŻETOWE WYDZIAŁ MCPR												
3	Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych	7 984 120	3 955 925	49,55%	4 028 195	50,45%	7 683 204	96,23%	3 885 944	50,58%	3 797 261	49,42%
	DPS	1 978 226	1 978 226	100,00%	0	0,00%	1 971 875	99,68%	1 971 875	100,00%	0	0,00%
	COM (w części finansowanej ze środków budżetowych)	852 135	121 100	14,21%	731 035	85,79%	776 952	91,18%	120 264	15,48%	656 688	84,52%
	TPD	413 900	52 200	12,61%	361 700	87,39%	409 534	98,95%	47 834	11,68%	361 700	88,32%
	Otwarte serca	314 380	46 080	14,66%	268 300	85,34%	313 510	99,72%	45 210	14,42%	268 300	85,58%
	Schronisko	670 300	491 140	73,27%	179 160	26,73%	666 328	99,41%	490 768	73,65%	175 560	26,35%
	PKPS	62 000	0	0,00%	62 000	100,00%	62 000	100,00%	0	0,00%	62 000	100,00%
	KIS (Nowa szansa)	46 000	0	0,00%	46 000	100,00%	46 000	100,00%	0	0,00%	46 000	100,00%
	PCK	3 647 179	1 267 179	34,74%	2 380 000	65,26%	3 437 005	94,24%	1 209 993	35,20%	2 227 012	64,80%
4	Realizacja prac społecznie użytecznych (Stow.Nowa Szansa)	14 400	14 400	100,00%	0	0,00%	13 871	96,33%	13 871	100,00%	0	0,00%
5	Zwroty dot.odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń za lata ubiegłe	605 056	605 056	100,00%	0	0,00%	489 924	80,97%	489 924	100,00%	0	0,00%
6	Dotacje dla samorządowego zakładu budżetowego (CIS)	600 000	0	0,00%	600 000	100,00%	599 994	100,00%	0	0,00%	599 994	100,00%
7	Dotacje dla warsztatów terapii zajęciowej (WTZ)	596 428	113 491	19,03%	482 937	80,97%	594 146	99,62%	113 490	19,10%	480 656	80,90%
8	Inne (koszty post.sądowego, zwroty dotacji z lat ubiegłych)	100	0	0,00%	100	100,00%	100	100,00%	0	0,00%	100	100,00%
	Ogółem WYDZIAŁ MCPR	9 800 104	4 688 872	47,85%	5 111 232	52,15%	9 381 241	95,73%	4 503 229	48,00%	4 878 011	52,00%
	Łącznie BUDŻET	78 947 568	49 061 159	62,14%	29 886 409	37,86%	76 779 541	97,25%	48 448 236	63,10%	28 331 304	36,90%

* Dotacje z budżetu państwa, środki z innych j.s.t., środki z PFRON, środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid, środki z Funduszu pracy, środki z Funduszu pomocy

** szczegółowe zestawienie zawiera Tabela 7

***Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu

REALIZACJA PLANU WYDATKÓW Z BUDŻETU MCPR

Plan wydatków budżetowych realizowanych w ramach układu wykonawczego MCPR wyniósł **60.824.922 zł** i został zrealizowany w 97,96%, tj. w kwocie **59.582.566 zł**.

Ww. zadania zostały sfinansowane ze środków własnych j.s.t (30,42% ogółu wydatków, czyli w kwocie 18.125.981 zł), z innych źródeł (69,58%, czyli w kwocie 41.456.585 zł, w tym budżet państwa, dotacja Starosty Zamojskiego, dotacja z PFRON, środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, z Funduszu Pomocy i Funduszu pracy, dotacje z Krajowego Funduszu Szkoleniowego).

Na różnego rodzaju świadczenia dla ludności wydatkowano w 2025 r. kwotę 46.401.024 zł (77,88% ogółu wydatków), zaś na wydatki statutowe przeznaczono kwotę 13.181.542 zł (22,12% ogółu wydatków – w tym wynagrodzenia, czynsze, zakup materiałów, opłaty pocztowe i inne usługi, odpis na ZFŚS itp.).

Środki finansowe zostały przeznaczone na realizację poniższych zadań:

Tabela Nr 35. Plan i wykonanie budżetu MCPR w roku 2025 (w złotych).

L.p.	Wyszczególnienie	Plan 2025 r.			Wykonanie 2025 r.			% wykonania
		świadczenia	wydatki statutowe	Razem	świadczenia	wydatki statutowe	Razem	
1.	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	28 211 736	1 350 249	29 561 985	28 195 911	1 264 927	29 460 838	99,66%
	w tym św. wychowawcze 500+	7 853	2 000	9 853	7 853	2 000	9 853	100,00%
	w tym świadczenia "Za życiem"	16 000	480	16 480	16 000	480	16 480	100,00%
	w tym "Zamojski Bon Żłobkowy	44 172		44 172	44 172		44 172	100,00%
2.	Pomoc społeczna (zasiłki pieniężne, pomoc w naturze, dożywianie), w tym:	8 782 500		8 782 500	8 418 455		8 418 455	95,85%
	a) Zasiłki stałe	2 970 000		2 970 000	2 873 994		2 873 994	96,77%
	b) Zasiłki okresowe	2 050 000		2 050 000	1 980 409		1 980 409	96,61%
	c) Zasiłki celowe (w tym: na opał, pogrzeby, schronienie, posiłki w Kuchni)	832 500		832 500	772 799		772 799	92,83%
	d) Zasiłki celowe na żywność i dożywianie dzieci w szkołach (w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu")	2 930 000		2 930 000	2 791 254		2 791 254	95,26%
	e) zasiłki celowe dla poszkodowanych w pożarze			0			0	#DZIEL/0!
3.	Dodatki mieszkaniowe	2 380 000		2 380 000	2 378 329		2 378 329	99,93%
4.	Świadczenia dla rodzin zastępczych i ich wychowanków	1 632 677		1 632 677	1 478 052		1 478 052	90,53%
5.	Świadczenia na rzecz wychowanków placówek opiek.-wychowawczych	30 000		30 000	27 848		27 848	92,83%

6.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności		1 700 358	1 700 358		1 632 117	1 632 117	95,99%
7.	Wydawanie obiadów i koszty budynku Orlicz-Dreszera		211 459	211 459		155 101	155 101	73,35%
8.	Prace społecznie użyteczne	107 873		107 873	98 125		98 125	90,96%
9.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne zasiłkobiorców	820 000		820 000	790 265		790 265	96,37%
10.	Koszt pobytu mieszkańców Zamościa w ośrodkach i placówkach poza Zamościem, w tym:	4 085 000	0	4 085 000	3 991 294	0	3 991 294	97,71%
	w domach pomocy społecznej	3 800 000		3 800 000	3 720 597		3 720 597	97,91%
	w rodzinach zastępczych i placówkach opiek.-wych.dla dzieci i młodzieży	285 000		285 000	270 698		270 698	94,98%
11.	Wydatki na działalność MCPR (poza środkami na obsługę zadań zleconych)		10 081 990	10 081 990		9 752 567	9 752 567	96,73%
	w tym: środki z budżetu państwa		1 948 780	1 948 780		1 909 293	1 909 293	97,97%
12.	Obsługa zadań PFRON (2,5 %)	0	218 477	218 477	0	218 474	218 474	100,00%
13.	Koszty wywiadów środowiskowych		2 000	2 000		2 000	2 000	100,00%
14.	Wynagrodzenie opiekunów prawnych	31 743	477	32 220	31 743	476	32 219	100,00%
15.	Program "Czyste powietrze"		1 760	1 760		1 758	1 758	99,92%
16.	Program "Korpus wsparcia seniorów"	0	126 590	126 590	0	109 519	109 519	86,51%
	w tym "usługi sąsiedzkie"		122 640	122 640		109 519	109 519	89,30%
	w tym "teleopieka" (opaski na nodległość)		3 950	3 950		0	0	0,00%
17.	Wydatki własne jako uzupełnienie wydatków na zadania zlecone		9 364	9 364		9 361	9 361	99,97%
18.	Program "wsparcie powiatu w tworzeniu i organizacji rodzinnej pieczy zastępczej	30 000		30 000	29 080		29 080	96,93%
19.	Dofinansowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego		6 000	6 000		6 000	6 000	100,00%
20.	Wydatki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 (dodatek gazowy)	3 001	60	3 061	3 001	60	3 061	100,00%

21.	Wydatki z Funduszu pomocy na wsparcie obywateli Ukrainy, w tym:	972 428	29 181	1 001 609	958 923	29 181	988 104	98,65%
	zasiłki stałe	8 299		8 299	8 299		8 299	100,00%
	zapewnienie posiłku dzieciom i młodzieży	27 758		27 758	26 115		26 115	94,08%
	świadczenia rodzinne i skł.na ubezp.społeczne	851 803	25 197	877 000	840 667	25 197	865 864	98,73%
	skł.zdrowotne od św.rodzinnych	24 850		24 850	24 258		24 258	97,62%
	zasiłki okresowe	58 944		58 944	58 809		58 809	99,77%
	skł.zdrowotne od zas.stałych i św.integracyjnych	774		774	774		774	100,00%
	orzekanie o niepełnosprawności		3 984	3 984		3 984	3 984	100,00%
	Razem:	47 086 958	13 737 964	60 824 922	46 401 024	13 181 542	59 582 566	97,96%
		77,41%	22,59%	100,00%	77,88%	22,12%	100,00%	xxx
	w tym ze środków własnych j.s.t	9 650 242	9 333 147	18 983 389	9 300 480	8 829 883	18 130 363	95,51%
	w tym z innych źródeł*	37 436 716	4 404 817	41 841 533	37 100 544	4 351 659	41 452 203	99,07%

* Dotacje z budżetu państwa, środki z innych j.s.t., środki z PFRON, środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, Funduszu pomocy, Funduszu pracy

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu

REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH

Z upoważnienia Prezydenta Miasta Miejskie Centrum realizuje również wydatki ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Wykonanie wydatków ze środków Funduszu w 2025 roku wyniosło łącznie 8.765.210 zł (pozabudżetowo na realizację zadań oraz budżetowo jako koszty obsługi), w tym:

- na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (ze środków algorytmu) - 7.474.730 zł,
- na Program Aktywny Samorząd – 561.469 zł,
- na „Program wyrównywania różnic między regionami III” – 635.515 zł,
- na Program „Samodzielność-aktywność-mobilność!” Dostępne Mieszkanie – 93.496 zł.

Mając na uwadze potrzeby osób niepełnosprawnych Miasto przystąpiło do realizacji dodatkowych programów, w których środki pochodziły (całościowo lub częściowo) z Funduszu Solidarnościowego. Do zadań MCPR należało przygotowanie procedury wyboru organizacji pozarządowej, nadzór nad przebiegiem realizacji oraz rozliczanie przekazanych środków.

Łącznie ze środków Funduszu wydatkowano 3.734.271 zł:

1. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – 2.377.161 zł;
2. Program „Opieka wytchnieniowa” realizowana w formie pobytu dziennego – 528.996 zł,
3. Program „Centra Opiekuńczo-Mieszkalne” – 828.114 zł,

Od 1 stycznia 2020 r. działalność prowadzi samorządowy zakład budżetowy Centrum Integracji Społecznej w Zamościu. Działalność zakładu finansowana jest z dotacji podmiotowej na bieżącą działalność otrzymanej z j.s.t. 729.991zł (599.995 zł oraz dodatkowo 129.996 zł z MPPiRPA), ze środków Funduszu Pracy (PUP refunduje wypłacone świadczenia integracyjne dla uczestników CIS – w roku 2025 kwota 624.384 zł), z przychodów z tyt.odsetek bankowych (3.481zł) oraz z wypracowanych przychodów z działalności (w roku 2025 przychody z działalności wyniosły 1.862.810 zł). Łączne koszty działalności zakładu wyniosły **3.221.825 zł**.

Z upoważnienia Prezydenta Miasta Miejskie Centrum realizuje również wydatki ze środków Funduszu Dopłat w zakresie dopłat do czynszu dla mieszkańców bloków przy ul. Parkowej 10, 10a, 12, 12a, 14, 14a w ramach programu „Mieszkanie na start” (łącznie powstało 96 mieszkań). Pierwsze wypłaty dopłat zrealizowano w grudniu 2022 r., a w 2025 r. wypłacono dopłaty dla 79 najemców łącznie na kwotę 479.855 zł.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 110 ust. 9, art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 179 ust. 1 i art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie coroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie realizowanych zadań określonych ww. ustawami. Zgodnie ze zdiagnozowanymi na terenie miasta potrzebami wskazane byłoby zrealizowanie następujących działań.

1. Zapewnienie pomocy socjalnej w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby osób i rodzin.
2. Rozszerzenie oferty wsparcia dla osób wymagających pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów i osób z niepełnosprawnością.
3. Zapewnienie odpowiednich usług wsparcia dla rodzin oraz dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczo.
4. Zapewnienie pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki przez rodziców biologicznych poprzez promocję rodzicielstwa zastępczego oraz specjalistyczne wsparcie istniejących rodzin zastępczych i dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
5. Zapewnienie wsparcia rodzinom doświadczającym przemocy domowej.
6. Zapewnienie odpowiedniej bazy lokalowej jednostek organizacyjnych pomocy społecznej stosownie do standardów i potrzeb.
7. Profesjonalizacja kadr pomocy społecznej oraz systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

ZAMIERZENIA MIEJSKIEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAMOŚCIU NA 2026 ROK

1. Podejmowanie działań i współpraca z innymi podmiotami na rzecz pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.
2. Realizacja programów rządowych:
 - „Posiłek w szkole i w domu”,
 - „Korpus Wsparcia Seniorów”,
 - „Opieka Wytchnieniowa”,
 - „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”,
 - „Opieka 75+”,
3. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021- 2030.
4. Realizacja „Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość lata 2024-2030”.
5. Realizacja zadań ustawowych Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Realizacja projektu „Blisko domu - utworzenie nowych miejsc realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej, w formach dziennych i w miejscu zamieszkania” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, Działanie 8.7 Usługi społeczne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.
7. Opracowywanie i realizacja Lokalnych Programów Pomocy Społecznej oraz projektów socjalnych.
8. Podejmowanie działań w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem, w tym w ramach współpracy z Centrum Integracji Społecznej i Klubem Integracji Społecznej.
9. Miejska kampania społeczna promująca rodzicielstwo zastępcze.

10. Realizacja „Gminnego programu wspierania rodziny na terenie miasta Zamość w latach 2025-2027”.
11. Realizacja „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na terenie miasta Zamość w latach 2025- 2027”.
12. Kwalifikowanie dzieci na wypoczynek letni.
13. Udzielanie wsparcia osobom z niepełnosprawnością, w tym udzielanie dofinansowania ze środków PFRON oraz realizacja programów:
 - „Samorządowy Program działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Zamość na lata 2022-2026”,
 - „Program wyrównywania różnic między regionami III”,
 - „Aktywny Samorząd”.
14. Opracowanie „Samorządowego Programu działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Zamość na lata 2027-2031”.
15. Realizacja Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” – Moduł II.
16. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami oraz współorganizowanie zbiórki darów na rzecz osób potrzebujących.
17. Kierowanie i organizowanie szkoleń dla kadr jednostek pomocy społecznej i pieczy zastępczej.
18. Opracowanie Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych dla Miasta Zamość.
19. Podejmowanie działań w kierunku poszerzenia bazy lokalowej Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu, tym Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

*Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zamościu
mgr Małgorzata Żołyńska*

Sprawozdanie z realizacji „Gminny program wspierania rodziny na terenie Miasta Zamość w latach 2025-2027” za 2025 rok

<i>Nazwa celu szczegółowego</i>	<i>Zadania do realizacji</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Realizatorzy, podmioty współpracujące</i>
Bezpieczeństwo socjalne rodziny	- Obejmowanie rodzin pomocą finansową i niematerialną w ramach ustawy o pomocy społecznej - Zawieranie kontraktów socjalnych z rodzinami zagrożonymi kryzysem - Obejmowanie dzieci dożywianiem w placówkach oświatowych w ramach programu „Posiłek w domu i szkole” - Udzielanie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	- Liczba rodzin objętych pomocą, formy przyznanej pomocy 427 rodzin z dziećmi zostało objętych różnego rodzaju formami pomocy pieniężnej i niepieniężnej, z tego 118 rodzinom z problemem opiekuńczo-wychowawczym udzielono pomocy poprzez przyznanie pomocy finansowej tj.: zasiłku okresowego (66 rodzin), zasiłku celowego (40 rodzin), specjalnego zasiłku celowego (9 rodzin), świadczenia pieniężnego na zakup żywności (75 rodzin), zasiłku stałego (3 rodziny). Rodzinom udzielono też świadczeń niepieniężnych w formie posiłku dla dzieci w szkole/przedszkolu (58 rodzin) oraz objęto pracą socjalną (118 rodzin). - Liczba zawartych kontraktów - 9 - Liczba dzieci objętych dożywianiem - 101 dzieci - Liczba rodzin objętych świadczeniami rodzinnymi w formie zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku	MCPR

		- 505 rodzinom udzielono wsparcia w formie zasiłków rodzinnych i dodatków do tych zasiłków.	MCPR
Zapewnienie ochrony dziecku w sytuacji kryzysowej	1. Diagnozowanie i monitorowanie sytuacji rodzin z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi.	Liczba rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym, liczba spotkań zespołu monitorującego rodziny - zdiagnozowano 118 rodzin z problemem opiekuńczo – wychowawczym; - odbyło się 21 spotkań zespołu monitorującego rodziny z problemem opiekuńczo-wychowawczym.	MCPR we współpracy m.in. ze szkołami, organizacjami pozarządowymi, kuratorami
	2. Występowanie do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodziny w sytuacji zagrożenia dobra dziecka.	Liczba wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny Skierowano 7 wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny, gdzie dobro dziecka było zagrożone.	MCPR
	3. Objęcie rodzin z trudnościami opiekuńczo- wychowawczymi wsparciem asystenta rodziny.	Liczba zatrudnionych asystentów i rodzin objętych ich wsparciem zatrudniono 6 asystentów rodzin, którzy objęli wsparciem 87 rodzin z trudnościami opiekuńczo- wychowawczymi.	MCPR, OPZiWR
	4. Objęcie rodzin terapią i mediacją.	Liczba rodzin objętych psychoterapią/mediacją/liczba porad. W roku ubiegłym nie prowadzono terapii i mediacji;	OPZiWR
	5. Objęcie terapią psychologiczno-pedagogiczną dzieci.	Liczba dzieci objętych terapią pedagogiczną i psychologiczną/liczba porad.	OPZiWR,

	6. Realizacja standardów ochrony małoletnich w sytuacji zagrożenia dziecka. 7. Monitorowanie przez asystenta funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. 8. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	OPZiWR objął terapią psychologiczną i pedagogiczną 5 dzieci, którym udzielono łącznie 15 porad; - Liczba procedur wszczętych w związku z potrzebą ochrony małoletnich dzieci wszczęto 1 procedurę ochrony małoletniego dziecka w związku z zagrożeniem jego sytuacji życiowej. - Liczba rodzin monitorowanych po zakończeniu współpracy z asystentem -12 - Liczba grup diagnostyczno-pomocowych w sprawach rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym 103 spotkania grup diagnostyczno-pomocowych w rodzinach ze zdiagnozowanym problemem opiekuńczo-wychowawczym.	OPZiWR OPZiWR MCPR
Zwiększenie kompetencji rodzicielskich, przede wszystkim umiejętności opiekuńczo - wychowawczych oraz zapewnienie wsparcia dzieciom i młodzieży z rodzin z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi	1. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego 2. Udzielanie pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego 3. Prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych.	- Liczba udzielonych porad i konsultacji - 40 porad i konsultacji - Liczba osób korzystających z pomocy prawnej - 33 osoby - Liczba grup wsparcia i grup samopomocowych oraz ich uczestników – 0 W 2025 roku nie prowadzono spotkań grup wsparcia i grup samopomocowych;	OPZiWR OPZiWR OPZiWR OPZiWR

	4. Prowadzenie treningów i warsztatów dla rodziców. 5. Zapewnienie rodzinom z dziećmi pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych. 6. Zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego i prowadzenie systematycznej pracy z rodziną. 7. Udzielanie pomocy przez rodziny wspierające.	- Liczba uczestników treningów i warsztatów rodzicielskich - zorganizowano 2 warsztaty, w których uczestniczyło 14 osób. - Liczba rodzin objętych usługami - 1 1 rodzina z problemem opiekuńczo- wychowawczym była objęta specjalistycznymi usługami opiekuńczymi - Liczba placówek wsparcia dziennego i miejsca dla dzieci Miasto Zamość (MCPR) zleciło prowadzenie placówek wsparcia dziennego 2 podmiotom: - Towarzystwu Przyjaciół Dzieci - Oddział Miejski w Zamościu (5 środowiskowych ognisk wychowawczych dla 117 dzieci); kwota dotacji 361.700 zł, - Stowarzyszeniu "Otwarte Serca" (3 świetlice dla 66 wychowanków), kwota dotacji 268.300 zł; - Liczba umów z rodzinami wspierającymi - 0 nie zgłosiły się rodziny zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny wspierającej.	MCPR MCPR MCPR
Podnoszenie kwalifikacji kadr prowadzących pracę z rodziną i doskonalenie współpracy interdyscyplinarnej	1. Udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach o tematyce związanej z pomocą rodzinie.	Liczba szkoleń, konferencji i seminariów i osób w nich uczestniczących 6 pracowników OPZiWR uczestniczyło w 5 różnego rodzaju szkoleniach i konferencjach związanych z pomocą rodzinie; 37 pracowników MCPR uczestniczyło w 10 szkoleniach i konferencjach.	MCPR, OPZiWR

	2. Zapewnienie dostępu do superwizji dla kadr systemu wsparcia rodziny.	Liczba osób uczestniczących w superwizji W roku ubiegłym 3 osoby uczestniczyły w superwizji.	MCPR
	3. Doskonalenie zawodowe kadr systemu wsparcia rodziny.	Liczba osób podnoszących kwalifikacje zawodowe 2 osoby podnosiły kwalifikacje zawodowe (1- MCPR i 1 OPZiWR).	OPZiWR, MCPR

Użyte w sprawozdaniu **skrót** **oznacza**:

OPZiWR - Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Zamościu

MCPR - Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu

Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zamościu
mgr Małgorzata Żołyńska

Sprawozdanie z realizacji „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na terenie Miasta Zamość” za rok 2025

<i>Nazwa celu</i>	<i>Zadania do realizacji</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Realizatorzy</i>
Promocja i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej	1. Prowadzenie kampanii społecznych promujących ideę rodzicielstwa zastępczego	- Liczba przeprowadzonych kampanii – 1 W ramach kampanii podejmowano działania: - publikacja materiałów informacyjnych w mediach społecznościowych i na stronie internetowej, - ekspozycja plakatu promującego rodzicielstwo zastępcze w ZDK, MDK, Urzędzie Miasta Zamość, - rozpowszechnianie plakatów o roli rodzicielstwa zastępczego w przychodniach lekarza rodzinnego oraz w autobusach komunikacji miejskiej na terenie Zamościa, - promocja rodzicielstwa zastępczego podczas 12 „Wędrującej Estrady”, - akcja mikołajkowa „I Ty zostań świętym Mikołajem”	OPZiWR
	2. Wydawanie opinii o predyspozycjach i motywacjach oraz spełnianiu warunków dla kandydatów na rodziny zastępcze 3. Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka 4. Zawieranie umów o pełnienie funkcji zawodowej rodziny	Liczba wydanych opinii - 5 - Liczba zrealizowanych szkoleń – 0 - Liczba osób uczestniczących – 0 - Liczba zawartych umów – 5 - Liczba rodzin wpisanych do rejestrów - 0	MCPR

	zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dla dzieci	W 2025 r. nie powstały nowe rodziny zawodowe ani rodzinny dom dziecka w związku z czym nie było wpisów do rejestrów	
Wsparcie osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej	1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej 2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego 3. Prowadzenie terapii dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dla dzieci i umieszczonych w nich dzieci. 4. Prowadzenie szkoleń uwzględniających potrzeby rodzin, mających na celu podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dla dzieci 5. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób tworzących zawodowe rodziny zastępcze 6. Zapewnienie wsparcia i pomocy w formie grup wsparcia i rodzin pomocowych	• Liczb rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub innych pracowników organizatora - 47 • Liczba rodzin zastępczych korzystających z poradnictwa - 28 • Liczba rodzin objętych terapią – 0 • Liczba rodzin/ osób uczestniczących w szkoleniach - 0 • Liczba rodzin/ osób uczestniczących w szkoleniach w tym w zakresie przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu – 8 rodzin/ 10 osób • Liczba rodzin uczestniczących w grupach wsparcia – 8 • Liczba rodzin korzystających ze wsparcia rodziny pomocowej - 2	OPZiWR

	7. Organizowanie pomocy wolontariuszy 8. Przeprowadzanie ocen rodzin zastępczych 9. Przeprowadzanie ocen sytuacji dziecka w pieczy zastępczej 10. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego wsparcia dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej 11. Objęcie rodzin pomocą finansową, w tym zabezpieczenie środków na wypłatę świadczeń fakultatywnych	• Liczba rodzin korzystających ze wsparcia wolontariuszy - 1 • Liczba ocen rodzin zastępczych (pozytywnych i negatywnych) – 25 ocen pozytywnych • Liczba ocen sytuacji dziecka w pieczy zastępczej - 98 • Liczba dzieci skierowanych do udzielenia specjalistycznej pomocy - 14 • Liczba rodzin objętych pomocą finansową i formy udzielnych świadczeń – 47 rodzin zastępczych z 68 dzieci lub osobami pełnoletnimi otrzymało pomoc w formie: ❖ pomoc na utrzymanie dzieci w rodzinie zastępczej dla 47 rodzin – 68 osób – 833.931,02 zł ❖ dodatek z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności: 6 dzieci -20.502 zł; ❖ pomoc z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej: 9 rodzin zastępczych - 13 dzieci - 18.200 zł ❖ dofinansowanie do wypoczynku dziecka: 11 rodzin dla 14 dzieci w kwocie 13.678 zł ❖ pomoc na utrzymanie lokalu: 12 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych w kwocie 49.362,91 zł ❖ świadczenie na pokrycie kosztów remontu zawodowym rodzinom zastępczym: 0 (rodziny nie złożyły wniosków)	
--	--	--	--

	12. Zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracach gospodarczych	Liczba osób zatrudnionych w rodzinach zastępczych do pomocy w opiece nad dzieckiem i przy pracach gospodarskich – zatrudniono 2 osoby w 2 rodzinach zastępczych zawodowych.	
Prowadzenie i jakościowy rozwój placówek opiekuńczo-wychowawczych	– Utrzymanie dobrych warunków bytowych dzieci przebywających w pieczy instytucjonalnej – Realizacja obowiązku uregulowania sytuacji prawnej dziecka	Liczba placówek i miejsc w tych placówkach - 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze z liczbą miejsc 27 <u>Dom Dziecka</u> – odmalowano i doposażono aneks kuchenny w sprzęt AGD. W pokojach mieszkalnych dzieci zamontowano rolety okienne, w celu realizacji zadań edukacyjnych zakupiono urządzenie wielofunkcyjne, a w celu zapewnienia dzieciom kontaktu z rodziną zakupiono telefon komórkowy. Dodatkowo placówka zakupiła do pokoju wychowawców szafę ubraniową oraz komodę na dokumenty. Placówka pozyskała ponadto darowiznę rzeczową w postaci mebli biurowych. <u>Pogotowie Opiekuńcze</u> - w obu lokalizacjach placówki odświeżono dywany, chodniki oraz łóżka wychowanków. W pokojach dzieci przy ul. Chłodnej zakupiono i zamontowano trzy łóżka piętrowe. W aneksie kuchennym i kuchni wymieniono zlewy, zakupiono nową lodówkę oraz zmywarkę. Doposażono placówkę w telewizor oraz krzesła biurowe. W lokalizacji przy ul. Infulackiej odmalowano pokoje mieszkalne, pokój wychowawców, wymieniono oświetlenie, zamontowano barierkę na schodach, wymieniono drzwi w pokojach dzieci oraz w toalecie. Zakupiono zestaw ogrodowy. W 2025 roku w stosunku do 4 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej występowało o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka (PO-1, DDz -3).	DDz PO

	– Organizowanie zespołów ds. okresowej oceny wychowanków – Realizacja programów wspierających rozwój wychowanków placówek zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami	W roku ubiegłym w stosunku do wszystkich umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci przeprowadzono łączne 59 posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny wychowanków. • Liczba zrealizowanych inicjatyw, programów na rzecz wychowanków placówek Dom Dziecka 1. Realizacja programu opiekuńczo-wychowawczego poprzez: - realizację zaleceń PPP zawartych w opiniach, orzeczeniach stosowne do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych dzieci, - uczestnictwo dzieci w zajęciach sportowych (siłownia, piłka nożna, kręgle, basen, park rozrywki, park trampolin, park wodny, gokarty, lodowisko, bilard, piłkarzyki, wycieczki rowerowe), - udział w zajęciach rozwijających zainteresowania - plastyczne, komputerowe, sportowe, językowe - angażowanie dzieci do uczestnictwa w zajęciach kulturalno-oświatowych i turystyczno-krajoznawczych. 2. Uczestnictwo we współpracy z Książnicą Zamojska w projekcie zajęć bibliotecznych. 3. Realizacja we współpracy z Fundacją LexCultura z siedzibą we Wrocławiu projektu pn., „Kompetencje Plus” współfinansowanego ze środków z Unii Europejskiej. Pogotowie Opiekuńcze: 1. realizacja indywidualnych planów pomocy dziecku poprzez: 1) udział w zajęciach rozwijających zainteresowania - plastyczne, kulinarne, ogrodnicze, porządkowe, edukacyjne, sportowe, muzyczne, konstrukcyjne, zajęcia z zasad higieny osobistej,	
--	---	---	--

		2) uczestnictwo wychowanków w zajęciach wyrównawczydydaktycznych, zajęciach usprawniających motorykę małą, treningu umiejętności emocjonalnych i społecznych, ćwiczeniach logopedycznych według zaleceń logopedy, 3) wsparcie wychowanków pracą psychologiczno-pedagogiczną – indywidualne i grupowe zajęcia z psychologiem i pedagogiem.	
Wsparcie procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej	– Przygotowanie i coroczna aktualizacja informatora dla osób usamodzielnionych i ich opiekunów – Przygotowanie opiekunów procesu usamodzielnienia do pełnienia ich funkcji – Zapewnienie pomocy psychologicznej i prawnej. – Pomoc w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy poprzez warsztaty podnoszące kompetencje w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby	• W 2025 roku zaktualizowano informacje o rodzaju przysługujących osobom usamodzielnianym świadczeń na stronie internetowej MCPR. • Liczba osób, którym udzielono informacji nt., roli i zadań opiekuna procesu usamodzielnienia – 11 • Liczba realizowanych programów usamodzielnienia - 45 • Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej i prawnej - 3 • Jeden usamodzielniany wychowanek uczestniczył w warsztatach rozwojowych dla osób wchodzących w dorosłość organizowanych w Warszawie przez Fundację One Day. Ponadto osobom usamodzielnianym udzielano indywidualnego poradnictwa w zakresie poszukiwania zatrudnienia, pisania CV, przygotowania się do spotkania z pracodawcą	MCPR DDz

	– Prowadzenie mieszkań treningowych dla usamodzielnianej młodzieży – Zapewnienie środków na realizację ustawowych świadczeń z tytułu usamodzielnienia	• Liczba prowadzonych mieszkań treningowych, miejsc i osób korzystających – prowadzono 2 mieszkania dla 4 osób, w których przebywały 2 osoby. • Liczba i rodzaj zrealizowanych świadczeń dla osób usamodzielnianych - Pomoc pieniężna na usamodzielnienie - 6 osób – 39.974,00 zł - pomoc na kontynuowanie nauki - 14 osoby – 78.854,40 zł - pomoc na zagospodarowanie rzeczowe - 7 osób - 15.904 zł	MCPR we współpracy z OIK
Podnoszenie kompetencji kadry systemu pieczy zastępczej	Udział w szkoleniach i konferencjach pracowników systemu pieczy zastępczej	• Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, kursach, konferencjach - OPZiWR: 6 pracowników uczestniczyło w 10 szkoleniach i konferencjach, - DDz: 13 pracowników wzięło udział w 13 różnych aktywnościach w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych, - PO: 13 pracowników uczestniczyło w 45 szkoleniach, webinarium lub konferencjach podnoszących kompetencje zawodowe. - MCPR: 37 pracowników uczestniczyło w 10 szkoleniach i konferencjach.	MCPR, OPZiWR DDz PO

Użyte w sprawozdaniu skróty oznaczają:

MCPR- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie

OPZiWR - Organizator Pieczy Zastępczej i Wsparcia Rodziny

PO - Pogotowie Opiekuńcze

DDZ - Dom Dziecka

Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zamościu
mgr Małgorzata Żołyńska